

**KOSZALIŃSKO
KORCZYŃSKIE**
wiadomości diecezjalne

MA

**KOSZALIŃSKO - KOŁOBRZESKIE
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE**

ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIE
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE
ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

kwartalnik

Wydawca:

Kuria Biskupia Koszalińsko-Kołobrzaska
75-950 Koszalin
ul. ks. kard. St. Wyszyńskiego 25,
tel. 94 343 87 10 (18)
www.koszalin.opoka.org.pl
e-meil: kuria@koszalin.opoka.org.pl

Redakcja:

ks. dr Krzysztof Włodarczyk
włodarczyk@koszalin.opoka.org.pl
mgr Emilia Gawrońska
gawronska@koszalin.opoka.org.pl

ISSN 1734-9621

KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIE

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE
ORGAN URZĘDOWY KURII BISKUPIEJ
KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

ROK XLIII KWIECIEŃ-CZERWIEC 2015 2/2015

SPIS TREŚCI

STOLICA APOSTOLSKA

Orędzie Ojca Świętego na 52. Światowy Dzień Modlitw o Powoła-
nia.....6

EPISKOPAT POLSKI

List biskupów polskich do kapłanów na Wielki Czwartek.....9
Komunikat z 369. zebrania plenarnego Konferencji Episkopatu
Polski.....13

BISKUP DIECEZJALNY

I. Dekrety i zarządzenia
Dekret regulujący sytuację prawną związaną z nazwą parafii w
Okonku.....16
Dekret ustanawiający Sanktuarium św. Józefa Obl. NMP w ko-
ściele parafialnym pw. św. Józefa Obl. NMP w Słupsku.....17
Dekret objęcia opieką duszpasterską dzieci i młodzieży zrzeszonej
w Stowarzyszeniu Harcerstwa Katolickiego „Zawisza” Federacja
Skautingu Europejskiego.....18
II. Homilie i przemówienia
List pasterski biskupa Edwarda Dajczaka na Poniedziałek Wielka-
nocny.....19
Homilia wygłoszona podczas Mszy św. z okazji 25-lecia Caritas
Diecezji.....21
III. Kalendarium posługi biskupa diecezjalnego.....24

Z ŻYCIA DIECEZJI

Oazy zimowe - dane statystyczne.....31
Krajowy Sztandar Apostolstwa Trzeźwości w diecezji koszalińsko-

kołobrzeszkiej.....	33
Diecezjalny finał XXII Ogólnopolskiego konkursu dla ministrantów i lektorów.....	37
XXX Diecezjalna Pielgrzymka Maturzystów.....	37
Pogrzeby dzieci utraconych.....	38
Niedziela Miłosierdzia Bożego w Domu Miłosierdzia.....	39
Diecezjalne dni skupienia dla kapłanów.....	40
Pilkarski finał Diecezjalnej Ligi Ministranckiej.....	41
Akcja „Pola nadziei” dla Hospicjum w Darłowie.....	43
II Diecezjalna pielgrzymka Akcji Katolickiej i Parafialnych Rad Duszpasterskich.....	44
Konwienca Neokatechumenalna dla kapłanów.....	44
Rekolekcje YOUCAT LIFE.....	45
Jubileusz Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej.....	46
Konkurs Wiedzy Biblijnej.....	48
XXXII Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Trzciance.....	49
Osoby konsekrowane w Skrzatuszu.....	49
Diecezjalna Pielgrzymka Ministrantów.....	50
III Pielgrzymka Promienista na Górę Chelmską.....	50
Pielgrzymka Seminarystyczna do Skrzatusza.....	51
Diecezjalna Pielgrzymka Żywego Różańca.....	51
Spotkanie Formacyjne dla mężczyzn.....	52
Spotkanie z prof. Chazanem w Koszalinie.....	53
Diecezjalna Pielgrzymka Strażaków.....	54
Symposium Nowej Ewangelizacji.....	55
Wigilia Zesłania Ducha Świętego.....	55
Święcenia Prezbiteratu.....	56
III Kongres Nowej Ewangelizacji.....	56
Ustanowieni do posługi.....	58
XIV Konkurs twórczości Karola Wojtyły.....	59
Diecezjalne spotkanie Szkolnych Kół Caritas.....	59
Marsze dla życia i rodziny w naszej diecezji.....	60
Apostolat Maryi Pielgrzymującej.....	61
Diecezjalny Dzień Dziecka.....	62
Ewangelizacja wioskowa.....	63
Pielgrzymka Parafialnych Zespołów Caritas.....	63
Bieg Papieski.....	64
Rekolekcje duszpasterzy akademickich.....	65

Diecezjalna pielgrzymka osób niepełnosprawnych, wolontariuszy i ich rodzin.....	65
Pielgrzymka Świętych Gór.....	66
Kronika Wydarzeń Diecezji.....	67

POMOCE DUSZPASTERSKIE

Liturgiczne aspekty Świątynnych Dni Młodzieży.....	82
Apologia wiary jako zadanie katechezy.....	96

INNE

Dokumentacja małżeńska przygotowana w polskiej misji katolickiej w Anglii i Walii.....	116
Informacja o zmianie przepisów dot. zawierania małżeństw wyznaniowych ze skutkami cywilnymi.....	119
Kronika żałobna.....	122

STOLICA APOSTOLSKA

ORĘDZIE NA 52. ŚWIATOWY DZIEŃ MODLITW O POWOŁANIA.

Wyjście, fundamentalne doświadczenie powołania

Drodzy bracia i siostry!

Czwarta Niedziela Wielkanocna przedstawia nam obraz Dobrego Pasterza, który zna swoje owce, wzywa je, karmi i prowadzi. W tę niedzielę, od ponad 50 lat, przeżywamy Światowy Dzień Modlitw o Powołania. Za każdym razem przypomina nam on o znaczeniu modlitwy, aby – jak powiedział Jezus swoim uczniom – „Pan żniwa wyprawił robotników na swoje żniwo” (Lk 10,2). Jezus wyraża to polecenie w kontekście posłania misyjnego: oprócz dwunastu apostołów, powołał siedemdziesięciu dwóch innych uczniów i posłał ich po dwóch na misję (Lk 10,1-16). Rzeczywiście, jeśli Kościół „jest ze swej natury misyjny” (Sobór Watykański II, Dekret *Ad gentes*, 2), to powołanie chrześcijańskie może się zrodzić jedynie w obrębie doświadczenia misji. Tak więc, słuchanie i pójście za głosem Chrystusa Dobrego Pasterza, dając się Jemu pociągnąć i prowadzić oraz poświęcając Jemu swoje życie oznacza pozwolenie, aby Duch Święty wprowadził nas w ten dynamizm misyjny, wzbudzając w nas pragnienie i radosne męstwo ofiarowania swego życia i poświęcenia go dla sprawy Królestwa Bożego.

Poświęcenie swego życia w tej postawie misyjnej możliwe jest tylko wtedy, jeśli jesteśmy w stanie wyjść z siebie. Dlatego z okazji tego 52. Światowego Dnia Modlitw o Powołania, chciałbym zastanowić się właśnie nad tym bardzo szczególnym „wyjściem”, jakim jest powołanie. czy lepiej nasza odpowiedź na powołanie, jakie daje nam Bóg. Kiedy słyszymy słowo „wyjście”, to nasze myśli kierują się natychmiast ku początkom wspaniałej historii miłości między Bogiem a ludem Jego dzieci, historii, która obejmuje dramatyczne dni niewoli w Egipcie, powołanie Mojżesza, wyzwolenie i pielgrzymowanie do ziemi obiecanej. Księga Wyjścia – druga księga Biblii – opowiadająca tę historię stanowi przypomnienie o całej historii zbawienia, a także podstawowej dynamice wiary chrześcijańskiej. Rzeczywiście przejście od niewoli starego człowieka do nowego życia w Chrystusie jest dziełem odkupienia, jakie w nas zacho-

dzi przez wiarę (Ef 4,22- 24). To przejście jest prawdziwym i w całym tego słowa znaczeniu „wyjściem”. jest pielgrzymowaniem duszy chrześcijańskiej i całego Kościoła, decydującym ukierunkowaniem egzystencji skierowanej ku Ojcu.

U podstaw każdego powołania chrześcijańskiego jest to zasadnicze poruszenie doświadczenia wiary: wierzyć to znaczy porzucić samego siebie, porzucić wygodę i bezkompromisowość swego „ja”, aby skoncentrować nasze życie na Jezusie Chrystusie; jak Abraham porzucić swoją ziemię, wyruszając z ufnością, wiedząc, że Bóg wskaże drogę do nowej ziemi. Tego „wyjścia” nie należy rozumieć jako pogardę dla własnego życia, swoich uczuć, własnego człowieczeństwa. Przeciwnie, ten, kto wyrusza, by pójść za Chrystusem odnajduje życie w obfitości, dając całego siebie do dyspozycji Bogu i Jego Królestwu. Jezus mówi: „Każdy, kto dla mego imienia opuści dom, braci lub siostry, ojca lub matkę, dzieci lub pole, stokroć tyle otrzyma i życie wieczne odziedziczy” (Mt 19,29). To wszystko ma swoje głębokie korzenie w miłości. Powołanie chrześcijańskie jest bowiem przede wszystkim wezwaniem miłości, która pociąga i odsyła poza siebie, decentralizuje osobę, zapoczątkowuje „trwale wychodzenie z «ja» zamkniętego w samym sobie, w kierunku wyzwolenia «ja», w darze z siebie i właśnie tak w kierunku ponownego znalezienia siebie, a nawet w kierunku odkrycia Boga” (BENEDYKT XVI, Encyklika *Deus caritas est*, 6).

Doświadczenie wyjścia jest paradygmatem życia chrześcijańskiego, zwłaszcza tych, którzy przyjmują powołanie specjalnego poświęcenia się służbie Ewangelii. Polega ono na postawie nieustannego nawrócenia i przemiany, trwania w nieustannej pielgrzymce, w przechodzeniu ze śmierci do życia, tak jak to celebруемy w całej liturgii: jest dynamizmem paschalnym. W istocie, od powołania Abrahama do powołania Mojżesza, od pielgrzymowania Izraela na pustyni do nawrócenia głoszonego przez proroków, aż po misyjną drogę Jezusa, której kulminacją jest Jego śmierć i zmartwychwstanie, powołanie jest zawsze działaniem Boga, który wyprowadza nas z naszej sytuacji wyjściowej, wyzwala nas ze wszelkich form niewolnictwa, wyrывa nas z przyzwyczajenia i obojętności, popychając nas ku radości komunii z Bogiem i braćmi. Odpowiedzieć na powołanie Boga, to zatem pozwolić, aby wyprowadził On nas z naszej fałszywej stabilności, by nas naprowadził na drogę do Jezusa

Chrystusa, najważniejszego i ostatecznego celu naszego życia i naszego szczęścia.

Ta dynamika wyjścia dotyczy nie tylko powołanej jednostki, lecz działania misyjnego i ewangelizacyjnego całego Kościoła. Kościół jest prawdę wierny swemu Mistrzowi, zaleźnie od tego, na ile jest Kościołem „wychodzącym”, nie martwiącym się o siebie, o swoje struktury i swoje zdobycze, a raczej zdolnym, by iść, wyruszyć, spotkać Boże dzieci w ich rzeczywistej sytuacji i współczuć z powodu ich ran. Bóg wychodzi z siebie w trynitarniej dynamice miłości, wysłuchuje biedy Swojego ludu i interweniuje, aby go wyzwolić (Wj 3,7). Do tego sposobu bycia i działania wezwany jest także Kościół: Kościół ewangelizujący wychodzi na spotkanie człowieka, głosi wyzwalające słowa Ewangelii, łaską Bożą opatruje rany dusz i ciał, podnosi ubogich i potrzebujących.

Drodzy bracia i siostry, to wyzwalające wyjście ku Chrystusowi i braciom jest również drogą do pełnego zrozumienia człowieka oraz rozwoju ludzkiego i społecznego w historii. Usłyszenie i przyjęcie powołania Pana nie jest sprawą prywatną i przeżyciem wewnętrznym, które można mylić z uniesieniem chwili. Jest konkretnym zaangażowaniem, realnym i totalnym, obejmującym naszą egzystencję i oddającym ją do budowania Królestwa Bożego na ziemi. Tak więc powołanie chrześcijańskie, zakorzenione w kontemplacji serca Ojca, pobudza jednocześnie do solidarnego zaangażowania na rzecz wyzwolenia braci, zwłaszcza najuboższych. Uczeń Jezusa ma otwarte serce na Jego nieograniczoną perspektywę, a jego zażyłość z Panem nigdy nie jest ucieczką od życia i świata, lecz przeciwnie. „w samej swej istocie przyjmuje kształt komunii misyjnej” (Adhort. ap. Ewangelii gaudium, 23).

Ta dynamika wyjścia, ku Bogu i człowiekowi napelnia życie radością i sensem. Chciałbym to powiedzieć zwłaszcza najmłodszym, którzy ze względu na swój wiek i wizję przyszłości, jaka szeroko się otwiera przed ich oczami, potrafią być otwarci i wielkoduszni. Czasami niepewność oraz obawy o przyszłość, jakimi atakuje dzień powszedni grożą sparalizowaniem tych ich pobudek, pohamowaniem ich marzeń do tego stopnia, że gotowi są pomyśleć, iż nie warto się angażować oraz że Bóg wiary ograniczy ich wolność. Przeciwnie, drodzy młodzi, niech w was nie będzie lęku wobec wyjścia z własnych ograniczeń. by wyruszyć w drogę!

Ewangelia jest słowem, które wyzwala, przekształca i czyni nasze życie piękniejszym. Jakże to wspaniale dać się zaskoczyć Bożym powołaniem, przyjęć Jego Słowo, stawiać wasze kroki śladem Jezusa, adorując tajemnicę Boga i wielkodusznie poświęcając się innym! Wasze życie każdego dnia stanie się bogatsze i bardziej radosne!

Maryja Dziewica, wzór każdego powołania, nie bała się wypowiedzieć swojego „fiat” na Boże wezwanie. Ona nam towarzyszy i nas prowadzi. Z hojnym męstwem wiary, Maryja wyśpiewywała radość wyjścia z siebie i powierzenia Bogu swoich planów życiowych. Do Niej się zwracamy, byśmy byli w pełni dyspozycyjni dla planów, jakie Bóg ma wobec każdego z nas; aby wzrastało w nas pragnienie gorliwego wyjścia i pójścia ku innym (por. Łk 1,39). Niech Dziewica Matka nas chroni i wstawia się za nami wszystkimi.

Watykan, 29 marca 2015, Niedziela Palmowa

FRANCISCUS

tłum. st (KAI) / Watykan

EPISKOPAT POLSKI

KAPŁAN A ŻYCIE KONSEKROWANE

List biskupów polskich do kapłanów na Wielki Czwartek 2015 r.

Drodzy Bracia Kapłani!

Wszyscy potrzebujemy duchowego powrotu do Wieczernika. Do miejsca, w którym w Wielki Czwartek Chrystus podzielił się z Apostołami swoją świętością. To ona ma być naszą chrześcijańską i kapłańską tożsamością.

Dlatego dziś my, kapłani Jezusa Chrystusa, pielgrzymujemy duchowo do Wieczernika po Jego świętość. Przypominając sobie dzień i miejsce swoich święceń kapłańskich, z wdzięcznością i radością wspomnimy sakramentalny gest nałożenia rąk przez biskupa. Z całą pokorą i świadomością własnych grzechów, rozeznajemy w sobie potrzebę *rozpalenia na nowo* Bożego daru, zgodnie z zachętą Apostoła: *Przypominam Ci, żebyś na nowo rozpalil charyzmat Boży, który otrzymałeś przez włożenie moich rąk. Bóg bowiem nie dał nam Ducha bojaźni, ale mocy, miłości i karności* (2 Tm 1, 6n).

1. Nasza wdzięczność wobec osób życia konsekrowanych

Słowa te mówią o kapłaństwie nie tylko w kategoriach sakramentalnej godności, urzędu i funkcji (*munus*), ale również o szczególnej łasce Ducha Świętego – o *charyzmacie*. W roku obecnym, który – z inspiracji Ojca Świętego Franciszka przeżywamy w Kościele jako Rok Życia Konsekrowanego – wybrzmiewają one wyjątkowo silnie. Konsekracja i charyzmat są ściśle ze sobą związane. Życie oparte o praktykę ślubowanych rad ewangelicznych podejmowane jest przecież najczęściej we wspólnotach zjednoczonych konkretnym charyzmatem wielkich świadków wiary.

Wielu z nas przeżywa swoje kapłaństwo, realizując je na drodze powołania zakonnego. Kapłaństwo i charyzmat stają się wówczas zadaniem jedności, która przekłada się na prawdę osoby i jej misji w Kościele. Wielki Czwartek stanowi dobrą okazję, aby podziękować *Panu żniwa*, że z obfitości wzbudza powołania kapłańskie we wspólnotach życia konsekrowanego. Jesteśmy wdzięczni kapłanom zakonnym za ich rozmaitą posługę, zarówno w duszpasterstwie parafialnym, jak i wynikającą z realizacji charyzmatu zgromadzenia. Dziękujemy za posługę i świadectwo życia rekolekjonistom, spowiednikom, misjonarzom, kapelanom szpitalnym i więziennym, pedagogom i nauczycielom, opiekunom rozlicznych sanktuariów i pełniącym wiele dzieł miłosierdzia.

Jako biskupi, kapłani diecezjalni i zakonni dziękujemy pozostałym osobom życia konsekrowanego – braciom i siostram z wielu licznych zakonów, zgromadzeń oraz instytutów życia konsekrowanego, a także pustelnikom oraz konsekrowanym dziewicom i wdowom. Ich wieloraka posługa i ofiarna obecność w Kościele silnie wspiera naszą kapłańską misję. Rok Życia Konsekrowanego daje sposobność do publicznego wyrażenia naszej wdzięczności, co niniejszym czynimy, otaczając osoby konsekrowane serdeczną modlitwą. Pragniemy również podjąć refleksję nad życiem konsekrowanym w kontekście naszego kapłaństwa.

2. Kapłaństwo – urząd i charyzmat

Twórcze połączenie sakramentalnego urzędu i charyzmatu jest właściwie zadaniem każdego kapłana, nie tylko zakonnego. Każdy z nas może i powinien odkrywać swoje własne duchowe *dary, posługi i działania* (por. 1 Kor 12, 4-6). Możliwości w tym zakresie są tak nieskończone jak różnorodny potrafi być w swoich darach Duch Święty. To On sprawia, że jedni odkrywają w sobie szczególnie dar przepowiadania Słowa, inni odnajdują się w dynamicznej posłudze ludziom młodym czy w towa-

rzyszeniu starszym i chorym. Jeszcze inni są prawdziwie charyzmatycznymi katechetami, z oddaniem posługują rodzinom lub podejmują się indywidualnego kierownictwa duchowego bądź pracy dydaktycznej na wyższych uczelniach. Wielu z nas przeżywa swoje kapłaństwo, czerpiąc inspirację i siły z duchowości i charyzmatów wielu eklesjalnych ruchów i nowych wspólnot. Za to wszystko niech Pan będzie uwielbiony! Dziś szczególnie wsłuchujemy się w Jego słowa: *To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowalem* (J 15, 12). Odnosimy je do wszystkich, którzy pomagają nam realizować rady ewangeliczne.

Nasza misja we wspólnotach Kościoła (diecezjach, parafiach, zakonach, ruchach itd.) dokonuje się przez głoszenie Słowa, uświęcanie przez sakramenty i bycie pasterzami. To ostatnie zadanie, jak uczy soborowy dekret *Presbyterorum ordinis*, realizuje się przez skierowaną do całej wspólnoty posługę budowania jedności (nr 6). Jedność Kościoła ma zaś charakter głęboki i organiczny. Jest jednością Ciała, które składa się z wielu członków. Kapłani spełniają swoją funkcję pasterską *in persona Christi Capitis* wtedy, gdy wspierają wiernych i towarzyszą im modlitwą i radą, kiedy czynią wszystko, by odpowiednio uformować swoich braci i siostry do posługi w Kościele oraz z radością posłać ich do niej.

Nie jest to ucieczka od odpowiedzialności, ale roztropna i radosna posługa towarzyszenia każdemu ochrzczoneму człowiekowi w odkrywaniu darów i zadań zleconych mu przez Ducha Świętego. To umiejętność dzielenia się odpowiedzialnością za Kościół, w którym każdy ma swój twórczy udział. Znamy radość wspólnego duchowego wędrowania z osobami odkrywającymi powołanie do życia zakonnego lub kapłańskiego czy też drogę życia w małżeństwie. Znamy wzniosłość i bliskość liturgii sprawowanej w pięknej harmonii różnorodnych posług i funkcji. Znamy też smak – nie zawsze łatwego, ale ostatecznie zawsze niezwykle owocnego – *wspólnego* podejmowania różnych dzieł apostołskich.

Ten, kto sam w *sobie rozpala charyzmat*, jest pełen szacunku dla innych i nie będzie *gasił Ducha* (por. 1 Tes 5, 19). To właśnie Duch Święty sprawia, że wypowiedane przez nas słowa eucharystycznej konsekracji obejmują cały Kościół, całe Ciało Chrystusowe. Również każdy wierny składa Bogu ofiarę z samego siebie: swoje życie, modlitwę, pracę, odpoczynek, cierpienie, służbę na rzecz innych. Można więc powiedzieć, że Eucharystia jest codziennym, aktualnym momentem *konsekracji* każdego ochrzczonego i bierzmowanego. Pan codziennie czyni nas

slugami konsekracji każdego z naszych braci i siostr. Nasze *slużebne* kapłaństwo ma służyć powszechnemu *królewskiemu kapłaństwu* wszystkich wiernych. W przywołanym już dekreście *Presbyterorum ordinis* Sobór naucza, że tak rozumiana Eucharystia jest celem naszego życia, gdyż *do tego właśnie zmierza i w tym się ostatecznie wypełnia cała posługa presbiterów* (nr 2). Sakramentalny znak sprawowanej przez nas Eucharystii zbiera to, co uczyniliśmy, aby wezwać wiernych do odkrycia tożsamości chrzcielnej, duchowych darów i obudzić w nich współodpowiedzialność za Kościół.

3. Nasza służba w Kościele

Zanim św. Paweł wezwie Tymoteusza do *rozpalenia w sobie charyzmatu Bożego*, przypomina mu, że wiarę przyjął od babki i matki, których jest *dłużnikiem*. Jego zadaniem jest zaś pomnażanie w sobie tego daru.

Podobnie my – jesteśmy *dłużnikami* Kościoła, od którego otrzymaliśmy wiarę. Jest to jednak „dług miłości”, który zostaje spłacony przez miłość pasterską, o której św. Jan Paweł II pisał, że *jest przede wszystkim darem z siebie, całkowitym darem z siebie dla Kościoła, na obraz daru Chrystusa i we współdziałale z Nim (Pastores dabo vobis, 23)*. Naszym powołaniem jest służba na wzór Chrystusa – Kapłana i Sługi.

Odczytując Ewangelię w świetle znaków współczesności, możemy coraz głębiej rozumieć ewangelizację świata. Ewangelizacja na wzór Chrystusa wymaga od nas codziennego i coraz bardziej intensywnego kontemplowania Jego twarzy, czyli Jego słów i czynów, Jego stylu bycia wśród ludzi. Trzeba wciąż od nowa porównywać naszą kapłańską posługę z Jego niedoścignionym przykładem i stawiać sobie konkretne pytania: Czy moje słowa, mój sposób myślenia, zachowanie, styl bycia są wyrazem Chrystusowej miłości? Czy moje kapłańskie życie odzwierciedla Chrystusowe błogosławieństwa i rady ewangeliczne? Tylko naśladowanie Pana pozwoli nam właściwie odpowiedzieć na aktualne wyzwania i kryzysy. Zwłaszcza dziś, w dobie próby sumień kapłanów i świeckich, musimy pamiętać, że *ci, którzy we łzach sięją, żąć będą w radości* (Ps 126, 5).

Prawdziwie Bożym darem dla nas będą zbliżające się Światowe Dni Młodzieży w Krakowie, ale obejmujące swym zasięgiem także całą Polskę. Ich przygotowanie wymaga nie tylko osobistego zaangażowania każdego z nas, ale także wysiłku rozbudzenia i umacniania darów, posług

i odpowiedzialności w innych, zwłaszcza w młodych członkach Kościoła. Doświadczenie tej radości budowania Ciała Kościoła stanowi wyjątkową łaskę.

Drodzy Bracia, kończąc ten list, składamy Wam nasze ojcowskie i braterskie podziękowanie za każdy przejaw pasterskiej miłości do Kościoła. Modlimy się za kapłanów starszych, chorych i zmagających się z różnymi kryzysami: *Niech Pan cię błogosławi i strzeże. Niech rozpromieni oblicze swe nad tobą, niech cię obdarzy swą łaską* (Lb 6, 24). Pokornie prosimy też Maryję, Matkę Kapłanów, aby wyprosiła nam wszystkim wierną i radosną posługę w Kościele Jej Syna. Polecamy Was też ojcowskiemu wstawiennictwu świętych papieży Jana XXIII i Jana Pawła II oraz błogosławionego Pawła VI.

Życzymy Wam głębokiego przeżycia Triduum Paschalnego i Niedzieli Bożego Miłosierdzia.

Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 368. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie
w dniu 12 marca 2015 r.

Za zgodność:
+ Artur G. Miziński
Sekretarz Generalny KEP

369. ZEBRANIE PLENARNE KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

1. Biskupi wysłuchali referatów, które w świetle danych GUS oraz wyników badań CBOS ukazały obszary i rozmiary biedy w Polsce. Podkreślono, że ludzka bieda nie dotyczy tylko kondycji materialnej, ale również moralnej i duchowej. Ubóstwo często stygmatyzuje i marginalizuje, a czasem prowadzi do wykluczenia, dlatego nie można wobec niego pozostać obojętnym. Najbardziej niepokoi bieda, która dotyczy polskich rodzin, szczególnie wielodzietnych. Biskupi przypomnieli, że jednym z istotnych zadań duszpasterstwa jest pomoc ubogim, która dokonuje się

przez posługę miłości. Szczególne zadanie w trosce o potrzebujących spełnia Caritas Polska, która obchodzi w br. jubileusz 25-lecia działalności. Caritas skupia obecnie ponad 100 tys. wolontariuszy i prowadzi ponad 900 placówek, wśród których są noclegownie, jadalnie, domy samotnej matki, okna życia, centra pomocy migrantom i uchodźcom, świetlice socjoterapeutyczne, hospicja, punkty wydawania odzieży i dystrybucji żywności, warsztaty terapii zajęciowej oraz ośrodki interwencji kryzysowej. Biskupi podziękowali wolontariuszom i wszystkim zaangażowanym w dzieła miłosierdzia oraz poprosili wszystkich ludzi dobrej woli o dalszą pomoc potrzebującym.

2. Rok 2016 będzie znaczący dla Kościoła w Polsce dzięki wyjątkowym wydarzeniom. 1050. rocznica Chrztu Polski przypomni bogate dziedzictwo obecności chrześcijaństwa w dziejach naszego państwa i narodu. W tym kontekście organizacja Światowych Dni Młodzieży w Krakowie stanowi niejako potwierdzenie naszej wielowiekowej wierności Ewangelii. To wielkie wydarzenie, zaplanowane na lipiec 2016 r. i połączone z wizytą Ojca Świętego Franciszka oraz przybyciem młodzieży z całego świata, ma być umocnieniem naszej wiary i z nadzieją poprowadzić nas w przyszłość. Ojciec Święty przybędzie głównie do Krakowa, ale jego wizyta ogarnie cały Kościół w naszej Ojczyźnie i pozwoli nam poczuć się żywą częścią wspólnoty Kościoła Powszechnego. Ufamy, że te radosne wydarzenia przyniosą bogate owoce dla dzieła nowej ewangelizacji w naszej Ojczyźnie.

3. W tym roku minie 50 lat od historycznej wymiany listów między episkopatami Polski i Niemiec. W liście biskupów polskich znalazły się znamienne, wielokrotnie cytowane słowa: „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie”. Elementem rocznicowych obchodów będzie spotkanie przedstawicieli obu episkopatów na Jasnej Górze w listopadzie tego roku. 18 listopada, równolegle w Berlinie i Wrocławiu, otwarta będzie wystawa ilustrująca okoliczności wymiany listów i ich oddziaływanie. Ukazuje ona tamte wydarzenia jako model nadal przydatny przy podejściu do współczesnych problemów i ognisk zapalnych. Obchody rocznicowe będą miały również miejsce w październiku w Rzymie, gdzie przed 50 laty, w klimacie kończącego się Soboru, rozpoczął się proces pojednania.

4. Konferencja dokonała wyboru nowego moderatora generalnego Ruchu Światło-Życie. Został nim ks. Marek Sędek, kapłan diecezji warszawsko-praskiej. Równocześnie Biskupi dziękują dotychczasowemu moderatorowi, ks. Adamowi Wodarczykowi, mianowanemu biskupem pomocniczym archidiecezji katowickiej, który przez 8 lat ofiarnie służył Rucho- wi. Konferencja wyraża nadzieję, że Ruch Światło-Życie, działając w wewnętrznej jedności, nadal będzie prowadził i wspierał dzieło nowej ewangelizacji młodzieży i rodzin.

5. Biskupi polscy mają nadzieję, że IV Krajowy Kongres Misyjny przyczyni się do ożywienia zapału misyjnego i lepszego zrozumienia odpowiedzialności wszystkich wiernych za głoszenie Ewangelii na misjach. Kongres odbędzie się w Warszawie od 12 do 14 czerwca oraz we wszystkich parafiach w Polsce w niedzielę 14 czerwca. Pasterze Kościoła w Polsce dziękują misjonarkom i misjonarzom za ich ofiarną pracę w 97 krajach świata. Wyrażają także wdzięczność wszystkim modlącym się za misjonarzy i wspierającym misję materialnie.

6. Biskupi dziękują ks. Józefowi Klochowi za 12 lat posługi na stanowisku rzecznika Konferencji Episkopatu Polski. Stał się w tych latach rozpoznawalną twarzą Kościoła w Polsce. Z wielką roztropnością i kompetencją komentował wydarzenia z życia Kościoła i narodu, cieszył się autorytetem w świecie mediów, potrafił znaleźć właściwe i jednoczące słowo w obliczu rodzących się konfliktów i napięć. Z wielkim oddaniem służył Kościołowi i Konferencji Episkopatu Polski, organizując pracę biura prasowego, animując liczne konferencje, spotkania, wywiady i publikacje. Życzymy mu, aby formując teraz młodych ludzi w pracy uniwersyteckiej mógł jak najlepiej wykorzystać swoje bogate doświadczenia. Nowym rzecznikiem Konferencji Episkopatu Polski wybrany został ks. Paweł Rytel-Andrianik z diecezji drohiczyńskiej. Życzymy mu obfitości darów Ducha Świętego na czas jego nowej posługi.

7. W tym roku mija 25. rocznica powrotu katechezy do polskiej szkoły. Księża biskupi z wdzięcznością odnoszą się do katechetów – duchownych i świeckich, którzy ofiarnie podejmują się trudnej misji religijnego wychowania dzieci i młodzieży.

Na kończący się rok szkolny i katechetyczny oraz zbliżające się wakacje z serca błogosławimy wszystkim nauczycielom i uczniom.

W modlitwach polecamy ich Bogu na czas wakacji. Błogosławimy też pracy rolników, którzy w tym okresie będą zbierać plony ziemi.

Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce

Warszawa, 10 czerwca 2015 r.

BISKUP DIECEZJALNY

DEKRET

Celem uregulowania sytuacji prawnej związanej z nazwą parafii rzymskokatolickiej w Okonku, erygowanej 1 czerwca 1951 r., przy kościele pw. Matki Bożej od Wykupu Niewolników w Okonku (bud. 1856), niniejszym – na mocy kan. 515 § 2 KPK – postanawiam, że należy używać nazwy:

Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej od Wykupu Niewolników w Okonku.

Powyższą nazwę stosowano już w praktyce przez wiele lat (zob. Dekret Erekcyjny z 19.05.1951 r., l.dz. 2461/51; Schematyzm Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej z 1974 r., s. 119; Schematyzm Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej z 1987 r., s. 513).

Dekret wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Dan w Koszalinie w poniedziałek po II Niedzieli Wielkanocnej dnia 13 kwietnia RP 2015

Znak: LO1 - 2/15

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzescki

ks. dr Wacław Łukasz
Kanclerz Kurii

DEKRET

ustanawiający

Sanktuarium Świętego Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny
w kościele parafialnym pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku

W Adhortacji Apostolskiej Redemptoris Custos Jana Pawła II czytamy: „Pokładając ufność w przemożnym wstawiennictwie św. Józefa, Kościół widzi w nim również wspaniały wzór nie tylko dla poszczególnych stanów życia, ale dla całej chrześcijańskiej wspólnoty, niezależnie od warunków życia i zadań, jakie w niej pełni każdy z wiernych. (...) Niech św. Józef stanie się dla wszystkich szczególnie nauczycielem uczestnictwa w mesjańskiej misji Chrystusa, która jest w Kościele udziałem każdego i wszystkich: małżonków i rodziców, ludzi żyjących z pracy rąk czy też z jakiegokolwiek innej pracy, osób powołanych do życia kontemplacyjnego, jak i do apostołstwa” /RC 30-32/.

Wstawiennictwo i przykład św. Józefa są szczególnie drogie i bliskie dla duszpasterzy oraz wiernych parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku. Od wielu lat w parafii rozwija się żywy kult Opiekuna Kościoła świętego.

Mając na względzie potrzeby duchowe wszystkich pielęgnujących kult Świętego Józefa Oblubieńca w Jego wizerunku, a także w nawiązaniu do prośby miejscowego Proboszcza, wyrażonej pismem z dnia 31 maja 2014 r., niniejszym dekretem sporządzonym w oparciu o normy kan. 1230 KPK, w dzień jubileuszu 25-lecia powstania parafii, ustanawiam Sanktuarium Świętego Józefa Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny w kościele parafialnym pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku.

Do Rektora Sanktuarium, którym jest każdorazowy proboszcz parafii pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku, należy zapewnienie wiernym obfitych środków zbawienia, zgodnie z normami prawa kościelnego, a zwłaszcza kanonów 1233-1234 KPK.

Wszystkim posługującym kapłanom, parafianom oraz pielgrzymom nawiedzającym Sanktuarium życzę obfitych łask Bożych i opieki Świętego Józefa Oblubieńca oraz udzielam pasterskiego błogosławieństwa.

Dan w Koszalinie we wsp. św. Floriana, męczennika
dnia 04 maja RP. 2015

Znak: LS 44 - 5/15

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

Ks. dr Wacław Lukasz
Kancelarz Kurii

DEKRET

Mając na uwadze potrzebę objęcia właściwą opieką duszpasterską dzieci i młodzieży zrzeszonej w Stowarzyszeniu Harcerstwa Katolickiego „Zawisza” Federacja Skautingu Europejskiego, niniejszym z dniem 15 maja 2015 r. mianuję Ojca koordynatorem rozwoju SHK-Z FSE w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej.

Do szczególnych zadań, jakie Ojcu powierzam, będzie należało koordynowanie działań nowopowstałych środowisk SHK-Z FSE. Jednocześnie zezwalam na organizowanie nowych środowisk harcerskich w parafiach naszej diecezji w porozumieniu z miejscowymi proboszczami.

Powyższe zadania należy wypełniać w ścisłej współpracy z diecezjalnym duszpasterzem środowisk harcerskich.

Życząc Ojcu światła Ducha Świętego w spełnianiu funkcji powierzonej mniejszym dekretem, z serca Mu błogosławię.

Dan w Koszalinie w Święto św. Macieja, Apostoła
dnia 14 maja RP 2015

Znak: HM 14 - 1/15

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

ks. dr Wacław Lukasz
Kancelarz Kurii

LIST PASTERSKI BISKUPA EDWARDA DAJCZAKA NA PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY

Kochani Diecezjanie, Siostry i Bracia!

Minione dni Wielkiego Postu oraz Triduum Paschalnego stanowiły czas naszego duchowego pielgrzymowania: od podjęcia pokuty do odkrycia wyzwalającej mocy miłości Bożej, objawionej w znaku Ukrzyżowanego i Zmartwychwstałego Pana; od dramatu apostoelskich rozterek, zdrady i ucieczki spod krzyża do wydarzenia narodzin Kościoła świadectwa.

Ten drugi wątek w sposób szczególnie znajdujemy w dzisiejszej Ewangelii. Powodowane szczerym szacunkiem i tęsknotą niewiasty udały się do grobu, aby dopełnić, przerwany przez prawa szabatu, obrządek pogrzebowy. Pojawienie się anioła, zwiastującego wielkanocną radość, przeobraża pejzaż ich życia, w którym dotąd dominował smutek. Przyjęcie prawdy o zmartwychwstaniu Mistrza inspiruje je i wzywa do podzielenia się przywracającym wiarę odkryciem. Gdy biegną z radosną nowiną do sparaliżowanych strachem apostołów, na ich szlaku staje sam Pan Jezus, który zwraca się do nich ze słowem umocnienia: „Nie bójcie się. Idźcie i oznajmijcie moim braciom: niech idą do Galilei, tam Mnie zobaczą” (Mt 28, 10). Tak oto podążające za nim kobiety stają się pierwszymi misjonarkami.

Obraz ten pięknie koresponduje z zachętą, jaką kieruje do nas Ojciec święty Franciszek, apelujący, aby współczesny Kościół stał się *Kościółem ruszającym w drogę* (por. EG 20). Radość zmartwychwstania, wypełniająca życie wspólnoty uczniów, ma być radością misyjną. „Na mocy otrzymanego chrztu - pisze Papież - każdy członek Ludu Bożego stał się uczniem-misjonarzem. [...] To przekonanie przybiera formę apelu skierowanego do każdego chrześcijanina, by nikt nie wyrzekł się swojego udziału w ewangelizacji. Jeśli ktoś rzeczywiście doświadczył miłości Boga, który go zbawia, nie potrzebuje wiele czasu, by zacząć Go głosić i nie może oczekiwać, aby udzielono mu wielu lekcji lub długich pouczeń. Każdy chrześcijanin jest misjonarzem w takiej mierze, w jakiej spotkał się z miłością Boga w Chrystusie Jezusie (EG 120)”.

Na drodze stawania się uczniem-misjonarzem nie brak jednak trudności czy ograniczeń.

Z relacji ewangelistów dowiadujemy się, że prócz lęku apostołowie przeżywali również wątpliwości, a nawet brak wiary. Święty Mateusz

wskazuje także na opór otoczenia, w którym roznosi się fałszywa wiadomość. Jest ona powielana, aby prawdę o Zmartwychwstaniu zmarginalizować i zlekceważyć, nie dopuszczając tym samym, by ktokolwiek oddał Jezusowi pokłon jako Zbawcy. We współczesnym świecie, pogrążonym w gąszczu nierzadko sprzecznych ze sobą informacji, musimy poszukiwać sposobów na to, by porzucić zwątpienie i odnaleźć prawdę, nie ulegając tym samym tak wielu próżnym teoriom czy pogłoskom.

Drodzy w Panu! Do wspomnianych przeszkód duchowych, które utrudniają dzieło głoszenia światu Ewangelii nadziei, dochodzą także, z pozoru prozaiczne, a przecież nie bez znaczenia, przeszkody natury materialnej. Doświadczamy ich również pośród nas. Na kilka dni przed Niedzielą Palmową naszą diecezję obiegła wiadomość o niezwykle bolesnym wydarzeniu, jakie miało miejsce w Skrzatuszu, naszym diecezjalnym sanktuarium Matki Bożej Bolesnej. Na tamtejszej plebanii wybuchł pożar, który pomimo sprawnej akcji strażaków, strawił znaczną część budynku. Choć ogień nie naruszył ani stojącego w pobliżu i wciąż budującego się domu pielgrzyma, ani - co najważniejsze - dopiero co odrestaurowanego sanktuarium, to jednak zniszczenie plebanii poważnie utrudniło funkcjonowanie tego świętego miejsca. Plebania była bowiem dotąd nie tylko mieszkaniem kapłanów służących w sanktuarium, ale także przestrzenią dla spotkań parafian i pielgrzymów. Cios jest tym bardziej dotkliwy, że od długiego już czasu, dzięki hojności Was wszystkich, staramy się, aby to miejsce rozwijało się i stawało się coraz piękniejsze. Co więcej, pod koniec maja w Skrzatuszu ma się odbyć III Ogólnopolski Kongres Nowej Ewangelizacji, który zgromadzi setki uczestników z całej Polski, szukających odpowiedzi na pytanie, jak lepiej realizować wezwanie do bycia uczniem-misjonarzem.

W tych szczególnych okolicznościach, świadomy niełatwej sytuacji finansowej wielu moich diecezjan, dziś w Poniedziałek Wielkiej Nocy, ośmielam się zwrócić do Was z prośbą o modlitewne i, według możliwości każdego z Was, finansowe wsparcie skrzatuskiego sanktuarium. U stóp Skrzatuskiej Pani, tak przemożnej w orędownictwie i hojnej w udzielaniu łask, złożmy wszyscy w ten sposób nasz duchowy i materialny dar.

Dziękując za hojność Waszych serc, polecam nasz koszalińsko-kołobrzeski Kościół obronie Maryi, Matki miłości zranionej i Matki naszej nadziei. Łącząc się zaś z Wami w modlitewnej jedności, życzę aby łaska spotkania ze Zmartwychwstałym czyniła z nas jeszcze bardziej au-

tentycznych uczniów, pobudzała misyjny zapał oraz rodziła odwagę do codziennego dawania świadectwa Ewangelii.

+ Edward Dajczak
Biskup Koszalińsko-Kołobrzeski

HOMILIA WYGŁOSZONA PRZEZ BISKUPA EDWARDA DAJCZAKA Z OKAZJI JUBILEUSZU 25-LECIA CARITAS DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

Siostry i Bracia,

razem z ks. biskupem Krzysztofem, który jako wikariusz generalny opiekuje się Caritas naszej Diecezji; z ks. dr Marianem Suboczem, który jest księdzem naszej diecezji, a w tej chwili przewodniczy Caritas Polska; z naszym księdzem dyrektorem Caritas Tomaszem Rodą i wszystkimi ludźmi o miłosiernym sercu z Parafialnych Zespołów Caritas i Szkolnych Kół Caritas, chcę najpierw wypowiedzieć jeszcze raz słowa skierowane do Boga: dziękujemy ci Boże za to, że diecezja koszalińsko-kołobrzeska ma taką wspólnotę ludzi. Oni to właśnie przez 25 lat prowadzili wielkie dzieło miłosiernej miłości, kształtując tę diecezję i dając jej miłosierną twarz.

Siostry i bracia w całej historii świata, ale też i Kościoła, zawsze jest tak samo. Ten moment, kiedy błogosławiona dzisiaj, Matka Teresa z Kalkuty wyszła ze swojego klasztoru, poszła na ulice Kalkuty i pochyliła się nad pierwszym umierającym na ulicy człowiekiem, był początkiem nowej pięknej historii współczesnego Kościoła. Tę niezwykłą historię zaczęła pisać jedna kobieta otwarta na Boga, wystarczająco otwarta, by zostawić swój świat i swoim życiem dać odpowiedź na pytanie Jezusa, postawione nie tylko Piotrowi, ale i całemu Kościołowi, a w nim ludziom, od których pragnie czegoś więcej: „*Czy ty mnie kochasz więcej?*” To pytanie gwarantuje zawsze coś niezwykłego.

Mówimy o Caritas, a przede mną są państwo, małżonkowie, którzy mają za sobą 70 lat wspólnego życia. Przecież w ich życiu, przez chwile małżeństwa piękne i trudne, nieustannie rozbrzmiewało dokładnie to samo pytanie o to *więcej* – takie właśnie jest życie przepelnione miłością.

Bóg wpisany jest w nasz świat przez Jezusa. Ojciec Święty Franciszek przekazując Kościołowi bullę „*Misericordie vultus*” („Oblicze mi-

łosierdzia”) powiedział w niej: „Jezus Chrystus jest obliczem miłosierdzia Ojca”. Jezus stał się jednym z odrażonych, ślepych, okaleczonych, cierpiących, wątpiących, wszystkich, którzy mają się źle. Zdradzić miłość-caritas, to zdradzić będącego pośród nas Boga. Zdradzić tę miłość, to zaprzeć się Boga i Ewangelii. Dlatego Caritas Kościoła i ludzie tej Caritas – i wszyscy ludzie Kościoła – muszą mieć w sobie coś z oddania życia, bo to jest istota miłości. To przeżycie Matki Teresy, która w umierającym człowieku zobaczyła twarz Chrystusa, musi się właściwie nieustannie powtarzać w naszej służbie człowiekowi. Caritas jest więc spotkaniem z Bogiem w człowieku. Nasz Pan zostawił nam w Ewangelii w wielu miejscach jasny sygnał, ale w 25 rozdziale Ewangelii według św. Mateusza jest ponad wszystko klarowna pewność: Kiedy widzieliśmy cię Panie? „Byłem głodny a daliście Mi jeść; byłem spragniony a daliście Mi pić; (...) Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili”.

Siostry i bracia ale jesteśmy w świecie takim jakim jesteśmy. Można więc w tym momencie postawić pytanie: Czy to nie jest tylko teoria albo pięknie brzmiąca na ambonie utopia? Zawsze jest takie niebezpieczeństwo, bo przecież nie ma żadnej wspólnoty, która po drodze by się nie gubiła, nie schodziła z dróg, które Pan wyznaczył. Dlatego ważne jest by pamiętać, że bez tej ewangelicznej metanoja – przemiany, nawrócenia, nie ma prawdziwej Caritas. Nie można być chrześcijaninem bez ciągłej przemiany i nawracania. Nie może być więc w Kościele wspólnoty miłości, która nie uznawałaby, że ciągle musi doznawać przemiany. Ale przed wszystkim i ponad wszystko potrzebne jest dzisiaj świadectwo miłości, takiej, która poprzez gotowość do nawracania, ciągle zaczyna od nowa, jest ze wszech miar świadectwem zawsze ratującym każdą społeczność. Kto chce młodego pokolenia (czyli jutra każdej społeczności) z ludzkim sercem, musi dać młodemu człowiekowi szansę doświadczenia piękna miłości.

W małej wsi na końcu naszej Diecezji, pośród bardzo ubogich ludzi, z których część ma poranione serca, na spotkaniu z kilkudziesięciorgiem dzieci, z których większość była w Szkolnym Kole Caritas, nauczycielka powiedziała mi, że nie chcą ze szkoły iść do domu, bo w szkole mają więcej serca. Zapytałem te małe dzieci, tych małych ludzi, co dokładnie robią jako Szkolne Koło Caritas. Odpowiedzieli mi: „Idziemy do starszych ludzi, którzy na tej wsi pozostali i niesiemy im drewno, posprzątamy, zaśpiewamy i ci ludzie są szczęśliwi”. Jest

szansa, że na tym naszym „końcu świata” wyrosnie wrażliwe pokolenie.

Caritas to ewangelizacja bez słów. Jest takie charakterystyczne zdanie św. Franciszka, który swoim współpracownikom mówił: „Jeżeli trzeba, to głosicie Ewangelię również słowami, ale słowa nie są pierwsze”. To bardzo ważne zdanie, kiedy się mówi o Caritas, kiedy w 25-lecie świętuje się taki dzień, jak my dzisiaj. Caritas to zorganizowana sieć pomocnych rąk Kościoła i tych rąk nie może nigdy w Kościele zabraknąć. Caritas nie jest dodatkowym działaniem Kościoła – Caritas jest Kościołem. Ojciec Święty, św. Jan Paweł II w swoim pierwszym dokumencie „Odkupiciel człowieka” napisał, że bez spotkania z Miłością człowiek nie wie kim jest, nie wie dokąd idzie, ani nie wie po co to wszystko. Spotkanie z Bogiem rodzi nas do nowego życia, uzdalniając nas do kochania bliźnich. Bez bezinteresownej miłości nie można głosić Ewangelii. Kiedy wybudowaliśmy, jak na nasze diecezjalne warunki z niemałym trudem nasze Hospicjum, będąc tam usłyszałem słowa człowieka, który stał przy łóżku swojej nieprzytomnej młodej żony: „Przyjechaliśmy do hospicjum po wypisaniu z kliniki. Wszystkie procedury się zgadzały i usłyszałem okrutne słowa, że nikt już nie będzie wydawał pieniędzy na taką chorą osobę, bo to jest nieopłacalne. A tu mnie przywitani jak w domu, ktoś mnie zbolalego człowieka przytulił, powiedział dobre, serdeczne słowo, podał coś do picia i zdziwiłem się, że jest jeszcze taki świat” – to też Caritas.

Nasza wiara nakazuje nam dziękować dzisiaj Bogu za to, bo jeżeli chcemy być uczciwi, musimy dzisiaj za św. Piotrem powiedzieć, że to nie my, tylko przede wszystkim Jezus i Jego łaska. Takie dzieła są łaską Boga, który działa przez ludzi. Za wszystko dobro, które się dokonało przez 25 lat Caritas, wyśpiewajmy Bogu dzisiaj wielką pieśń wdzięczności. Za to, że tak bardzo porusza serca człowieka, że ten jeden, drugi, setny i tysięczny człowiek jest w stanie przekroczyć granice myślenia tylko o sobie i pochylić się nad drugim człowiekiem, wydać swoje pieniądze, poświęcić swój czas, zauważyć go - i tylko dlatego wielu może żyć. „Dla prawdziwego Boga udzielanie łaski to rozkosz”, znalazłem takie zdanie w książce o prowokującym tytule „Brudny Bóg”. Ojciec Święty Franciszek ciągle powtarza: Wolę brudny Kościół od tego, który się izoluje od ludzi i idzie na ulice, idzie do ludzi.

Wracam jeszcze raz do Hospicjum. Kiedy powołaliśmy również Hospicjum Domowe, to po pierwszych wizytach usłyszałem takie niezwykle zdanie: Mamy czasem wrażenie, że zajechaliśmy do Środkowej

Afryki, a zajechali do jakiejś zapomnianej wsi, gdzie jest opuszczony i chory człowiek. Malowali najpierw mieszkania, wymieniali łóżka. żeby chory mógł mieszkać i leżeć godnie, tak jak człowiek.

Długa jest historia miłości. Dziękujemy Bogu, że możemy w niej uczestniczyć. Ludzie Jezusa nie mają pychy z powodu miłości. nie są dumni w sposób niewłaściwy, chory i egocentryczny, właśnie z tego powodu, że coś dobrego zrobili. Ludzie Jezusa śpiewają z Maryją Magnificat, dziękując za to, że Bóg był tak dobry i wprowadził ich swoją miłością w miłość miłosierną, którą chce ciągle obdarowywać ludzi. Eucharystia jest wdzięcznością, więc dzisiaj z całą pokorą na tej jubileuszowej Eucharystii mówimy: Panie, dziękujemy Ci za nasz Caritas. Bez Ciebie nie bylibyśmy w stanie, bez Ciebie nie byłoby tego święta, bez Twojej miłości w sercach tylu ludzi nie byłoby tyle miłości. Dziękujemy Ci za to, że to właśnie nas włączyłeś w historię Twojej Miłości.

KALENDARIUM POSŁUGI BISKUPA DIECEZJALNEGO

KWIECIEŃ

2 kwietnia

- Msza Krzyżma Świętego w koszalińskiej katedrze – jubileusze 25 i 50 lat święceń prezbiteratu kapłanów oraz 25. rocznicy sakry biskupiej biskupa diecezjalnego
- rekolekcje wiekopostne dla nauczycieli w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku
- Msza Wieczery Pańskiej w koszalińskiej katedrze

3 kwietnia

- Liturgia Wielkiego Piątku w parafii pw. NMP w Słupsku

4 kwietnia

- Wigilia Paschalna w koszalińskiej katedrze

9 kwietnia

- dzień skupienia księży proboszczów w Skrzatuszu

11 kwietnia

- dzień skupienia księży wikariuszy w Skrzatuszu

12 kwietnia

- świętowanie w Domu Miłosierdzia – Msza św., uroczysta Koronka do Miłosierdzia Bożego, uroczysty koncert w Amfiteatrze: Maciej Miecznikowski i Olga Szomańska
- Msza św. z okazji 75-lecia zbrodni katyńskiej w koszalińskiej katedrze

13 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. Najświętszego Zbawiciela w Ustce

14 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Pile

15 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku

16 kwietnia

- spotkanie ewaluacyjne po rekolekcjach wielkopostnych dla siostr zakonnych i świeckich (katechetów) uczących w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Koszalina
- rocznica zbrodni katyńskiej na Cmentarzu Komunalnym w Koszalinie
- bierzmowanie w kołobrzeszkiej bazylice

17 kwietnia

- spotkanie ewaluacyjne po rekolekcjach wielkopostnych dla księży (katechetów) uczących w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Koszalina
- spotkanie z młodzieżą nt. rekolekcji szkolnych w Koszalinie (refleksje porekolekcyjne)
- bierzmowanie w parafii pw. św. Jacka w Słupsku

18 kwietnia

- bierzmowanie w Koczale
- bierzmowanie w Polanowie

19 kwietnia

- spotkanie z młodzieżą KSM w Ostrowcu
- pielgrzymka Akcji Katolickiej do Skrzatusza
- spotkanie z seminarzystami roku propedeutycznego w Szczecinku

20 kwietnia

- spotkanie z dyrektorami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Koszalina (refleksje porekolekcyjne)
- bierzmowanie w parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Darlowie

21 kwietnia

- spotkanie rekolekcyjne z Neokatechumenatem – CEF
- finał konkursu biblijnego – WSD
- bierzmowanie w parafii pw. NSPJ w Białogardzie

22 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. św. Józef Oblubieniec NMP w Pile
- bierzmowanie w parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Pile

23 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. św. Marcin w Kołobrzegu
- bierzmowanie i odpust w parafii pw. św. Wojciecha w Kołobrzegu

25 kwietnia

- spotkanie ewangelizacyjne w Świdnicy

26 kwietnia

- Msza św. i koncert w filharmonii na 25-lecie Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej
- spotkanie z prowincjałem franciszkanów

27-30 kwietnia

- spotkanie biskupów i kapłanów w Dachau w 70. rocznicę obozu koncentracyjnego w Dachau (Niemcy), Ogólnopolska Pielgrzymka Duchowieństwa

MAJ**3 maja**

- III Diecezjalna Pielgrzymka Żywego Różańca do Skrzatusza
- Msza św. za Ojczyznę w parafii pw. NMP w Słupsku

6 maja

- bierzmowanie w Sianowie

7 maja

- spotkanie z prowincjałem kapucynów
- poświęcenie nowej siedziby nadleśnictwa w Tychowie
- Rada Pedagogiczna – WSD
- spotkanie z nauczycielami na Górze Chelmskiej

8 maja

- Msza św. na XXX-lecie Gimnazjum w parafii pw. NMP w Świdwinie

10 maja

- 25-lecie parafii i ogłoszenie sanktuarium św. Józefa Oblubieńca NMP w Słupsku

13 maja

- spotkanie dyrektorów kurialnych
- koronacja figury MB Fatimskiej (Msza św. i nabożeństwo fatimskie) w parafii św. Wojciecha w Koszalinie

14 maja

- spotkanie imieninowe abp. Andrzeja Dziegi w Szczecinie

15 maja

- spotkanie z opatem benedyktynów
- bierzmowanie w Lekowie
- bierzmowanie w Sławoborzu

16 maja

- spotkanie z dziewczycami konsekrowanymi w ramach dnia skupienia
- bierzmowanie w Dretyniu
- odpust parafialny w Gościnie

17 maja

- zakończenie formacji Diecezjalnego Studium Formacji dla Świeckich (ustanowienie 18 nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., 14 lektorów oraz 31 animatorów katechezy parafialnej)
- erygowanie chorągwi Rycerzy Jana Pawła II w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie

18 maja

- obiad z prof. Bogdanem Chazanem

19 maja

- bierzmowanie w Dygowie

20 maja

- bierzmowanie w Sławsku

- bierzmowanie w parafii św. Antoniego w Sławnie

21 maja

- bierzmowanie w Bukowie

- bierzmowanie i poświęcenie nowej plebani w Barcinie

22 maja

- Msza św. na 70-lecie Szkoły Podstawowej w parafii pw. NMP w Świdwinie

- bierzmowanie w parafii pw. NMP w Sławnie

23 maja

- święcenia prezbiteratu w koszalińskiej katedrze

- czuwanie modlitewne wspólnot przed Zesłaniem Ducha Świętego w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie

24 maja

- Marsz dla Życia i Rodziny w Pile

- odpust parafialny w parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Pile

26 maja

- bierzmowanie w Grzmiącej

27 maja

- Msza św. z okazji 25-lecia samorządności w parafii pw. NMP w Słupsku

- bierzmowanie w Różewie

28-31 maja

- III Ogólnopolski Kongres Nowej Ewangelizacji w Skrzatuszu

CZERWIEC**1 czerwca**

- pogrzeb śp. ks. Jerzego Ruszkowskiego

- spotkanie u s. Karmelitanek w Bornem Sulnowie

- bierzmowanie w parafii św. Jadwigi w Złocieniu

2 czerwca

- spotkanie przedwizytacyjne w Duninowie (dekanat Ustka)

- bierzmowanie w Barwicach

3 czerwca

- bierzmowanie w Dobrzycy

4 czerwca

- Msza św. i procesja Bożego Ciała w kołobrzeskiej konkatedrze

6 czerwca

- XIX Spotkanie Młodych LEDNICA 2000

7 czerwca

- 60-lecie kapłaństwa ks. prałata Ryszarda Kierkowskiego w Pile

8 czerwca

- konferencja prasowa przed Marszem dla Życia i Rodziny w Urzędzie Miejskim w Koszalinie

9-10 czerwca

- Konferencja KEP w Warszawie

11 czerwca

- bierzmowanie w parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Wałczu

12 czerwca

- Msza św. pogrzebowa mamy księży Górskich w Sławnie

- bierzmowanie w parafii św. Michała w Świdwinie

13 czerwca

- Sesja Synodu Metropolitalnego w Szczecinie

14 czerwca

- Pielgrzymka Parafialnych Zespołów Caritas do Skrzatusza
- Msza św. i rozpoczęcie „Biegu Papieskiego” im. św. Jana Pawła II Domacyno-Karlino

15 czerwca

- spotkanie rocznikowe w Rokitnie (40-lecie święceń kapłańskich)

16-18 czerwca

- rekolekcje dla duszpasterzy akademickich z Polski – CEF

19 czerwca

- bierzmowanie w Ostrym Bardzie

20 czerwca

- Diecezjalna Pielgrzymka Osób Niepełnosprawnych i Opiekunów w Skrzatuszu
- bierzmowanie w Szwecji

21 czerwca

- Msza św. i instalacja obrazu Jana Pawła II z Urzędu Miejskiego w kościele pw. NMP w Słupsku
- 25-lecie parafii pw. św. Kazimierza w Koszalinie

22 czerwca

- bierzmowanie w Gorawinie

23 czerwca

- bierzmowanie w Ostrowcu Sławińskim

24 czerwca

- spotkanie kurialne ogólne nt. przygotowań do synodu diecezjalnego – CEF
- bierzmowanie w Postominie

25 czerwca

- spotkanie imieninowe u Sióstr Pallotynek w Koszalinie

26 czerwca

- Msza św. na zakończenie roku formacji w Koszalinie

28 czerwca

- Msza św. w roku 100-lecia konsekracji kościoła pw. Świętej Rodziny w Pile

Opracowali pracownicy Archiwum Diecezjalnego i Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie przy współpracy kapelanów biskupich i rzecznika Kurii Biskupiej w Koszalinie.

Z ŻYCIA DIECEZJI

OAZY ZIMOWE 2015

Po raz kolejny zostały zorganizowane w naszej diecezji oazy zimowe. Oto całościowe zestawienie uczestników tych oaz:

Parafia zgłaszająca uczestnika

Liczba uczestników

	Szk.	gimna-	szk. Ponad-		razem
			Podst.	zja	
1. Białogard, Narodzenia NMP	–	–	4	–	4
2. Białogard, NSPJ	–	–	9	2	12
3. Białogard, św. Jadwigi	–	–	–	1	1
4. Biesiekierz	–	–	–	3	4
5. Borne Sulinowo	–	–	26	6	42
6. Czaplinek	–	–	–	–	1
7. Czarne	–	–	–	3	4
8. Dygowo	–	–	–	–	1
9. Kobylnica	–	–	–	–	1
10. Koszalin, Ducha Świętego	–	–	–	–	3
11. Koszalin, Niep. Pocz. NMP	–	–	2	6	11
12. Koszalin, św. Kazimierza	–	–	1	–	1
13. Koszalin, św. Wojciecha	–	–	–	1	2
14. Kuźnica Czarnkowska	–	–	–	1	1
15. Lipie	–	–	3	–	3
16. Ostre Bardo	–	–	2	–	2
17. Piła, NMP Wsp. Wiernych	–	–	–	7	12
18. Piła św. Rafała Kalinow.	–	–	–	1	1
18. Rąbino	–	–	5	2	7
20. Rzeczenica	–	–	–	–	1
21. Sikory	–	–	–	–	1
22. Sławno, św. Antoniego	–	–	–	–	5
23. Sławsko	–	–	11	2	13
24. Słupsk, NSJ	–	–	–	–	2
25. Słupsk, św. Maksymiliana K-	–	–	–	–	2
26. Słupsk, św. Jana Kantego	–	–	–	–	2
27. Słupsk, św. Józefa	–	–	–	–	2

28. Stara Lubianka	–	–	4	–	4	8
29. Strączno	–	–	–	–	1	1
30. Szczecinek, Ducha Świętego	–	–	2	–	–	2
31. Szczecinek, Nar. NMP	–	–	2	1	–	3
32. Szczecinek, św. Krzysztofa	–	–	1	–	–	1
33. Szczecinek, św. Rozalii	–	–	–	–	5	5
34. Szczeglino	–	–	1	–	–	1
35. Szydłowo	–	–	–	–	1	1
36. Świdwin, św. Michała Arch	–	–	–	–	4	4
37. Tuczno	–	–	–	–	2	2
38. Ustka, Najśw. Zbawiciela	–	–	–	–	2	2
39. Wałcz, Miłosierdzia Bożego	–	–	–	–	2	5
40. Wieleń	–	–	–	–	1	1
41. Włynkówko	–	–	–	–	1	1
42. Kołczygłowy (diec. pelplińska)	–	–	–	–	1	1
43. Mosty (diec. pelplińska)	–	–	–	–	1	1
44. Słupsk, św. Pawła (diec. połowa)	–	–	–	–	1	1
RAZEM:			63	57	61	181

KRAJOWY SZTANDAR APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI W DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

Podczas Jesiennej Sesji Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu, która miała miejsce w dniach 16 i 17 września 2013 r., podjęto decyzję, że w czerwcu 2014 r., podczas 33. Ogólnopolskiej Pielgrzymki Trzeźwości na Jasną Górę, przedstawiciele metropolii przemyskiej prześlą sztandar AT reprezentantom metropolii szczecińsko-kamińskiej. Od 15 czerwca 2014 r. do 21 czerwca 2015 r. sztandar peregrynował w północno-zachodniej części naszej Ojczyzny. Diecezjalni referenci ds. trzeźwości zdecydowali, że sprawiedliwym rozwiązaniem będzie podzielenie czasu peregrynacji na trzy równe części – po cztery miesiące. Jako pierwsza sztandar przyjęła diecezja zielonogórsko-gorzowska. W fatimski wieczór, 13 października 2014 r. w katedrze gorzowskiej nastąpiło przekazanie sztandaru delegatom diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej, natomiast w niedzielę, 15 lutego 2015 r. przejęli go w Koszalinie przedstawiciele archidiecezji szczecińsko-kamińskiej.

Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego Kurii Biskupiej, ks. dr Krzysztof

Włodarczyk, wraz z diecezjalnym zespołem Apostolstwa Trzeźwości, postanowił, że sztandar będzie peregrynował w poszczególnych dekanatach. Duszpasterze wraz z apostołami trzeźwości uczestniczyli w spotkaniach modlitewnych, których centralnym punktem była Msza Święta z homilią o tematyce trzeźwościowej. Eucharystii, podczas której obecni byli kapłani i wierni z poszczególnych parafii dekanatu, z reguły przewodniczył ks. dziekan. Po Mszy Świętej następował czas świadectw, możliwość zadawania pytań oraz wspólny posiłek. Oprócz duszpasterza diecezjalnego, ks. Piotra Zielińskiego, świeckim apostołom trzeźwości towarzyszył również ks. Krzysztof Włodarczyk, ks. Tomasz Tomaszewski – moderator diecezjalny Ruchu Światło-Życie i ks. Zbigniew Woźniak – dyrektor szczecińskiej bursy. Duszpasterzy w dziele apostołskim wspomagali świeccy działacze, a zwłaszcza Eugeniusz Sendlewski – przewodniczący diecezjalnego zespołu trzeźwości oraz Adam Sadyk – prezes koszalińskiego koła Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, którego podopieczni również uczestniczyli w spotkaniach dekanalnych. Podczas pobytu na Pomorzu Środkowym Sztandar Apostolstwa Trzeźwości w Polsce przechowywany był w kościele pw. Ducha Świętego w Koszalinie, gdzie mieści się centrum diecezjalne duszpasterstwa trzeźwościowego. Wielu diecezjan zapisało swoje postanowienia abstynenckie w księdze trzeźwości, która towarzyszyła peregrynacji sztandaru w dekanatach. Poczet sztandarowy uczestniczył również w rekolekcjach trzeźwościowych w koszalińskim Centrum Edukacyjno-Formacyjnym, które w dniach 29-30 listopada 2014 r. prowadził ks. Krzysztof Włodarczyk. Przedstawiciele franciszkańskiej parafii w Koszalinie, 7 lutego 2015 r., w pierwszą sobotę miesiąca, zabrali sztandar w pieszą pielgrzymkę do Sanktuarium Maryjnego na Górze Chełmskiej, a 12 lutego 2015 r. modlili się ze sztandarem w diecezjalnym Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Skrzatuszu. W obecności biskupa Edwarda Dajczaka, 15 lutego 2015 r. w koszalińskim kościele pw. Ducha Świętego, sztandar przyjął delegacja ze Szczecina.

Szczegółowe terminy diecezjalnej peregrynacji Sztandaru Apostolstwa Trzeźwości w Polsce:

- 17 października 2014 r. – Dekanat Ustka – kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Jerzy Wyrzykowski. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Grzegorz Fąs, ks. Władysław Kitajgrodzki, ks. Krzysztof Korniak, ks. Tadeusz Mazur i ks. Tadeusz Nawrot. W Eucha-

rystii uczestniczyła również liczna grupa strażaków wraz z orkiestrą oraz samorządowcy gminy Ustka. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

- 22 października 2014 r. – Dekanat Sławno – kościół pw. św. Piotra i Pawła w Sławsku. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Cezary Filimon. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecny był również ks. Mateusz Krzywicki, proboszcz parafii pw. św. Antoniego w Sławnie.

- 29 października 2014 r. – Dekanat Polanów – kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Polanowie. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Roman Śledź. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: o. Janusz Jędrzysek OFMConv., ks. Marek Roskowiński i ks. Jan Sosnowski. W Eucharystii uczestniczyli również samorządowcy gminy Polanów i powiatu koszalińskiego. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

- 14 listopada 2014 r. – Dekanat Białogard – kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Białogardzie. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił: ks. Krzysztof Włodarczyk. Obecni byli prawie wszyscy kapłani z dekanatu. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

19 listopada 2014 r. – Dekanat Kołobrzeg – bazylika pw. Wniebowzięcia NMP w Kołobrzegu. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Jerzy Chęciński. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Damian Derdziński, ks. Marcin Lipnicki i o. Mariusz Falkowski OFMConv. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

21 listopada 2014 r. – Dekanat Barwice – kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Czaplunku. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił ks. Krzysztof Włodarczyk. Obecni byli wszyscy kapłani z dekanatu. W Eucharystii uczestniczyli również samorządowcy gminy Czaplunek. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

23 listopada 2014 r. – Dekanat Słupsk Zachód – kościół pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku (w niedzielne popołudnie homilię głosił ks. Krzysztof Włodarczyk) oraz Dekanat Słupsk Wschód – kościół pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku (przez całą niedzielę homilię głosił ks. Piotr Zieliński). Gospodarzami byli ks. dziekan Zbigniew Krawczyk i ks. dziekan Lucjan Huszczonek, którzy ugościli apostołów

trzeźwości w domach parafialnych.

26 listopada 2014 r. – Dekanat Polczyn-Zdrój – kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Polczyniu-Zdroju. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. Wojciech Szulczewski (w zastępstwie ks. dziekana Ireneusza Maraszkiewicza). Homilia: ks. Tomasz Tomaszewski. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

28 listopada 2014 r. – Dekanat Koszalin – kościół pw. Ducha Świętego w Koszalinie. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Antoni Tofil. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Kazimierz Bednarski, ks. Nikodem Lewandowicz i ks. Remigiusz Szauer. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

3 grudnia 2014 r. – Dekanat Świdwin – kościół pw. MB Nieustającej Pomocy w Świdwinie. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. Mariusz Gubow (w zastępstwie ks. dziekana Ryszarda Kizielewicza). Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Krzysztof Kempa, ks. Grzegorz Marciszewicz, ks. Tomasz Szewczyk i ks. Piotr Woźniak. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

11 grudnia 2014 r. – Dekanat Gościno – kościół pw. św. Andrzeja Boboli w Gościnie. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Andrzej Rotlier. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Andrzej Gołębiowski, ks. Piotr Niedźwiadek i ks. Piotr Świątkowski. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

12 grudnia 2014 r. – Dekanat Miastko – kościół pw. NMP Wspomożycielki Wiernych w Miastku. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. dziekan Józef Oleski. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Jan Cychowski i ks. Piotr Łowicki. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

19 grudnia 2014 r. – Dekanat Drawsko Pomorskie – kościół pw. Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa w Drawsku Pomorskim. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił: ks. Krzysztof Włodarczyk. Obecni byli kapłani z dekanatu: W Eucharystii uczestniczyli również samorządowcy gminy Drawsko Pomorskie. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

28 grudnia 2014 r. – Dekanat Czarne – kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Czarnem. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. Marcin Górski. Homilia: ks. Piotr Zieliński. Obecni byli kapłani z dekanatu: ks. Józef Domińczak i ks. Paweł Byczkowski. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

2 lutego 2015 r. – Dekanat Mielno – kościół pw. MB Królowej Polski w Śmiechowie. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił: ks. Krzysztof Włodarczyk. Obecni byli kapłani z dekanatu. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

10 lutego 2015 r. – Dekanat Jastrowie – kościół pw. św. Michała Archanioła w Jastrowiu. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył i homilię wygłosił: ks. Krzysztof Włodarczyk. Obecni byli kapłani z dekanatu. W Eucharystii uczestniczyli również samorządowcy gminy Jastrowie. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym połączone z otwartym mityngiem.

13 lutego 2015 r. – Dekanat Szczecinek – kościół pw. św. Krzysztofa w Szczecinku. Mszy Świętej koncelebrowanej przewodniczył ks. Gracjan Ostrowski (w zastępstwie ks. dziekana Bogusława Matusika). Homilia: ks. Zbigniew Woźniak. Obecny był również ks. Edmund Koza.

14 lutego 2015 r. – Dekanat Darłowo – kościół pw. MB Częstochowskiej w Darłowie. Mszy Świętej przewodniczył i homilię wygłosił o. Piotr Okrój OFMConv. Po Mszy Świętej odbyło się spotkanie w domu parafialnym.

Dziękujemy Panu Bogu za ten szczególny czas Jego nawiedzenia, za to, że wierni tej części Polski mogli jednoczyć się wokół Sztandaru Apostolstwa Trzeźwości, który jako szczególny zewnętrzny symbol zachęca do kontynuowania podjętych dzieł oraz do podejmowania kolejnych inicjatyw w nurcie nauki Kościoła Świętego. Za każde dobro wynikające z peregrynacji sztandaru w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej: Deo gratias!

FINAL XXII OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU DLA MINISTRANTÓW I LEKTORÓW

W sobotę, 7 marca 2015 r. w gościnnych progach katedralnego domu parafialnego w Koszalinie odbył się **diecezjalny finał XXII Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego dla Ministrantów i Lektorów**. Wzięło w nim udział 19 chłopców z siedmiu parafii:

- Koszalin – parafia katedralna = 5,
- Szczecinek – parafia pw. św. Rozalii = 5,
- Wałcz – parafia pw. Miłosierdzia Bożego = 4,
- Słupsk – parafia pw. św. Józefa = 2,
- Koszalin – parafia pw. Ducha Świętego = 1,

- Koszalin – parafia pw. św. Wojciecha = 1,
Jastrowie – parafia pw. św. Michała = 1.

W wyniku rywalizacji wyłoniona została piątka ministrantów, którzy reprezentowali naszą diecezję na finale ogólnopolskim konkursu w Gościkowie-Paradyżu w dniach 22-23 maja 2015 r.:

1. Jędrzej Gliszczyński, Szczecinek – parafia pw. św. Rozalii, opiekun – ks. Krzysztof Obolewicz.
2. Jakub Wójcik, Jastrowie – parafia pw. św. Michała, opiekun – ks. Sebastian Kolasa,
3. Krzysztof Szumilas, Koszalin – parafia katedralna, opiekun – ks. Mariusz Ambroziewicz,
4. Damian Predecki, Walcz – parafia pw. Miłosierdzia Bożego, opiekun – ks. Marcin Dobrowolski,
Bartłomiej Szalwach, Walcz – parafia pw. Miłosierdzia Bożego, opiekun – ks. Marcin Dobrowolski.

XXX DIECEZJALNA PIELGRZYMKA MATURZYSTÓW

Okolo 1000 uczniów szkół średnich dotarło w piątek, 27 marca 2015 r., rano autokarami na Jasną Górę. Najwięcej maturzystów przybyło z dużych miast diecezji: z Koszalina, Słupska, Pily, Kołobrzegu. Pojawilo się także wielu maturzystów z mniejszych ośrodków – ze Sławna, Białego Boru, Krzyża Wielkopolskiego.

Gościem specjalnym spotkania był Leszek Dokowicz, reżyser i operator filmowy, który nawrócił się do Boga. Wygłosił konferencję „Autostrada do dojrzałości”. Następnie maturzyści uczestniczyli w sakramencie pokuty oraz Eucharystii, której przewodniczył biskup diecezjalny Edward Dajczak. Biskup podkreślił, że matura to nie tylko zdanie egzaminu, ale wybór sięgający w dorosłość, w odkrycie powołania. Wskazał na wagę czasu „kairos” w życiu człowieka, mówiąc, że to jest „nasz czas”, który należy dobrze wykorzystać, z odwagą. Młodzi zapamiętali słowa biskupa o nadziei, dla której miejsce w sercu należy robić zawsze, także po maturze. Ona rodzi się ze spotkania Boga, który ma moc wyzwolić każdego z poczucia, że życie straciło już wszelki sens.

Następnie maturzyści uczestniczyli w Drodze Krzyżowej, która ze względu na deszcz odprawiona została wewnątrz Wieczernika. Rozważania prowadził biskup Edward Dajczak.

Zwieńczeniem spotkania było zawierzenie Matce Bożej w kaplicy

Cudownego Obrazu. Młodzi wołali: – Przed nami matura, która nie jest tylko zwykłym egzaminem, ale momentem pytania o nasze jutro. Przybywamy, by oddać się w Twą matczyną opiekę, jak Ty bezgranicznie zaufać Bogu!

Tobie powierzamy nasze dziś i jutro! – powtarzało tysiąc maturzystów. Także ich rodzice zawierzyli Maryi swoje dzieci.

Biskup Dajczak pozdrowił Maryję jako tę, która króluje także w skrzatuskim sanktuarium diecezjalnym i na Górze Chelmskiej. – Chcemy Cię prosić, byś ogarnęła i chroniła tegorocznych maturzystów z naszej diecezji – wołał. – Bądź Matką, która nieustannie osłania, gdy dziecku nie wystarcza sił.

Ksiądz Andrzej Zaniewski, diecezjalny duszpasterz młodzieży, zaświadcza, że gospodarze miejsca, ojcowie paulini, zauważają, że pielgrzymka maturzystów z naszej diecezji jest wyjątkowa. Ojcowie podkreślają radosny wymiar modlitwy.

POGRZEBY DZIECI UTRACONYCH

W Pile w dniu 28 marca 2015 r. odbył się pierwszy pochówek dzieci utraconych. Po kilku latach starań udało się tam doprowadzić do budowy pomnika na cmentarzu komunalnym i do wcielenia w życie procedur przewidzianych przez polskie prawo. – Takie pomniki uswiadamią ludziom, że życie zaczyna się od poczęcia i że nie można w jednym miejscu grzebać dzieci nienarodzonych tak jak należy się to człowiekowi, a jednocześnie w innym kontekście mówić, że to jeszcze nie jest człowiek, i unikając słowa „dziecko”, usprawiedliwiać zabójstwo – mówi Piotr Kucharski, autor pilskiego monumentu.

Pilskiemu pogrzebowi dzieci nienarodzonych, który odbył się w ramach diecezjalnych obchodów Dnia Świętości Życia, przewodniczył biskup diecezjalny Edward Dajczak. Na Mszy Świętej w kościele pw. św. Jana Bosko, poprzedzającej ceremonię na cmentarzu, biskup powiedział: – Nie jesteśmy tylko zlepkiem komórek. Jesteśmy ludźmi, a to coś znacznie więcej. Naszym zadaniem jest dzisiaj stanąć z całą mocą po stronie człowieka. Tu nie chodzi tylko o przekonania i ideologię. W grę wchodzi odpowiedź na zasadnicze pytanie: „Kim jest człowiek?”.

Kilka dni wcześniej, również po raz pierwszy, pogrzeb dzieci utraconych odbył się w Słupsku. Jednym z pierwszych miast w Polsce, w których mają miejsce tego typu pochówki, jest Koszalin. W dniu 28 marca 2015 r. odbył się tam 9. pogrzeb dzieci utraconych. W specjalnym

grobie na cmentarzu komunalnym znajdują się prochy już ponad 2,2 tys. dzieci.

NIEDZIELA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO W DOMU MIŁOSIERDZIA

W niedzielę Miłosierdzia Bożego w Domu Miłosierdzia w Koszalinie świętowanie rozpoczęło się wigilijnym czuwaniem przed Najświętszym Sakramentem, a zakończyło koncertem w amfiteatrze. Od niedzielnego poranka 12.04.2015 chętni zwiedzali budynek Domu Miłosierdzia, w którym w ostatnim roku zaszły wielkie zmiany budowlane. O godz. 13:00 była sprawowana Msza Święta pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka. W homilii biskup nawiązał do nowo ogłoszonej bulli papieża Franciszka „Misericordiae Vultus” („Oblicze Miłosierdzia”). – Miłosierdzie to słowo, które objawia Przenajświętszą Trójcę, to najwyższy akt, w którym Bóg wychodzi nam na spotkanie – mówił biskup za papieżem. – Miłosierdzie to dużo więcej niż współczucie, akcja charytatywna. To stan serca, który może być podtrzymywany wyłącznie przez Boga.

W ramach obchodów Święta Bożego Miłosierdzia po południu w koszalińskim amfiteatrze odbył się koncert pt. „To jednak miłość” zorganizowany przez Dom Miłosierdzia. Przybyło na niego wielu diecezjan, także spoza Koszalina. Przy chłodnej, lecz słonecznej pogodzie wystąpił duet wokalny: Olga Szamańska i Maciej Miecznikowski. Artyści spotkali się na scenie po 10 latach od udziału w oratorium „Tu es Petrus”.

DIEZJALNE DNI SKUPIENIA DLA KAPŁANÓW

W ramach programu permanentnej formacji kapłanów został przygotowany po raz kolejny dzień skupienia w Skrzatuszu dla Księży Proboszczów i Rektorów kościołów Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej w dniu 9 kwietnia 2015 r. (czwartek) oraz dla Księży Wikarych w dniu 11 kwietnia 2015 r. (sobota). Przebiegały te dni według następującego programu:

10:00 Wprowadzenie – Biskup Diecezjalny

10:10 Modlitwa w ciągu dnia (przedpołudniowa) – będą przygotowane teksty

10:20 Konferencja: „Kapłan jako penitent” (I część) – O. dr Piotr Jordan Śliwiński OFM Cap.

11:00 Adoracja Najświętszego Sakramentu

11:30 Herbata, kawa, ciasto

12:15 Konferencja: „Kapłan jako penitent” (II część) –

O. dr Piotr Jordan Śliwiński OFM Cap.

12:45-13:15 Sakrament spowiedzi (zaproszeni spowiednicy)

13:15 EUCHARYSTIA

Spowiedź kapłańska ma różne oblicza, jednak w byciu penitentem księży i świeccy są do siebie bardzo podobni. Na potrzebę stałego spowiednika zwrócił księżom uwagę o. Jordan Śliwiński. – Jest to jakaś gwarancja, że ktoś mi towarzyszy. Spowiedzi dorywcze są oczywiście ważne, ale stały spowiednik pomaga w tym, aby każda spowiedź była kolejnym krokiem w rozwoju, aby ominąć niebezpieczne duchowe rafy.

Kapucyn zauważył, że brak stałego spowiednika nie zawsze jest spowodowany trudnością w jego znalezieniu, ale raczej specyficznym podejściem do sakramentu pokuty. – Może właśnie zależy nam na „przypadkowych” spowiedziach. Pojawia się wtedy model dryfu, czyli szukania spowiedników okazjonalnych. Z „ładnymi” grzechami to może jeszcze poszlibyśmy do stałego spowiednika, ale już z tymi „brzydkimi” to lepiej do jakiegoś nieznajomego.

Czego się obawiamy?

Kapucyn przypomniał księżom, czym jest prawdziwy żal za grzechy. – Jest on postawą woli. Jeśli towarzyszą mu uczucia, to dobrze, ale nie musi ich być. Żal oznacza, że ja nie chcę grzechu, bo to jest nie zgodne z tym, czego oczekuje ode mnie Bóg. Dziś pojawia się swego rodzaju sentymentalizacja i infantylizacja żalu. Człowiek musi czuć. Współczesna kultura mocno „emocjonalizuje” doświadczenia moralne – czuję, nie czuję, przeżywam, nie przeżywam. Przecież grzech jest wyborem woli, a zatem żal też związany jest z wolą. Wzruszenie może pomóc, ale istotne jest to, że czegoś nie chcę ze względu na Boga.

Księża uczestniczący w dniu skupienia usłyszeli także o postanowieniu poprawy. – Jako spowiednicy potrafimy być tutaj wymagający, ale dla siebie domagamy się czasem taryfy ulgowej. Postanowienie poprawy musi wiązać się z konkretną decyzją. Warto pomyśleć, czy pewnych sytuacji do grzechu da się uniknąć, czy może trzeba jakoś inaczej zorganizować swoje życie. Tutaj też musi być determinacja woli. Czy rzeczywiście jestem gotowy, aby zrobić wszystko, żeby się oderwać od grzechu? – pytał o. Jordan.

PILKARSKI FINAL DIECEZJALNEJ LIGII MINISTRANCKIEJ

Miesiące zmagania eliminacyjnych, setki strzelonych bramek, mnóstwo emocji i zdrowego współzawodnictwa. Ale ministrancka piłka to więcej niż sportowa rywalizacja.

Ponad pół setki drużyn w trzech kategoriach wiekowych wzięło udział w rozgrywkach Diecezjalnej Ligi Ministranckiej w sezonie 2014/2015. Najlepsi zmierzili się w walce o puchary i nagrody w Regionalnym Centrum Turystyki i Sportu w Karlinie w dniu . Drużyny walczyły w trzech kategoriach wiekowych: szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych – łącznie 12 ekip piłkarskich wyłonionych podczas eliminacji diecezjalnych.

Jak poinformował ks. Marcin Wolanin, koordynator Ligi, w tym roku do rozgrywek zgłosiło się 21 drużyn ze szkół podstawowych, 14 gimnazjalnych i 20 ze szkół średnich. – Właściwie cała diecezja jest już objęta zmaganiem piłkarskim, udaje się zapraszać do udziału w rozgrywkach coraz to nowe parafie, co bardzo cieszy. Tym bardziej, że w większości to właśnie drużyny debiutujące w Lidze dotarły do finału. Po zaciętej walce w najmłodszej kategorii zwycięstwo wywalczyli ministranci z parafii Mariackiej z Polczyna Zdroju, wyprzedzając swoich sąsiadów z parafii pw. św. Józefa, ekipę ze słupskiej parafii św. Faustyny oraz reprezentację Duninowa.

W tej kategorii najlepszym strzelcem wybrano Maksymiliana Darosza z polczyńskiej parafii św. Józefa, który strzelił 8 goli, zaś najlepszym bramkarzem został Kevin Nowacki z parafii Mariackiej.

Wśród gimnazjalistów bezkonkurencyjni byli ministranci z pilskiej parafii pw. św. Jana Bosko. Tuż za nimi znalazły się kolejno zespoły z parafii z Duninowa, Trzcianki i Miłosierdzia Bożego w Wałczu.

Wyróżniono dodatkowo dwóch piłkarskich zawodników: Wojciecha Bukowego i Adama Muszyńskiej – najlepszego strzelca i bramkarza w tej kategorii.

Najwięcej emocji wzbudziły rozgrywki wśród ministrantów najstarszej grupy wiekowej. O tym, kto zdobył pierwsze miejsce zdecydowało zwycięstwo w ostatnim starciu ekipy z Czarnego. W wyniku tego meczu puchar wyśliznął się z rąk ministrantom ze słupskiej parafii pw. św. Najświętszego Serca Jezusowego. Na trzecim miejscu uplasowali się zawodnicy z Kłanina, zaś czwarte miejsce przypadło reprezentantom służby liturgicznej ze słupskiej parafii pw. św. Maksymiliana M. Kolbe-

Najlepszym bramkarzem w tej kategorii wybrano Michała Gwozdowicza z Czarnego, zaś najsukuteczniejszym strzelcem został ogłoszony Mateusz Paczkowski z Kłanina. Jak podkreślają sami zawodnicy i ich opiekunowie, piłkarskie zmagania to nie tylko rywalizacja między parafiami, ale przede wszystkim doskonałe uzupełnienie ministranckiej formacji.

Gratulacje sportowcom składał m.in. mecenas i jeden ze sponsorów turnieju biskup Krzysztof Zadarko. – Kiedy jesteśmy na boisku myślimy przede wszystkim o tym, żeby wygrać. A żeby wygrać, oprócz talentu, potrzeba dużo pracy, niesamowicie dużo dyscypliny. Za ten wysiłek, konsekwentną pracę, chęci i za to, że tworzyacie wspólnotę, a nie zbieraninę piłkarzy bardzo wam dziękuję i gratuluję – mówił biskup podkreślając, że każda z drużyn, która doznała do finału może się uważać za zwycięzcę.

Biskup dziękował również wszystkim, którzy pomogli w zorganizowaniu rozgrywek finałowych, przede wszystkim władzom Karlina za nieodpłatne udostępnienie hali sportowej.

WYNIKI V FINAŁU DIECEZJALNEJ LIGI MINISTRANCKIEJ

SZKOŁA PODSTAWOWA

1. parafia mariacka w Polczynie-Zdroju
2. parafia pw. św. Józefa w Polczynie-Zdroju
3. parafia pw. św. s. Faustyny w Słupsku
4. parafia MB Częstochowskiej w Duninowie

GIMNAZJUM

1. parafia pw. św. Jana Bosko w Pile
2. parafia pw. MB Częstochowskiej w Duninowie
3. parafia pw. św. Jana Chrzyciela w Trzciance
4. parafia pw. Miłosierdzia Bożego w Wałczu

SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA

1. parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Czarnem
2. parafia pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Słupsku
3. parafia pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Kłaninie

4. parafia pw. św. Maksymiliana M. Kolbego w Słupsku
najlepszy bramkarz: Mateusz Paczkowski (parafia pw. Świętych Aposto-
łów Piotra i Pawła w Kłaninie)

AKCJA „POLA NADZIEI” DLA HOSPICJUM W DARŁOWIE

Hospicjum to nie tylko instytucja, która świadczy usługi medyczne dla osób terminalnie chorych. To przede wszystkim miejsce-znak, które pokazuje, że życie ma zawsze wartość, i domaga się szacunku do ostatniej sekundy.

W dniu 19 kwietnia 2015 r. w „Pola nadziei” włączyło się prawie 30 Szkolnych Kół Caritas w całej diecezji. W ramach akcji młodzi ludzie rozprawdzili 11 tys. żonkili. Nie chodziło tylko o zbiórkę pieniędzy. Jest to także próba zwrócenia uwagi na chorych w stanach paliatywnych, którzy przebywają w hospicjach stacjonarnych i domowych. W czasach, kiedy szacunek do życia nie jest już sprawą oczywistą, wsparcie hospicjum staje się czymś więcej niż wyręczaniem NFZ. Zakup żółtego kwiatka to głos za życiem. Dlatego do akcji na rzecz hospicjum włączają się także najmłodszy.

Darłowskie hospicjum, prowadzone przez Caritas Diecezji, opiekuje się w sumie 40 osobami, a 22 z nich przebywają w hospicjum stacjonarnym, a 18 otrzymuje opiekę w domach.

Akcja Pola Nadziei po raz pierwszy odbyła się w Polsce w roku 1998 w hospicjum krakowskim. Rozpoczyna się zawsze w październiku, kiedy sadi się żonkile, często w ogródkach przy hospicjach. Kwiaty te, jako jedne z pierwszych, kwitną na początku wiosny, dlatego stały się międzynarodowym symbolem nadziei. Przy rozprowadzaniu ich na wiosnę chodzi nie tylko o zbieranie pieniędzy na rzecz hospicjów, ale także o popularyzację idei hospicyjnej.

II DIECEZJALNA PIELGRZYMKA AKCJI KATOLICKIEJ I PARAFIALNYCH RAD DUSZPASTERSKICH

II Diecezjalna Pielgrzymka Akcji Katolickiej i Parafialnych Rad Duszpasterskich do Skrzatusza miała miejsce w dniu 19 kwietnia 2015 r. Pielgrzymi rozpoczęli spotkanie od uroczystej Eucharystii pod przewodnictwem biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka podczas której kapłani – asystent diecezjalny AK ks. Andrzej Zaniewski, ks. dr Krzysztof Gorczyński, ks. dziekan Zbigniew Krawczyk, ks. Stanisław Stolz oraz ku-

stosz sanktuarium ks. Andrzej Malczyński – zawierali Bogu wszelkie działania AK i Parafialnych Rad Duszpasterskich. W homilii biskup wskazywał, co znaczy świadczyć o Zmartwychwstałym Chrystusie. – Nie można być świadkiem wydarzenia, które zna się tylko ze słyszenia. Świadek to ktoś, kto coś przeżył, doświadczył – mówił biskup, zwracając uwagę pielgrzymów na prymat osobistego spotkania Boga. – Jeżeli ktoś nie spotka się z miłością, jeśli jej nie dotknie, jeśli nie uczyni jej w jakiś sposób swoją, to nie wie, ani kim jest, ani po co, ani dokąd idzie. Potrzebujemy doświadczenia, dotknięcia Boga.

W drugiej części spotkania pielgrzymi podjęli temat wolności, której właściwe pojęcie prowadzi ku darowi z siebie i podejmowaniu zadań. Konferencję („Wolność – dar i zadanie”) właśnie na ten temat wygłosił ks. dr Krzysztof Gorczyński, wykładowca WSD w Koszalinie. O 15:00 pielgrzymi odmówili Koronkę do Miłosierdzia Bożego.

KONWIWENCJA NEOKATECHUMENALNA DLA KAPŁANÓW

W Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie od 20 do 23 kwietnia 2015 r. ponad 60 księży z kilku diecezji północnej Polski wzięło udział w tzw. konwiwencji prezbiterów. Jest to rodzaj rekolekcji przeżywanych w duchu drogi neokatechumenalnej. Prowadzącymi byli głównie świeccy katechiści związani z Drogą (min. Janusz Stryjecki z doświadczeniem ponad 30-letniej służby jako katechista na drodze neokatechumenalnej). Księża działający w neokatechumenacie przyznają, że przeżywanie kapłaństwa w małej wspólnotie razem ze świeckimi bardzo im pomaga. Nie chodzi o zacieranie ról, ale o ich głębsze zrozumienie właśnie poprzez bliższy kontakt ze sobą. We wspólnotie neokatechumenalnej rola świeckich i prezbiterów jest jasno określona. Jednak jedni i drudzy przechodzą drogę formacji. Nie obok siebie, ale razem. Chodzi o świadomość wspólnego bycia na drodze do Boga.

Częścią koszalińskiej konwiwencji było spotkanie z małżeństwami z neokatechumenatu, które zdecydowały się na pracę misyjną. Przed księżmi stanęły trzy pary, każda wychowująca piątkę dzieci. Przed laty tak odkryli Jezusa Chrystusa, że postanowili, dosłownie, porzucić wszystko, aby głosić Ewangelię. Jedni w Bośni i Hercegowinie, drudzy na Lotwie, trzeci w Chinach. Opowiadali o tym, jak ewangelizują, zmagając się z wieloma problemami, doświadczając braku pieniędzy czy nawet zagrożenia życia.

REKOLEKCJE YOUCAT LIFE

Youcat life to rekolekcje, które podjęły problemy ważkie dla wieku dorastania. Rekolekcje zorganizowała Diakonia Życia katowickiego Ruchu Światło-Życie, zaproszona przez Diakonię Życia naszej diecezji do Domu Rekolekcyjnego w Podczelu w dniach 24-26 kwietnia 2015 r. Skorzystało z niej ok. 65 młodych osób. Drugie tyle już miesiąc wcześniej znalazło się na liście rezerwowej. Już samo hasło, że rekolekcje podejmą temat miłości nastolatków, seksualności, czystości i tego, jak powinna wyglądać randka, zwróciło uwagę nie tylko młodych, ale i ich rodziców, którzy tylko czekali, by powierzyć ich w sprawdzone ręce.

Rekolekcjoniści sięgnęli po tradycyjne formy głoszenia wiary przez sakramenty, liturgię, modlitwę i świadectwa. Ale były też mniej typowe formy. O tym, jak być piękną, dziewczęta mogły dowiedzieć się nie tylko podczas adoracji Najświętszego Sakramentu wspartej tekstami o miłości między Bogiem a człowiekiem, ale także podczas nauki robienia makijażu czy badania na podstawie testów mocnych i słabych stron swojej osobowości.

Chłopcy musieli się bardziej natrudzić. Chociaż końcowe zadanie miało im powiedzieć o ich męskim powołaniu, dotrzeć musieli do niego przez grę terenową, podciąganie się, składanie roweru lub rozwiązywanie zagadek logicznych.

Istotnym elementem rekolekcji Youcat Life było też pokazanie, jak ważne jest, by odkryć swoje powołanie. Spotkanie w ramach żywej konferencji prowadziła grupa osób prezentujących różne powołania: kapłan – ks. Karol Płonka, moderator katowickiej Diakonii Życia, małżonkowie Marzena i Adam Kaniowie, narzeczeni Ania Śmiały i Radek Michalak oraz panna Maria Sobczyk i kawaler Dawid Bratkowski.

Pierwszego dnia uczestnicy rekolekcji skupiali się na odkrywaniu, czym jest Boża miłość. Rozpoznawali godność każdego człowieka, wynikającą z tego, że Bóg nas stworzył z miłości i że Jezus oddał za nas swoje życie. Drugiego dnia uczyli się lepszego poznania i akceptacji samych siebie. Zwłaszcza w darze bycia kobietą lub mężczyzną. Trzeciego dnia podjęli temat relacji z innymi ludźmi, związku dziewczyny z chłopakiem, a także bycia we wspólnocie.

JUBILEUSZ CARITAS DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

Obchody jubileuszowe Caritas Diecezji były okazją do złożenia dziękczynienia Bogu i ludziom za ćwierćwiecze jej działalności. Uroczystości rozpoczęły się Eucharystią w koszalińskiej katedrze o godz. 13:00. Modlitwie przewodniczył biskup diecezjalny Edward Dajczak wraz z biskupem pomocniczym Krzysztofem Zadarko.

Biskup ordynariusz, jako gospodarz jubileuszu wraz ks. Tomaszem Rodą, dyrektorem Caritas Diecezji, na drugą część świętowania zaprosili gości do Filharmonii Koszalińskiej. Dyrektor Caritas Polskiej ks. Marian Subocz, politycy i samorządowcy, prezesi Parafialnych Zespołów Caritas i Szkolnych Kół Caritas, wolontariusze i przyjaciele obejrzeli film o działalności Caritas w ciągu ćwierćwiecza lat istnienia na ziemiach naszej diecezji.

Z okazji jubileuszu Caritas Diecezji okolicznościowe nagrody otrzymali: ks. Leonard Zych, który 15 lat temu utworzył centrum charytatywno-opiekuńcze w Pile, Wanda Gajewska i Weronika Kaleta, twórczynie świetlicy środowiskowej w Szczecinku, Joanna Klimowicz i Danuta Woźniak, wolontariuszki Hospicjum Caritas w Darłowie, Danuta i Bogumił Krasnopolscy pracujący w szczecineckiej bursie dla chłopców i magazynie żywności.

Spotkanie uświetnił występ Zespołu Muzyki Sakralnej „Lumen” z Poznania wystawieniem fragmentu poporatorium pt. „Miłosierdzie Boże” do słów św. Faustyny Kowalskiej i muzyki Zbigniewa Małkowicza.

Jubileusz to także okazja do pewnych podsumowań. Wolontariuszy w parafialnych zespołach Caritas jest ponad 600 osób. Na 224 parafie należące do diecezji w 180 działają Parafialne Zespoły Caritas. A nawet tam, gdzie ich nie ma, bywają osoby, które podejmują się dzieł charytatywnych i współpracują z Caritas Diecezji.

Zadania PZC to m.in. prowadzenie świetlic, zbieranie i przekazywanie darów żywnościowych i materialnych, wykup recept, rozprowadzanie świec wigilijnych i wielkanocnych. Bez wolontariuszy nie byłyby możliwe takie akcje, jak Pusta Choinka, kolonie, zimowiska i półkolonie dla dzieci z terenów wiejskich. Aby robić to coraz lepiej, formują się podczas rekolekcji i na Akademii Caritas.

Od kilkunastu lat pomocą zajmują się nie tylko dorośli, ale i dzieci oraz młodzież. W 115 szkołach powstały Szkolne Koła Caritas,

które skupiają 1725 wolontariuszy.

25 lat działalności Caritas DKK w liczbach:

- łaźnia dla bezdomnych: 6 kąpeli dziennie, 1552 rocznie, 35 720 ogółem
- pralnia dla ubogich: 8 prań (40 kg) dziennie, 7 ton rocznie, 92 tony ogółem
- jadłodajnia dla ubogich i bezdomnych: 143 obiady dziennie, 37 650 rocznie, 941 250 ogółem
- ubrania dla potrzebujących: 5 dziennie, 1590 rocznie, 37 OSO ogółem
- świetlica profilaktyczno-wychowawcza: 40 dzieci dziennie, 750 rocznie
- Dom Samotnej Matki: 28 matek i 32 dzieci rocznie, 560 matek do tej pory, 154 dzieci urodzonych w DSM
- dom dla kobiet dotkniętych przemocą: 57 matek i 21 dzieci rocznie, 515 matek i 274 dzieci do tej pory
- Hospicjum w Darłowie: 540 chorych od początku; domowe: 40 chorych
- ośrodki wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży: 2750 osób rocznie, 47234 ogółem
- bursa w Szczecinku: 20 osób rocznie, 218 ogółem
- przedszkole w Pile: 160 dzieci rocznie, 208 ogółem
- zbiórki żywności: 15 ton rocznie, 375 ton ogółem
- pomoc bezpośrednia (wypoczynek, wyprawki szkolne,
- rehabilitacja, leki, sprawy socjalne) ogółem 5 250 000 zł.

KONKURS WIEDZY BIBLIJNEJ

Od 19 lat Konkurs Wiedzy Biblijnej organizuje Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”. Konkurs cieszy się zainteresowaniem w całej Polsce. Ze statystyk wynika, że bierze w nim udział ok. 30 tys. młodych biblistów. Finał konkursu odbył się w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie w dniu 21 kwietnia 2015 r. W tym roku przedmiotem pytań były Księga Jonasza, Dzieje Apostolskie i Ewangelia wg św. Łukasza. W teście przygotowanym na etap diecezjalny można było zdobyć w sumie 90 punktów.

Jak przyznał ks. dr Tomasz Tomaszewski, przewodniczący jury, tegoroczny poziom konkursu był zadowalający. Trudno od młodego człowieka na poziomie szkoły średniej wymagać syntezy teologicznej, więc pytania skupiały się na płaszczyźnie literacko-historycznej. Nie wy-

daje mi się, żeby były specjalnie trudne, choć wymagały bardzo szczegółowej lektury i zapamiętywania najdrobniejszych rzeczy. Ks. Tomaszewski podkreślił jednak, że istotą konkursów biblijnych nie jest weryfikacja zdolności zapamiętywania szczegółów z Pisma Świętego, ale doprowadzenie do osobistego spotkania ze Słowem Bożym.

W części pisemnej konkursu najlepsi byli: Krystyna Lenz z II LO w Koszalinie, Natalia Bruska z Technikum Leśnego w Warcinie, Martyna Dyś z IV LO w Słupsku, Marta Grabowska z II LO w Słupsku, Angelika Stawska z Zespołu Szkół im. Stanisława Lema w Koszalinie, Łukasz Noculak z Liceum Ogólnokształcącego Towarzystwa Salezjańskiego w Pile i Maksymilian Atalap z I LO w Koszalinie.

W drugiej części konkursu finałowa siódemka odpowiadała na pytania ustnie. Najlepiej poradziła sobie z nimi koszalinianka Krystyna Lenz. Dla Krystyny to nie pierwszy konkurs związany z teologią. Ma na swoim koncie zwycięstwo w diecezjalnym etapie Olimpiady Teologii Katolickiej i w konkursie poświęconym kard. Ignacemu Jeżowi. Gratulacje wszystkim uczestnikom konkursu składał biskup diecezjalny Edward Dajczak.

Dwie finalistki Angelika Stawska i Marta Grabowska na początku czerwca reprezentowały naszą diecezję w Niepokalanowie podczas wielkiego finału ogólnopolskiego. Walczyły tam m.in. o indeksy, które zapewniają laureatom jako nagrody wyższe uczelnie z całej Polski.

XXXII TYDZIEŃ KULTURY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ W TRZCIANCE

Od ponad trzech dekad grupa wolontariuszy skupiona przy Bibliotece Parafialnej trzcieńskiej parafii pw. św. Jana Chrzciciela zaprasza mieszkańców nie tylko do poznawania osiągnięć kultury chrześcijańskiej, ale także do jej tworzenia. Wystawy, koncerty, ciekawe spotkania – a wszystko z najwyższej półki. W tym roku bogatej ofercie Tygodnia patronowały słowa św. Teresy z Avila: „Świętość to najwspanialsza przygoda”. Nieprzypadkowo, bowiem w tym roku przypada 500. rocznica urodzin świętej. Opowiadał o niej w trzcieńskich szkołach i Bibliotece Publicznej o. Juliusz Wiewióra OCD. Ale nie tylko ze św. Teresą można było się „spotkać” w Trzciance. Młodzież z Zespołu Szkół Katolickich im. św. s. Faustyny opowiedziała o swojej patronce na scenie przez wystawienie sztuki. Wśród „gości” trzcieńskiego TKCh byli także: Roman Brandstaetter, Stanisław Staszic i św. Jan Paweł II. Ze świę-

tym papieżem mieszkańcy miasta spotkali się... pod chmurką. W miejskim parku w słoneczne popołudnie czytali wiersze, które wyszły spod pióra Jana Pawła II.

Konkurs to stały element spotkań z kulturą chrześcijańską w Trzciance. W tym roku jurorzy, ale i publiczność, wybierali spośród rekordowej liczby prac, 400 wykonanych różnymi technikami dzieł ledwie zmieściło się w sali ekspozycyjnej. Konkurs ma też swoich stałych uczestników. 30 lat temu swoją pracę na konkurs przyniosła licealistka Elżbieta Wasyłyk. Dzisiaj znana trzcianecka malarka sama zasiada w jury konkursowym, a mieszkańcy miasta mogli oglądać jej prace podczas

wystawy przygotowanej z okazji ćwierćwiecza działalności twórczej.

Finalowym akcentem było wręczenie wyróżnienia „Człowiek Wiary. Człowiek Czynu”. W tym roku statuetką uhonorowany został Bartosz Śliwiński, dyrygent trzcianeckiego chóru Pasjonata.

OSOBY KONSEKROWANE W SKRZATUSZU

W dniu 2 maja 2015 r. do diecezjalnego sanktuarium przyjechało prawie 80 sióstr i kilkunastu kapłanów reprezentujących różne wspólnoty zakonne. Mszy Świętej w skrzatuskim sanktuarium przewodniczył biskup Paweł Cieślak. Ojciec Skraba, proboszcz trzcianeckiej parafii pw. św. Jana Chrzyciela, zwrócił w kazaniu uwagę na paschalny charakter powołania do życia konsekrowanego.

– Oznacza to, że z jednej strony jest w nim czas entuzjazmu, fascynacji i zakochania, jak u św. Piotra nad Jeziorem Galilejskim. Ale jest też ten drugi wymiar, kiedy okazuje się, że wybór miłości jednak kosztuje, kiedy pojawiają się ból, lzy, a także niewierność – znów tak, jak u Piotra, który powiedział o Jezusie: „Nie znam tego człowieka” – przypomniał o. Skraba.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA MINISTRANTÓW

W dniu 1 maja 2015 r. do Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie przybyło 530 ministrantów z całej diecezji. Ministranci to uprzywilejowane środowisko wykuwania powołań kapłańskich. Znajomość się z seminarium duchownym – budynkiem, zwyczajami, ludźmi – może ułatwić w przyszłości podjęcie decyzji wstąpienia w jego progi. Spotkanie rozpoczęło nabożeństwo majowe, któremu przewodniczył biskup Krzysztof Zadarko.

Na auli seminaryjnej, która z trudnością zmieściła tak wielu uczestników, odbyło się spotkanie pod hasłem „Mam talent”. Gośćmi specjalnymi byli: skaut i introligator o. Rafał Dudek OSB, ks. Marcin Wolanin – kapłan, piłkarz i kibic oraz Jacek Todys, mąż i ojciec, członek Domowego Kościoła, nadleśniczy z Polanowa. Ministranci mogli się dowiedzieć nie tylko kim są zaproszeni goście, ale jakimi talentami obdarował ich Pan Bóg. Ks. Wolanin pokazał, jak sprawnie potrafi prowadzić piłkę przy nodze, o. Rafał zawiązał węzeł, który niejednemu skautowi pomógłby wybrnąć z opresji, natomiast pan Jacek wykazał się wysoką skutecznością w trafianiu szyszkami do celu.

Biskup Zadarko zachęcił ministrantów do modlitwy o powołania kapłańskie. To ważna intencja, ponieważ kapłanów w naszej diecezji jest wciąż za mało. Chłopcy, którzy mieli jakiegokolwiek pytania związane z byciem kapłanem czy też w ogóle z życiem w seminarium, mogli skorzystać z indywidualnej rozmowy z ojcem duchownym WSD ks. Piotrem Skibą.

III PIELGRZYMKA PROMIENISTA NA GÓRĘ CHEŁMSKĄ

To w Słupsku zrodził się pomysł na zainaugurowanie maryjnego miesiąca pielgrzymką do szentszackiego sanktuarium w dniach 1-3 maja. Od trzech lat ideę podchwycili też wierni z innych miejscowości diecezji i postanowili pierwszy majowy weekend spędzać na wędrowce z Bogiem. Jak promienie schodzą się do Matki Bożej, by wspólnie oddać Jej hołd, jako Królowej Polski. W tym roku oprócz pielgrzymów, którzy wyruszyli ze Słupska, szli także pątnicy z Barwic, Gościna, Karlina, Połczyna-Zdroju i Świdwina. Najpóźniej na Górę Chełmską dotarli pielgrzymi z Koszalina. – Ta pielgrzymka w ogóle jest „naj”: ma najkrótszy dystans do pokonania, najwolniejsze tempo i jest „najmłodsza”.

To paradoks: słyszy się, że młodzi odchodzą od Kościoła, nie chcą się angażować w sprawy wiary, a kiedy popatrzy się na tych pielgrzymów, to jest zupełnie odwrotnie. 80 procent to ludzie młodzi: gimnazjaliści, licealiści i studenci.

PIELGRZYMKA SEMINARYJNA DO SKRZATUSZA

Niektórzy klerycy i przełożeni Wyższego Seminarium Duchownego pielgrzymowali w dniach 2-4 kwietnia 2015 r. do Skrzatusza w intencji powołań. Szli z Lubowa przez Jastrowie i Starą Lubiankę. Pokonali ponad

70 kilometrów. Na pielgrzymi szlak wybrał się ks. Wojciech Wójtowicz – rektor, ks. Piotr Wieteska – ojciec duchowny, pięciu kleryków z najstarszych roczników i jeden diakon.

– Szukamy strategii i pomysłów na to, jak zachęcać młodych ludzi do przekroczenia progów naszego seminarium. Jak podkreślał Benedykt XVI, powołania nie są przede wszystkim sprawą wybrał się ks. Wojciech Wójtowicz ludzką, ale Bożą. Więc nasze pragnienie, żeby powołań było więcej, zanosimy do Maryi. Jesteśmy przekonani, że nasze diecezjalne sanktuarium przeżywa swój duchowy renesans. Tam, nasza Matka, choć bolesna, to jednak z wyrazem twarzy pełnym nadziei i optymizmu, króluje nad naszą diecezją. Dlatego właśnie tam chcieliśmy zanieść tak ważną dla nas sprawę – tłumaczył ks. Wójtowicz.

Pielgrzymi w czasie drogi wspólnie się modlili, albo szli w milczeniu. Wchodząc do miejscowości śpiewali pieśni i pozdrawiali przechodniów. Jak przyznają, doświadczyli po drodze wiele bezinteresownej życzliwości.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA ŻYWEGO RÓŻAŃCA

Tegoroczna Diecezjalna Pielgrzymka Żywego Różańca przebiegająca pod hasłem „Matka Boża Fatimska wzywa do nawrócenia” zgromadziła, według organizatorów, około 1500 wiernych oraz ponad 50 księży ze wszystkich stron diecezji.

Spotkanie skrzatuskie rozpoczęło się przywitaniem wspólnot różańcowych i śpiewem. Spora część pątników nie zmieściła się w wypełnionym po brzegi kościele. Czekają na nich miejsca przygotowane na zewnątrz przed telebimem.

Konferencję wygłosił kapucyn o. Marek Metelica. – Pierwszym źródłem poznawania Jezusa jest słowo Boże. Nie chodzi o to, abyśmy teraz wszyscy przeszli do grupy biblijnej, bo w pewnym sensie już w niej jesteśmy. Kiedy? Gdy trzymamy w ręku różaniec – mówił o. Marek. – Tu jest całe Pismo Święte. Boga możemy poznawać w Różańcu, począwszy do modlitwy *Ojcze nasz*, która jest żywym wycinkiem Ewangelii. Podobnie z każdą „zdrowaśką”. W tajemnicach różańcowych idziemy od zwiastowania ku tajemnicy zbawienia – wskazywał kaznodzieja.

Różaniec odmówiony w tak licznej wspólnocie prowadzili reprezentanci różnych miast diecezji. Jedną z intencji była ta przekazana przez biskupa ordynariusza. Biskup Edward Dajczak prosił, by róże różańcowe przyjęły jako intencję modlitwę za III Kongres Nowej Ewangelizacji,

który odbył się w maju w Skrzatuszu, oraz o nawrócenie grzeszników, bo przecież temu właśnie ewangelizacja służy. – przekazał prośbę biskupa ks. Wachowicz.

Mszy Świętej przewodniczył biskup senior Tadeusz Werno. O cierpieniu, które należy składać nie tylko u stóp, ale wprost na kolana Maryi, mówił z kolei ks. Waław Grądalski. – Ja nazywam Maryję „podtrzymująca nadzieję”, bo Ona trzyma na kolanach swojego Syna. Jak ziarno, które zawiera życie, a wydaje się martwe. Także twoje serce, zranione brakiem poczucia sensu, grzechem, Maryja bierze w ramiona jak to martwe ciało Jezusa. Ona cały ten martwy świat bierze na kolana i modli się za nas wszystkich. Dlatego trzeba do Niej właśnie przynieść nasze cierpienia. Na Jej kolanach bowiem człowiek uczy się być człowiekiem – mówił ks. Grądalski.

Program spotkania różańcowego w Skrzatuszu:

10:00 Przywitanie wspólnot różańcowych

10:30 Spotkanie formacyjne (konferencja) i świadectwa zelatorów

11:15 Różaniec

12:30 Eucharystia pod przewodnictwem biskupa seniora Tadeusza Werno

13:45 Ciepły posiłek

15:00 Nabożeństwo majowe.

SPOTKANIA FORMACYJNE DLA SAMYCH MĘŻCZYŹN

Nad tym, jak być wojownikiem, jak wykuwać swoją broń, jak rozpalać dobre pragnienia i jak nie stracić głowy dla pańienek zastanawiało się 28 maja 2015 r. ok. 60 mężczyzn na Górze Polanowskiej. Pomógł im w tym ks. Nikos Skuras, charyzmatyczny wędrowny katechista związany z Droga Neokatechumenalną. Znany z ostrego języka i ognistego temperamentu prezbiter przyjechał do franciszkańskiej pustelni na zaproszenie mężczyzn, którzy spotykają się tutaj w każdy ostatni czwartek miesiąca, żeby z Panem Bogiem porozmawiać po męsku o męskich sprawach.

- Mężczyźni potrzebują nieco innego duszpasterstwa. Potrzebują konkretów, mocnych, męskich przekazów i świadectw, bywa, że i mocnych słów, które postawią ich do pionu - zauważył Marcin Piotrowski, inicjator spotkań w pustelni.

Najważniejszym z nurtujących panów problemów jest ten, jak być prawdziwym mężczyzną w dzisiejszym świecie i jak realizować swoją męskość w relacjach rodzinnych i tych związanych z przeżywaną

wiarą. To propozycja, która ma zmobilizować mężczyzn do działania. Jest to również „prostowanie” drogi tych, którzy być może czują się zagubieni w swoim powołaniu jako ojcowie, mężowie, działacze społeczni.

SPOTKANIE Z PROFESOREM BOGDANEM CHAZANEM W KOSZALINIE

Spotkanie z profesorem Bogdanem Chazanem odbyło się w dniu 18 maja 2015 r. o godz. 18:00 w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej. Rozpoczęło w ten sposób cykl otwartych wywiadów pod tytułem: „Gość na Plus”. „Gość na Plus” to nowa inicjatywa koszalińskiego oddziału „Gościa Niedzielnego” i Radia Plus Koszalin. To propozycja spotkań ze znanymi w przestrzeni medialnej osobami, które dzięki swojej pasji i niezwykłym dokonaniom mogą stać się inspiracją dla wszystkich poszukujących w życiu dobra i prawdy. W przedstawianej propozycji nie chodzi jednak o zwykłe spotkanie z kimś znanym, ale o głębsze poznanie człowieka i motywów, którymi kieruje się w tym, co robi w życiu. „Goście na Plus” to ludzie z pasją, inspirujący swoimi dokonaniem, doświadczeni życiowo, ciekawi.

Spotkania odbywać się będą w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej i będą miały formę wywiadu prowadzonego na żywo z udziałem publiczności. Uczestnicy spotkania również będą mogli zadawać pytania.

Prof. Bogdan Chazan jest specjalistą w dziedzinie ginekologii i położnictwa. Pełnił funkcję dyrektora Szpitala Ginekologiczno-Położniczego im. Św. Rodziny w Warszawie. Pracował też m.in. w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie. W latach 1991-1997 był zastępcą konsultanta krajowego w dziedzinie położnictwa i ginekologii, w latach 1998-2001 konsultantem krajowym w tej dziedzinie medycyny. Nakładem Wydawnictwa WAM wydany został wywiad – rzeka z Bogdanem Chazanem autorstwa Macieja Müllera pt. „Prawo do życia. Bez kompromisu”. Kolejną publikacją dotyczącą profesora jest książka autorstwa Tomasza Terlikowskiego pt. „Sprawa profesora Chazana. Kulisy manipulacji”. W roku 2001 prof. Chazan został odwołany z funkcji krajowego konsultanta w dziedzinie położnictwa i ginekologii. Rok później zawieszony w pełnieniu funkcji kierownika Kliniki Położnictwa i Ginekologii Instytutu Matki i Dziecka. W 2014 roku został zwolniony z funkcji dyrektora Szpitala Świętej Rodziny w Warszawie. Za każdym razem chodziło o brak zgody na aborcję.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA STRAŻAKÓW

Do diecezjalnego sanktuarium w Skrzatuszu w dniu 16 maja 2015 r. przybyła grupa ponad 100 strażaków. W galowych mundurach, z pięknymi wyszywanymi sztandarami swoich jednostek zameldowali się u Skrzatuskiej Pani, żeby zawierzyć jej swoje życie i służbę. Po raz trzeci strażacy-ochotnicy z diecezji połączyli swoje święto z pielgrzymowaniem. Obchody Dnia Strażaka to dobra okazja, żeby przypomnieć sobie hasło misji strażaków: „Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”.

Mszy Świętej przewodniczył i kazanie wygłosił biskup pomocniczy Krzysztof Zadarko. Powiedział do strażaków min.: „Innym ratujecie życie, nie bójcie się ratować swojego życia duchowego. Nie wystarczy profesjonalizm, nie wystarczy sprzęt. Jeśli moralność i postawa duchowa nie będą pod mundurem strażaka mocne, to na nic się nie przydadzą szkolenia i wyposażenie”.

Program pielgrzymki:

10:00 -10:30 – przyjazd jednostek strażackich pod remizę OSP w Skrzatuszu

10:35 - przemarsz pododdziałów do sanktuarium

11:00 - MSZA ŚWIĘTA i zawierzenie strażaków Matce Bożej Bolesnej

12:15 - uroczysty apel na placu przed domem pielgrzyma

13:15 - poczęstunek (grochówka strażacka)

14:00 - zakończenie pielgrzymki.

SYMPOZJUM O NOWEJ EWANGELIZACJI

W dniu 16 maja 2015 r. w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie odbyło się sympozjum na temat: „Nowa apologia w służbie nowej ewangelizacji”.

Program sympozjum:

9:30 Powitanie – ks. dr Wojciech Wójtowicz, rektor WSD Koszalin

9:45 Czym jest nowa apologia – ks. dr Przemysław Artemiuk,
WSD Łomża i UKSW Warszawa

10:30 Nowa apologia w służbie Nowej Ewangelizacji – kilka propozycji
– ks. dr hab. Krzysztof Kaucha, prof. KUL

11:15 Przerwa

12:45 Ateizm urojony – mgr lic. Sławomir Zatwardnicki, PWT Wrocław

12:15 Prawda objawiona w obliczu sekt i nowych ruchów religijnych
– ks. dr Andrzej Wańka, WT US

12.30 Człowiek ponowoczesny jako podstawowy problem Nowej Ewan elizacji – ks. dr hab. Edward Sienkiewicz. prof. WT US i WSD Koszalin

12.45 Pytania i dyskusja – moderacja ks. infułat dr Antoni Kłoska.

Organizatorzy:

Wyższe Seminarium Duchowne w Koszalinie

Katedra Teologii Fundamentalnej Wydziału Teologicznego w Szczecinie

WIGILIA ZEŚLANIA DUCHA ŚWIĘTEGO W KOSZALINIE

Wieczorem 23 maja 2015 r. od godz. 19:30 ponad 400 osób wzięło udział w koszalińskim czuwaniu w wigilię Ześłania Ducha Świętego. Mszy Świętej, która zakończyła modlitewny maraton w kościele pw. Ducha Świętego, przewodniczył biskup diecezjalny Edward Dajczak. W homilii zwrócił uwagę na znaczenie jedności w Kościele na wzór jedności Trójcy Świętej. – Poszczególne wspólnoty są częścią całości. Nie mogą stać się towarzystwem wzajemnej adoracji, które dobrze się razem czuje, ale zamyka się na ewangelizację. Może to nam wystarczy, ale to już nie jest Kościół – powiedział biskup Dajczak. – Trzeba sobie powtarzać: „Nie mogę być sam, nie ma Kościoła w pojedynkę, nie ma Chrystusa tylko dla mnie, nie ma przeżywania wiary we własnym świątku. Nie ma takiego Kościoła”.

Podczas czuwania uczestnicy modlitwy usłyszeli także konferencję ks. Krzysztofa Kowala o działaniu Ducha Świętego i brali udział w modlitwie o „wylanie Ducha Świętego”.

ŚWIĘCENIA PREZBITERATU

W dniu 23 maja 2015 r. nasza diecezja otrzymała trzech nowych kapłanów. Sakrament święceń w stopniu prezbitera przyjęli: Konrad Rogala z parafii pw. Trójcy Świętej w Róży Wielkiej, Grzegorz Szymanowski z parafii pw. Narodzenia NMP w Świeszynie i Michał Wiśniewski z parafii pw. św. Augustyna w Złocieńcu.

Biskup Edward Dajczak w homilii przypomniał, że do właściwego pełnienia posługi kapłańskiej niezbędna jest cnota pokory. – Jak wielka jest jej siła i jak bardzo jej brak pozbawia człowieka siły – zaznaczył. Tłumacząc, czym jest kapłaństwo pokorne, postawił neoprezbiterom za wzór samego Jezusa: – ludzie czekają na kogoś, kto jest tak pokorny jak Pan, który, żeby być z nami, stał się chlebem spożywanym przez nas.

„Przestaje istnieć”, abyśmy żyli. Jak bardzo potrzebni są dziś tacy księża - ciągle znikający, aby widoczny był Jezus.

Na zakończenie Eucharystii w koszalińskiej katedrze, podczas której diakoni przyjęli święcenia prezbiteratu, biskup Edward Dajczak zaapelował do wszystkich diecezjan o modlitwę o powołania kapłańskie, szczególnie teraz, kiedy młodzi ludzie podejmują ważne życiowe wybory.

III OGÓLNOPOLSKI KONGRES NOWEJ EWANGELIZACJI

W dniach 28-31 maja 2015 r. w Skrzatuszu odbywał się III Kongres Nowej Ewangelizacji. Przybyło na niego ok. 500 osób, żeby zastanawiać się, jak ewangelizować wieś – bogatą w religijne tradycje, ale i borykającą się z problemami. III Ogólnopolski Kongres Nowej Ewangelizacji był przeżywany pod hasłem „Skarb w roli” – „Ewangelizacja w środowisku wiejskim”.

Celem Kongresu jest: Doświadczenie potrzeb, potencjału i nowych możliwości ewangelizacji w środowiskach wiejskich. Zadania postawione przez Kongres to: podjęcie refleksji pastoralnej odnośnie specyfiki wyzwań związanych z ewangelizacją środowisk wiejskich.

Organizatorem Kongresu był Zespół ds. Nowej Ewangelizacji przy KEP wraz z Fundacją Porta Fidei. Gospodarzem Kongresu była Diecezja Koszalińsko-kołobrzeska ze swoim pasterzem biskupem diecezjalnym Edwardem Dajczakiem.

Program Kongresu:

Czwartek 28.05

10:00 Rejestracja

18:15 Zawiązanie wspólnoty

19:00 Eucharystia – przewodniczy biskup Adam Wodarczyk

21:00 Komplet i konferencja wprowadzająca ks. Krzysztofa Wonsa

Piątek 29.05

08:45 Uwielbienie

09:00 Konferencja – ks. Krzysztof Wons

10:00 Przerwa

10:30 Magisterium Kościoła” – biskup Grzegorz Ryś

11:15 Wykład: „Uczennica i Matka. Duchowość Maryjna szansą dla nowej ewangelizacji” – dr Monika Waluś

- 12:00 Dyskusja
 12:30 Przerwa
 13:00 Eucharystia – przewodniczy Prymas Polski arcybiskup Wojciech Polak
 14:30 Obiad
 16:00 Wprowadzenie w warsztaty (dzielenie się doświadczeniem ewangelizacji)
 16:30 Warsztaty
 18:00 Kolacja
 19:00 Liturgia pokutna. Konferencja ks. Krzysztofa Wonsa. Czas na osobistą medytację
- Sobota 30.05
 08:45 Uwielbienie
 09:00 Konferencja ks. Krzysztofa Wonsa
 10:00 Przerwa
 10:30 Wykład: „Współczesne wyzwania duszpasterskie dla środowisk wiejskich” – biskup Wiesław Śmigiel
 11:15 Wykład: „Parafia wiejska jako wspólnota wspólnot” – biskup Edward Dajczak
 12:00 Dyskusja
 12:30 Przerwa
 13:00 Obiad i wyjazd na ewangelizację środowisk wiejskich
 14:00-21:30 Ewangelizacja na wioskach
- Niedziela 31.05
 09:00 Modlitwa poranna i konferencja ks. Krzysztofa Wonsa
 10:00 Podsumowanie i przesłanie Kongresowe
 11:15 Przerwa
 12:00 Eucharystia – przewodniczy biskup Edward Dajczak
 13:30 Festyn i koncert Zespołu „Trebunie Tutki”.

USTANOWIENI DO POSŁUGI

W Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie w dniu 17 maja 2015 roku biskup pomocniczy Krzysztof Zadarko pobożogłosił 39 animatorów katechezy parafialnej, 11 lektorów, ustanowił 19 nadzwyczajnych szafarzy Komunii św. oraz 7 osobom udzielił posługi lektoratu. Wydarzeniem bez precedensu w historii diecezji jest udzielenie posługi lektoratu 7 mężczyznom, którzy nie są klerykami przygotowującymi się do kapłaństwa. Taka możliwość w Kościele w Polsce istnieje dopiero od

roku 2007.

Zwracając się do wszystkich świeckich, którzy ukończyli Diecezjalne Studium Formacyjne dla Świeckich i podjęli się konkretnych zadań w Kościele biskup Krzysztof Zadarko powiedział: - Nie wszyscy zostali posłani tak, jak Apostołowie. Podobnie nie wszyscy są powołani tak, jak wy. Dlatego wasza rola w Kościele jest wyjątkowa. Tłumacząc jeden z aspektów wyjątkowości posłania do bardziej odpowiedzialnych funkcji w Kościele, biskup Zadarko wskazał na znaczenie osobistego świadectwa. – Każdy chrześcijanin jest jakimś obrazem Pana Boga, mniej lub bardziej do Niego podobnym. Oczywiście najwyraźniej pokazują Go święci, ale również każdy z nas zostawia w świecie, na swoim obliczu, wizerunek Boga. Lektorzy, animatorzy, szafarze mają jeszcze większą szansę, aby ten obraz Boga w świecie ukazywać. Ludzie będą mieli uzasadnioną nadzieję, że w spotkaniu z wami zobaczą Boga, bardziej odczują Jego obecność.

Po wakacjach letnich rozpocznie się kolejna edycja Studium Formacyjnego dla Świeckich. Poszukiwani są chętni do pełnienia posługi animatora katechezy parafialnej, lektora, szafarza oraz do posługi lektoratu. Wszyscy, którzy odczuwają wezwanie do podjęcia tych zadań, powinni zgłosić się do swojego proboszcza. Studium odbywa się w ramach 3 weekendowych zjazdów w ciągu roku. Przyszli nadzwyczajni szafarze, lektorzy (w sensie funkcji liturgicznej) oraz animatorzy katechezy parafialnej przygotowują się przez jeden rok. Formacja do posługi lektoratu trwa 3 lata.

XIV KONKURS TWÓRCZOŚCI KAROLA WOJTYŁY

W dniu 5 czerwca 2015 r. w Sianowie miała miejsce już 14 edycja Konkursu Twórczości Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II – pod hasłem: „Jan Paweł II – świętymi bądźcie”.

Konkurs ma kilka kategorii: plastyczną, literacką i na prezentację multimedialną. Jednak główną jest słowo mówione. – Do tegorocznych zmagania konkursowych przystąpiło 21 szkół, 78 uczniów, ale niestety, było tylko 16 wystąpień słowa mówionego, w tym 4 poezji śpiewanej.

Grand Prix konkursu zdobyła uczennica Zespołu Szkół w Postominie Aleksandra Kania. W kategorii poezji mówionej zwyciężyła Karina Motolko z Gimnazjum nr 4 w Słupsku. Drugie miejsce zajęła Natalia Katolik z Bobolic, a trzecie Małgorzata Mijewska z słupskiej Trójki. Wyroźnienia otrzymały: boboliczanki Julia Rewkowska i Paulina Zachaj

oraz Maja Arciszewska z Gimnazjum nr 4 w Słupsku.

W kategorii poezji śpiewanej pierwsza była Wiktoria Wojciechowska z koszańskiej 9, zaś druga Izabela Łukowska z Katolickiego Gimnazjum w Słupsku.

Organizatorem konkursu było Gimnazjum Gminne w Sianowie we współpracy z parafią pw. św. Stanisława Kostki oraz Urzędem Gminy i Miasta.

Konkurs odbywał się pod honorowym patronatem biskupa Edwarda Dajczaka oraz zachodniopomorskiego kuratora oświaty Marii Boreckiej.

DIECEZJALNE SPOTKANIE SZKOLNYCH KÓŁ CARITAS

Z całej diecezji do Szczecinka w dniu 6 czerwca 2015 r. przyjechało 1600 wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas wraz z ich opiekunami. To dużo więcej niż w zeszłym roku, ale i wolontariat szkolny w naszej diecezji notuje wzrost liczby uczestników. Dzieci i młodzież przez cały rok brały udział w wielu ogólnopolskich i diecezjalnych projektach Caritas. Nie zabrakło też zwykłych akcji „podwórkowych”, wymyślonych przez konkretne koło i realizowanych na rzecz jakiejś osoby, szkoły lub parafii.

Kościół pw. Narodzenia NMP tylko dzięki swoim okazałym balonom był w stanie pomieścić wszystkich uczestników spotkania podczas Mszy Świętej, której przewodniczył biskup Krzysztof Zadarko. Biskup zaś nie bał się włożyć na ramiona młodych wolontariuszy bardzo poważne zadania. Poruszył aktualną kwestię przyjmowania przez nasze państwo uchodźców z krajów Bliskiego Wschodu i Afryki. – To są nasze siostry i nasi bracia, którzy leżą w rowach, uciekają w nieznanym kierunku, znajdują schronienie pod namiotami i ciągle czekają na kogoś, kto wyciągnie do nich pomocną dłoń – biskup Zadarko kreślił obrazowo sytuację, w jakiej znajdują się obecnie setki tysięcy ludzi, nieopodal naszych europejskich granic. Poprosił słuchaczy o wytrwałą codzienną modlitwę w intencji poszkodowanych.

– My w Polsce nie mamy uciekinierów, ale zdaje się, że już niedługo do naszych drzwí, domów i kościołów będą pukać ci z Syrii, Iraku, Sudanu, Libii, Egiptu oraz z terenów walk na Ukrainie – wymieniał biskup Krzysztof.

Po zakończeniu Mszy Świętej wolontariusze udali się na piknik, a po nim korzystali z licznych atrakcji Szczecinka – oglądali pokaz wy-

czynowców narciarstwa wodnego, odebrali szybką lekcję ratownictwa medycznego i wodnego, przełynęli statkiem na Mysią Wyspę, odwiedzili Kalwarię Rozalii.

Patronat honorowy nad spotkaniem objęli: bp Edward Dajczak oraz burmistrz Szczecinka Jerzy Hardie-Douglas.

MARSZE DLA ŻYCIA I RODZINY W NASZEJ DIECEZJI

Choć są na nich politycy i duchowni, nie przypominają wieców wyborczych ani procesji. Wyrażają szacunek dla człowieczeństwa, a zatem powinny jednoczyć wszystkich. O tym, że życie należy szanować od początku do naturalnej śmierci oraz że małżeństwo to związek mężczyzny i kobiety, niektórym, także na najwyższych szczeblach władzy, trzeba przypominać.

Tegoroczne marsze w całej Polsce odbywały się pod hasłem: „Rodzina – wspólnota – Polska”. Chodziło o zwrócenie uwagi na to, że za wychowanie dzieci, czyli kształtowanie prawych obywateli, odpowiedzialni są przede wszystkim rodzice, a wszelkie instytucje pełnią jedynie rolę pomocniczą. Organizatorzy marszów zwracają na to uwagę ze względu na pojawiające się próby wprowadzania demoralizującej „edukacji seksualnej” do szkół i przedszkoli.

Marsze dla Życia i Rodziny to wydarzenie, które odbywa się w Polsce regularnie od 2006 roku. Jest to manifestacja przywiązania do wartości rodzinnych i szacunku do ludzkiego życia.

Na specjalnej konferencji prasowej zorganizowanej w poniedziałek 8 czerwca 2015 r. w koszalińskim ratuszu, do udziału w marszach zachęcał biskup diecezjalny Edward Dajczak. – Rodzina jest skarbem i taką wartością, że nie ma wątpliwości, iż rodzinę trzeba wspierać na wszelkie sposoby i w różnych możliwych formach. Człowiek czuje się i najlepiej rozwija w zdrowej rodzinie, dlatego ważne, by troszczyć się o nią na wszystkich szczeblach władzy i we wszystkich wymiarach życia społecznego.

Jak podkreślają organizatorzy, marsze mają charakter afirmatywny, czyli nie są manifestacją „przeciw”, ale „za”. Chodzi w nich o pokazanie wszystkim, nie tylko wierzącym, że tak podstawowe wartości, jak rodzina i życie, powinny być ważne dla każdego człowieka, niezależnie od przekonań religijnych czy politycznych.

W Koszalinie Marsz dla Życia i Rodziny wyruszył spod katedry po Mszy Święta, która rozpoczęła się o godz. 11:30. Zakończył się festynem ro-

dzinnym przy kościele pw. św. Wojciecha.

W Słupsku marsz rozpoczął się o godz. 14:30 przy kościele pw. św. Maksymiliana, a zakończył przy kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego.

Przy okazji marszów zbierane też były podpisy pod obywatelskim projektem ustawy całkowicie zakazującej aborcji. Akcja „Stop aborcji” promowana była przez Fundację „Pro-prawo do życia”.

W diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej tegoroczne Marsze dla Życia i Rodziny odbyły się także w Pile, Szczecinku, Walczu, Kołobrzegu i Czaplunku.

APOSTOLAT MARYI PIELGRZYMUJĄCEJ

W dniu 30 maja 2015 r. u podnóża Góry Chelmskiej przy tablicy upamiętniającej pobyt na tym pielgrzymkowym miejscu papieża św. Jana Pawła II rozpoczęło się spotkanie Apostolatu Pielgrzymującej MTA z Szensztatu. Kilkunastu z nich zawarło Przymierze Miłości z Matką Bożą i tym samym stali się członkami Ruchu Szensztackiego. Zaś wszyscy przybyli z kapliczkami Matki Bożej Pielgrzymującej. 32 kapliczki zajęły miejsce przed ołtarzem. W spotkaniu uczestniczyło 175 osób.

Apostolat Maryi Pielgrzymującej rozwija się na całym świecie. W Polsce mamy ok. tysiąc obrazów pielgrzymujących, przy każdym zgromadzonych jest ok. 10 rodzin, czyli 10 tys. polskich rodzin gości regularnie w swoich domach Maryję z Jezusem. Apostolat skierowany jest do wszystkich. Kapliczkę Maryi Pielgrzymującej może przyjąć każdy – rodziny, osoby samotne, młodzież, dzieci; mogą to też być grupy – ministranci, chorzy, parafie albo członkowie innych ruchów. A nawet niewierzący. Bywa, że osoby odpowiedzialne za krąg zanoszą kapliczkę swoim sąsiadom. Nawet jeśli są niewierzący, to okazana im życzliwość przyjęcia z Maryją otwiera ich. Niektórzy w ten sposób po latach wracają do Kościoła.

Ks. Kazimierz Klawczyński, kapelan sanktuarium na Górze Chelmskiej, który przewodniczył Eucharystii, zwrócił uwagę zgromadzonych na odbywający się równolegle w Skrzatuszu Ogólnopolski Kongres Nowej Ewangelizacji, dotyczący tematyki ewangelizacji środowisk wiejskich. – Tam jest kongres, a tutaj gromadzą się apostołowie ewangelizujący pobożność ludową, ci, którzy angażują się w to, by naszą tradycyjną maryjną pobożność pogłębić, dać jej nowe oblicze. A dzieje się to przez takie proste narzędzie, jakim jest ta mała kapliczka. Coś bardzo prostego,

dostępnego dla każdego – powiedział kaznodzieja. Wspomnił zamiar bp. Ignacego Jeża, który, zapraszając Ruch Szensztacki do naszej diecezji, chciał, by właśnie tej ludowej, często powierzchownej pobożności pomagać wzrastać. – Trzeba ją ewangelizować, karmić Bożymi treściami, znajdować dla niej nowe, piękniejsze i bardziej pogłębione formy przeżycia – powiedział ks. Klawczyński.

DIECEZJALNY DZIEŃ DZIECKA

Na 13 czerwca 2015 r. biskup diecezjalny zaprosił po raz trzeci do Skrzatusza wszystkie dzieci ze szkół podstawowych diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej na III Diecezjalny Dzień Dziecka. Tegorocznym hasłem pielgrzymki dzieci było zawołanie: „JA WYBIERAM DZISIAJ NIEBO!”.

Program:

10.00 – „Witajcie u Mamy!” – rejestracja grup i czas na odwiedzenie Sanktuarium

10.30 – zawiązanie wspólnoty i radosny śpiew

11.00 – Przywitanie dzieci przez ks. bpa Pawła Cieślika

11.15 – „Imelda i Jose – przyjaciele z Nieba” – przedstawienie słowno-muzyczne

12.30 – Msza Święta pod przewodnictwem ks. bpa Pawła Cieślika

14.00 – posilek, dmuchańce, zabawy, pokazy i inne atrakcje

Biskup też jest dzieckiem – usłyszały maluchy zgromadzone w Skrzatuszu. Biskup Paweł Cieślik przypomniał w ten sposób, że Matką każdego wierzącego jest Maryja, a domem – Niebo. Biskup Cieślik przewodniczył Mszy Świętej w intencji dzieci z diecezji.

EWANGELIZACJA WIOSKOWA

Coroczny projekt ewangelizacji wioskowej tym razem objął 12 wiosek sąsiadujących ze Skrzatuszem, ponieważ związany był z III Ogólnopolskim Kongresem Nowej Ewangelizacji. Kilka dni przed Kongresem grupy ewangelizatorów ruszyły w teren, by na jego zakończenie sfinalizować akcję wspólnie z uczestnikami Kongresu, którzy ścignęli do Skrzatusza z całej Polski. Nie tylko aby rozmawiać o tym, jak nieść Ewangelię na wioski, ale by nauczyć się tego w praktyce. W tygodniu poprzedzającym Kongres Nowej Ewangelizacji grupy ewangelizatorów złożone z księży i świeckich dotarły w sumie do kilkudziesięciu miejscowości w diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej. Akcja ewangelizacyjna przebiegała

zgodnie ze schematem wypracowanym i praktykowanym w tej diecezji już od 9 lat.

Podczas niedzielnych Mszy Świętych ekipa ewangelizacyjna prezentowała się parafii, kapłan głosił Słowo Boże, a świeccy opowiadali o swojej wierze. Po południu odbywały się spotkania w poszczególnych wioskach z modlitwą adoracyjną, żeby Bóg błogosławił temu wydarzeniu.

W tygodniu, każdy kolejny dzień ewangelizatorzy rozpoczynali od modlitwy w grupie, później szli na spotkania z dziećmi w szkołach. Na lekcjach religii proponowali im śpiew, zabawy i modlitwę. Potem rozpoczynali chodzenie po domach, by spotkać się z mieszkańcami na modlitwie. Dzień kończył się Eucharystią w danej miejscowości, po której wyruszała procesja eucharystyczna z Najświętszym Sakramentem. Po drodze kapłan błogosławił każdy mijany dom. Na zakończenie organizowano ognisko dla całej wioski, a niekiedy jeszcze potem spotkanie dla młodzieży i młodych dorosłych.

Podczas III Kongresu Nowej Ewangelizacji w Skrzatuszu z metodą tą mogli zapoznać się w praktyce ewangelizatorzy z całej Polski.

PIELGRZYMKA PARAFIALNYCH ZESPOŁÓW CARITAS

W naszej diecezji działa 180 Parafialnych Zespołów Caritas, członkowie 60 z nich przyjechali w dniu 14 czerwca 2015 r. do Skrzatusza. Pielgrzymów przywitał biskup diecezjalny Edward Dajczak, który przewodniczył Eucharystii w sanktuarium Matki Bożej Bolesnej. – Bóg wybiera zwyczajnych ludzi do swoich dzieł – powiedział w homilii – a kiedy oni odpowiadają Mu pozytywnie, obdarza ich w potężny sposób. Wówczas czynią rzeczy niezwykle. Tak się rodzą święci, niekoniecznie ci kanonizowani. Tak się rodzą ludzie Boga.

To była pierwsza diecezjalna pielgrzymka PZC. Jej tradycja dopiero się rodzi. Ważny jest sam wybór terminu. Pielgrzymka będzie planowana możliwie blisko daty 17 czerwca, kiedy to przypada wspomnienie św. Brata Alberta, patrona Caritas Diecezji.

Pielgrzymi mieli niemało czasu, by przebywać razem. Wymieniali doświadczenia i odświeżali znajomości z wolontariuszami z innych miast. Po wspólnym posiłku wysłuchali koncertu „Tajemne drzwi” w wykonaniu klaryski ze Słupska s. M. Weroniki Ślusarskiej i towarzyszącego jej zespołu muzyków z Polskiej Filharmonii Symfonia Baltica w Słupsku. Słuchali lirycznych i głęboko duchowych tekstów jako dalszej części konferencji, przekonującej o mocy i pięknie Bożego miłosierdzia.

Na zakończenie pielgrzymowania odmówili Różaniec na dróżkach różańcowych. Spotkanie zakończyło się Koronką do Miłosierdzia Bożego.

BIEG PAPIESKI

W dniu 14 czerwca 2015 r. w rekordowej obsadzie, choć bez rekordu trasy – w Karlinie po raz 23. uczczono papieską wizytę na Ziemi Koszalińskiej przez Bieg Papieski. Niektórzy z uczestników tego Biegu biorą w nim udział od samego początku i zarażają bieganiem dla papieża swoje rodziny i znajomych.

Święto biegania w Karlinie rozpoczęły starty juniorów, samorządowców. Do południa trwały międzyszkolne zawody dzieci i młodzieży na krótkich dystansach. Potem spod figury Matki Boskiej Królowej Świata w Domacynie 285 zawodników ruszyło na piętnastokilometrową trasę na karliński stadion. Symboliczny sygnał do startu strzałem z pistoletu sędziowskiego dał biskup diecezjalny Edward Dajczak. Wcześniej przewodniczył Mszy Świętej.

Organizatorzy przewidzieli także 20 nagród rzeczowych, które zostały rozlosowane wśród wszystkich uczestników biegu.

Program XXIII „Biegu Papieskiego” im. św. Jana Pawła II Domacyno-Karlino:

15:00 – Msza Święta w Domacynie pod przewodnictwem biskupa Edwarda Dajczaka

16:00 – uroczyste otwarcie XXIII Biegu Papieskiego

16:15 – start pod figurą Matki Bożej Królowej Świata

18:30 – nagrodzenie zwycięzców biegu głównego, losowanie nagród rzeczowych.

REKOLEKCJE DUSZPASTERZY AKADEMICKICH

W dniach 15-18 czerwca 2015 r. w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym w Koszalinie odbyły się ogólnopolskie rekolekcje dla duszpasterzy akademickich. Rekolekcje to dla tych kapłanów czas osobistego wzrostu duchowego, ale nieocenione są dla nich również rozmowy w kuluarach i wymiana doświadczeń podczas warsztatów.

Biskup Edward Dajczak przyznaje, że to, co może spotkać młodego człowieka po opuszczeniu domu, bywa groźne. – Ale na wet jeśli się trochę poparzy, oby nie za mocno, to jest szansa, że włączą mu się właściwe czujniki. Jednak nie ma wątpliwości, że duszpasterstwo akademickie

kie z trudem się do młodych przebija – ubolewa. Jest przekonany, że łatwiej jest tam trafić i utrzymać się tym, którzy wcześniej zetknęli się z jakimś duszpasterstwem. – Ci zaś, którzy dotąd nie posmakowali Boga, muszą spotkać świadka Jezusa. Zdziwić się Jego miłością – stwierdza biskup. Takim świadkiem powinien być duszpasterz akademicki.

Biskup Dajczak podzielił się z duszpasterzami swoim doświadczeniem rozpoczynania dnia wyłącznie od słów modlitwy, nigdy od tych płynących z radia czy telewizora. – Od kilkudziesięciu lat nie sięgam po żadną informację przed pierwszą modlitwą – wyjął. – To zupełnie zmienia moje wnętrze. Skażenie każdą kolejną informacją, swoista ciekawość, która się w nas rodzi, bywa bardzo rozbijająca – mówił, upominając się o to, by najważniejszym słowem dnia było słowo Boga. Dalej prowadził refleksję ku praktyce lectio divina: – Twierdzimy, że słuchamy słowa Bożego. Ale ono tak naprawdę jest przez nas usłyszane dopiero wtedy, gdy staje się wcielone.

DIECEZJALNA PIELGRZYMKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, WOLONTARIUSZY I ICH RODZIN

W dniu 20 czerwca 2015 r. odbyła się Diecezjalna pielgrzymka osób niepełnosprawnych, wolontariuszy i ich rodzin do Skrzatusza.

Mszy Świętej przewodniczył biskup diecezjalny Edward Dajczak, który skierował do pielgrzymów min. takie słowa: „Czerpiemy z największej miłości, która w tym sanktuarium jest w przepięknym znaku Piety. Skrzatusz to miejsce, gdzie ludzie od wieków odzyskują nadzieję i wiarę, które tworzą niezwykłą siłę człowieka do pokonywania trudów choroby”.

Konferencję o cierpieniu przeżywanym w wierze wygłosił ks. prałat Stanisław Łada, duszpasterz ludzi chorych i niepełnosprawnych z archidiecezji gdańskiej. – Osobie wierzącej łatwiej jest przyjąć cierpienie, chorobę czy niepełnosprawność. Tym, który umacnia, jest sam Jezus Chrystus – podkreślał duchowny.

W pielgrzymce wzięło udział około 300 osób.

PIELGRZYMKA ŚWIĘTYCH GÓR W DNIACH 20-21 CZERWCA

Pielgrzymi wyruszyli z Koszalina i ze Szczecinka, żeby między świętymi górami wędrować z Maryją i do Maryi. Choć dystans do pokonania dla

wielu z nich, zaprawionych w pielgrzymkowej marszrucie niewielki, padający niemal bez przerwy deszcz zdecydowanie nie ułatwiał maszerowania.

We franciszkańskiej pustelni jako pierwsi zameldowali się właśnie szczecińscy pątnicy. Ich pielgrzymka zaczyna się na innym świętym wzniesieniu: Marientronie, gdzie opiekę nad maryjnym kultem sprawowali augustianie eremici. Dzisiaj ani po Tronie Maryi, ani po klasztorze nie pozostał żaden ślad, a o tym, że na tym wzniesieniu czczona była Matka Boża przypomina jedynie Jej niewielki wizerunek przyczepiony czyjąś ręką do starego drzewa. Koszalińska grupa startowała z szeszackiego sanktuarium na Górze Chełmskiej. Od 16 lat wędrują po śladach pątników sprzed wieków, którzy przemierzali szlak łączący dwie pomorskie święte góry.

Na strudzonych piechurów czekała na szczycie góry Maryja Brama Niebios i ks. Wacław Grądalski, który przewodniczył Mszy Świętej we franciszkańskiej pustelni.

Opracował ks. dr Krzysztof Włodarczyk

*(wykorzystano materiały z Gościa Niedzielnego
Koszalińsko-Kołobrzeskiego)*

KRONIKA WYDARZEŃ DIECEZJI

KWIECIEŃ

2 kwietnia

- Msza Krzyżma Świętego w koszalińskiej katedrze – jubileusz 25 i 50 lat święceń prezbiteratu kapłanów oraz 25. rocznicy sakry biskupiej biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka
- Msza św. Wieczery Pańskiej w kołobrzeskiej konkatedrze – bp Cieślik
- Msza św. Wieczery Pańskiej w parafii pw. Królowej Różańca Świętego – bp Zadarko

3 kwietnia

- nabożeństwo Drogi Krzyżowej ulicami miasta Słupska z parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego
- Liturgia Ciemnej Jutrznicy w koszalińskiej katedrze – bp Cieślik

- Liturgia Męki Pańskiej w koszalińskiej katedrze – bp Cieślik
- Liturgia Męki Pańskiej w kołobrzeszkiej konkatedrze – bp Zadarko

4 kwietnia

- Liturgia Wigilii Paschalnej i procesja rezurekcyjna w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku – bp Cieślik
- Liturgia Wigilii Paschalnej w Wielką Noc w kołobrzeszkiej konkatedrze – bp Zadarko

7 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koszalinie – bp Zadarko
- finał diecezjalny turnieju piłki nożnej Ligi Ministranckiej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeszkiej w Karlinie – bp Zadarko

8 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. św. Józefa w Słupsku – bp Cieślik
- bierzmowanie w Mierzynie i we Wrzosowie – bp Zadarko

9 kwietnia

- diecezjalna pielgrzymka księży proboszczów do Skrzatusza – bp Cieślik, bp Zadarko
- spotkanie z uczniami szkoły podstawowej i wspólne czytanie w Szczeglinie – bp Zadarko

10-12 kwietnia

- rekolekcje dla kandydatów do bierzmowania w Ostrowcu k. Wałcza

11 kwietnia

- diecezjalny dzień skupienia dla księży wikarych w Skrzatuszu – bp Zadarko
- świętowanie w Domu Miłosierdzia – czuwanie modlitewne przed Miłosierdziem Bożym
- spotkanie modlitewne pod hasłem „Huta Ducha Świętego” nt. „Symbol Ducha Świętego: Gołębicą” w kościele pw. Gwiazdy Morza w Uście
- uroczystości pogrzebowe ks. Teodora Grzegorskiego w parafii pw. św. Wojciecha w Kołobrzegu – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. św. Antoniego w Pile – bp Cieślik

12 kwietnia

- Niedziela Bożego Miłosierdzia – święto patronalne Caritas
- świętowanie w Domu Miłosierdzia – Msza św. pod przewodnictwem bpa Edwarda Dajczaka, uroczysta Koronka do Miłosierdzia Bożego, koncert w Amfiteatrze: Maciej Miecznikowski i Olga Szomańska
- bierzmowanie w parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Złocięncu oraz poświęcenie obrazu Jezusa Miłosiernego w bocznym ołtarzu – bp Cieślik

12-13 kwietnia

- wizytacja kanoniczna w parafii Klanino – bp Zadarko

12-18 kwietnia

- 71. Tydzień Miłosierdzia

13 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. Narodzenia NMP w Białogardzie – bp Cieślik

15 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Słupsku – bp Cieślik

15-16 kwietnia

- rekolekcje dyrektorów pielgrzymek pieszych w Międzywodziu (arch. szczecińsko-kamieńska) – bp Zadarko

16 kwietnia

- spotkanie ewaluacyjne po rekolekcjach wielkopostnych dla siostr zakonnych i świeckich (katechetów) uczących w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Koszalina
- bierzmowanie w Mielnie – bp Zadarko

17 kwietnia

- spotkanie ewaluacyjne po rekolekcjach wielkopostnych dla księży (katechetów) uczących w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Koszalina

- bierzmowanie w parafii pw. św. Rafała Kalinowskiego w Pile – bp Cieślík
- bierzmowanie w Trzebielinie i Cetyniu (parafia Suchorze) – bp Zadarko

17-19 kwietnia

- dni formacyjne Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Ostrowcu k. Wąlcza

18 kwietnia

- spotkanie parafialnych animatorów ŚDM w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie oraz w kościele pw. MB Wspomożycielki Wiernych w Pile
- pielgrzymka dekanatu Ustka do Skrzatusza – bp Zadarko
- bierzmowanie w parafii pw. św. Jana Bosko i w szpitalu woj. w Pile – bp Zadarko

19 kwietnia

- II Diecezjalna Pielgrzymka Akcji Katolickiej i Parafialnych Rad Duszpasterskich do Skrzatusza – temat słowa św. Jana Pawła II: „Nie ma wolności bez odpowiedzialności”
- Pola Nadziei 2015 na rzecz darłowskiego hospicjum

19-20 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii pw. św. Rocha w Wieleniu – bp Cieślík
- wizytacja kanoniczna parafii Wierzchowo – bp Zadarko

19-25 kwietnia

- VII Ogólnopolski Tydzień Biblijny

20 kwietnia

- bierzmowanie w Malechowie i Darłównu – bp Zadarko

20-23 kwietnia.

- konwienycja kapłanów z regionu gdańskiego, szczecińskiego i koszalińskiego (rekolekcje kapłańskie) – CEF

21 kwietnia

- bierzmowanie w Warszkwie – bp Zadarko

22 kwietnia

- bierzmowanie w parafii pw. Narodzenia NMP w Szczecinku – bp Cieślík
- bierzmowanie w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Koło brzegu – bp Zadarko

23 kwietnia

- „Życie jest gdzie indziej” – Katolickie Dni Społeczne
- bierzmowanie w Kępicach – bp Zadarko

24-25 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii pw. Narodzenia NMP w Żelechowie – bp Cieślík

24-26 kwietnia

- rekolekcje dla kandydatów do bierzmowania w Podczelu k. Kołobrzegu, program „YoucatLife” – Ruch Światło-Życie

25 kwietnia

- Msza św. na rozpoczęcie sezonu motocyklowego Pojezierza Drawskiego w Suliszewie
- ogólnopolska pielgrzymka parafii pw. św. Jakuba i bractw Jakubowach do Częstochowy – bp Zadarko

26-27 kwietnia

- wizytacja kanoniczna parafii pw. św. Antoniego w Krzyżu Wielkopolskim – bp Cieślík

26 kwietnia

- uroczystości 150. rocznicy urodzin św. Urszuli Ledóchowskiej w Słupsku (siostry urszulanki) – bp Zadarko
- jubileusz 25-lecia Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej w koszalińskiej katedrze i filharmonii – bp Zadarko

27 kwietnia

- bierzmowanie w Gościnnie – bp Zadarko

28-29 kwietnia

- uroczystości 70. rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Dachau (Niemcy), Ogólnopolska Pielgrzymka Duchowieństwa – bp Zadarko

29 kwietnia

- bierzmowanie w Żydowie – bp Cieślik

30 kwietnia

- bierzmowanie w parafii w Karlinie – bp Cieślik

MAJ

1 maja

- Diecezjalny Dzień Ministrantów w WSD – bp Zadarko
- Msza św. i spotkanie z pracodawcami, poszukującymi pracy i pracownikami w parafii pw. św. Józefa w Słupsku – bp Zadarko

1-3 maja

- III Piesza Pielgrzymka Promienista do sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej – „Ewangelia, Proroctwo, Nadzieja”
- XXII Piesza Pielgrzymka Słupsk – Góra Chełmska

2 maja

- uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski – obchody liturgiczne
- pielgrzymka Osób Życia Konsekwowanego do Skrzatusza – bp Cieślik

3 maja

- Msza św. za Ojczyznę z okazji święta narodowego – bp Cieślik
- Msza św. na zakończenie pielgrzymki promienistej na Górze Chełmskiej – bp Cieślik

3-4 maja

- wizytacja kanoniczna parafii Biały Bór – bp Zadarko

4 maja

- bierzmowanie w parafii pw. św. Rozalii w Szczecinku – bpa Cieślik

6 maja

- bierzmowanie w parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Miastku – bpa Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. Świętej Rodziny w Pile – bp Zadarko

7 maja

- bierzmowanie w parafii pw. św. Józefa i pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Polczynie-Zdroju – bp Zadarko

8 maja

- pogrzeb matki ks. Ernesta Kutwina w koszalińskiej katedrze – bp Zadarko
- bierzmowanie w Miłolicach – bp Zadarko
- bierzmowanie w parafii pw. NMP Wspomożenia Wiernych w Miastku – bp Zadarko

8-10 maja

- weekend dla małżeństw – CEF
- rekolekcje dla kandydatów do bierzmowania w Podczelu k. Kołobrzegu

8-9 maja

- wizytacja kanoniczna parafii pw. św. MB Różańcowej w Dzierżynie Wielkim – bp Cieślik

9 maja

- III Diecezjalna Pielgrzymka Żywego Różańca do Skrzatusza

9-10 maja

- biblijny dzień skupienia pod hasłem „Głoście Ewangelię!” – CEF

9-11 maja

- bierzmowanie w Polskich Misjach Katolickich w Paryżu (Francja) – bp Zadarko

10-11 maja

- wizytacja kanoniczna parafii pw. MB Różańcowej w Jędrzejewie – bp Cieślik
- Msza św. w domu Sióstr Elżbietanek w Wąlczu (106. rocznica urodzin siostry Malwiny) – bp Cieślik

12 maja

- bierzmowanie w Kretominie – bp Zadarko

13 maja

- etap diecezjalny VI Diecezjalnego Konkursu Wiedzy Religijnej dla uczniów szkół podstawowych – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Szczecinku – bp Cieślik

14 maja

- sesja synodalna i imieniny arcybiskupa metropolity w Szczecinie – bp Cieślik
- spotkanie metropolitalne biskupów w Szczecinie – bp Zadarko

15 maja

- wizytacja kanoniczna parafii pw. Wszystkich Świętych w Białej – bp Cieślik
- bierzmowanie w Sycewicach – bp Zadarko

16 maja

- Diecezjalna Pielgrzymka Strażaków do Skrzatusza – bp Zadarko
- konferencję popularnonaukową „Nowa apologia w służbie Nowej Ewangelizacji” – WSD

17 maja

- zakończenie formacji Diecezjalnego Studium Formacji dla Świeckich (ustanowienie 18 nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., 14 lektorów oraz 31 animatorów katechezy parafialnej)

17-18 maja

- wizytacja kanoniczna parafii pw. św. Franciszka Ksawerego w Kuźnicy Żelichowskiej – bp Cieślik
- wizytacja kanoniczna parafii Bobolice – bp Zadarko

18 maja

- cykl otwartych wywiadów pod tytułem: „Gość na Plus” – spotkanie z prof. Bogdanem Chazanem w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej
- V Metropolitalny Konkurs Papieski – etap diecezjalny w Szkole Katolickiej w Koszalinie
- bierzmowanie w parafii pw. św. Ignacego z Loyoli w Koszalinie – bp Zadarko

20 maja

- bierzmowanie w parafii pw. św. Mikołaja w Wąlczu – bp Cieślik
- bierzmowanie w Szydłowie – bp Zadarko

22 maja

- bierzmowanie w parafii pw. św. Stanisława Kostki w Pile – bp Cieślik

22-23 maja

- finał XXII Ogólnopolskiego Konkursu Biblijnego dla lektorów i ministrantów w Paradyżu

23 maja

- święcenia prezbiteratu w koszalińskiej katedrze
- odpust i bierzmowanie w parafii pw. MB Wspomożenia Wiernych w Tychowie – bp Cieślik
- Msza św. i wojewódzkie uroczystości święta strażaków w kołobrzeskiej konkatedrze – bp Zadarko

23-24 maja

- rekolekcje pod hasłem „Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu” dla osób z grup Anonimowych Alkoholików, ich rodzin, bliskich, przyjaciół i członków Ruchu Trzeźwości oraz wolontariuszy – CEF

24 maja

- koncert „Radość w Duchu” zespołu Mateo w kawiarni City Box na Rynku Staromiejskim w Koszalinie (DA Koszalin)
- odpust i bierzmowanie w parafii pw. Ducha Świętego w Koszalinie – bp Cieślik

25 maja

- bierzmowanie w parafii Skrzatusz – bp Cieślik

26 maja

- spotkanie „Pius XII a II wojna światowa” w Bibliotece WSD w Koszalinie
- bierzmowanie w parafii św. Wojciecha w Koszalinie – bp Zadarko

27 maja

- spotkanie wolontariuszy Szkolnych Kół Caritas w Szczecinku i rozstrzygnięcie kolejnej edycji konkursu pt. „Idź i ty czyn podobnie”, organizowanego przez Fundację im. Biskupa Czesława Domina i Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej
- konferencja pt. „Zło dobrem zwyciężaj” z okazji 20. rocznicy V pielgrzymki Jana Pawła II do Polski oraz 34. rocznicy śmierci prymasa Stefana Wyszyńskiego w Słupsku (Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” i Rycerze Kolumba Rada 15527)
- pielgrzymka wolontariatu Szkolnych Kół Caritas w parafii pw. Narodzenia NMP w Szczecinku – bp Zadarko
- bierzmowanie w Starej Lubiance – bp Zadarko

28 maja

- bierzmowanie w parafii pw. św. Pawła Apostoła i w parafii pw. Zmartwychwstania Pańskiego w Drawsku Pomorskim – bp Cieślik
- konferencja polsko-niemiecka szkół nt. historii i przyszłości Koszalina w Koszalinie – bp Zadarko

28-31 maja

- III Ogólnopolski Kongres Nowej Ewangelizacji w Skrzatuszu – bp Zadarko

29-31 maja

- „Pokaż mi drogę!” – rekolekcje dla maturzystów w Podczelu k. Kołobrzegu

30 maja

- uroczystości Złotego Jubileuszu Kapłaństwa ks. Henryka Spychały w Górcie Klasztornej – bp Cieślik

31 maja

- zakończenie Kongresu Nowej Ewangelizacji w Skrzatuszu – bp Cieślik
- spotkanie z cyklu „Kazania na Górze” nt. „Sakramenty, czyli dotyk Boga na siedem sposobów” w Sanktuarium Matki Bożej Trzykróć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie

CZERWIEC

1 czerwca

- uroczystości pogrzebowe ks. Jerzego Ruszkowskiego kościele pw. Matki Bożej od Wykupu Niewolników w Okonku
- bierzmowanie w Zakładzie Karnym i w parafii Czarne – bp Zadarko

2 czerwca

- bierzmowanie w parafii pw. św. Jadwigi w Białogardzie – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. św. Kazimierza w Koszalinie – bp Zadarko

3 czerwca

- bierzmowanie w Osiekach – bp Zadarko

4 czerwca

- Msza św. i procesja Bożego Ciała w sanktuarium pw. św. Józefa w Słupsku – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. św. Marcina w Koszalinie – bp Cieślik

4-6 czerwca

- rekolekcji dla rodziców oraz rodzeństwa osób konsekrowanych i kapłanów – CEF

6 czerwca

- XIX Spotkanie Młodych LEDNICA 2000
- Msza św. w Słupsku dla środowiska Wilnian – bp Cieślik
- III Ogólnopolska Pielgrzymka Żywego Różańca na Jasną Górę
- uroczystości 40-lecia prowincji warszawskiej Zgromadzenia Sióstr Służebniczek Śląskich w Warszawie – bp Zadarko

6-8 czerwca

- wizytacja kanoniczna parafii Manowo i Myszewo – bp Zadarko

7 czerwca

- uroczystości zakończenia peregrynacji obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w archidiecezji warszawskiej i uroczystości Święta Dziękczynienia w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie – bp Zadarko

7-8 czerwca

- wizytacja kanoniczna parafii pw. NSPJ w Siedlisku – bp Cieślik

8-10 czerwca

- trzydniowe spotkanie z o. Adamem Szustakiem OP nt. „Obudzenie w sobie radości wiary i dzielenie się nią z innymi”, wezwanie rekolekcji to „Wstań” w parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego w Słupsku

9-10 czerwca

- 369. Zebranie Plenarne KEP – bp Cieślik, bp Zadarko

11 czerwca

- bierzmowanie w Zakładzie Karnym w Wierchowie Pomorskim – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. św. Wojciecha w Wierchowie Pomorskim – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii pw. św. Jana Kantego w Słupsku – bp Zadarko

12 czerwca

- bierzmowanie w parafii pw. NSPJ w Słupsku – bp Zadarko

13 czerwca

- III Diecezjalny Dzień Dziecka w Skrzatuszu pod hasłem „Ja wybieram dzisiaj Niebo!” – bp Cieślik
- spotkanie charyzmatyczne na Dniu Jedności Odnowy w Duchu Świętym przy parafii pw. Świętej Rodziny w Pile
- Spotkanie Młodzieży Szukającej (SMS) – temat: „Damsko – męski Mount Everest część II” w Sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej
- VI Ogólnopolska Pielgrzymka Liturgicznej Służby Ołtarza do Sanktuarium Matki Bożej w Gietrzwałdzie
- spotkanie charyzmatyczne w ramach kolejnego Dnia Jedności Odnowy w Duchu Świętym wraz z XXX-leciem Grupy Odnowy w Duchu

- Świątym „Nazaret” przy parafii pw. Świętej Rodziny w Pile
- spotkanie Synodu Metropolitalnego w Szczecinie – bp Zadarko

13-14 czerwca

- dni skupienia dla doradców życia rodzinnego w Ustce

14 czerwca

- „Bieg Papieski” im. św. Jana Pawła II Domacyno-Karlino oraz pielgrzymka do Domacyna
- V Marsz dla Życia i Rodziny w Koszalinie i Słupsku
- pielgrzymka Parafialnych Zespołów Caritas do Skrzatusza
- I Mistrzostwa Polski Księży i Ministrantów w kolarstwie szosowym w Debrznie (diec. pelplińska)
- „Niedziela Akcyjna” w parafii pw. św. Jana Bosko w Sycewicach

14-15 czerwca

- wizytacja kanoniczna parafii pw. NSPJ w Krzyżu Wielkopolskim – bp Cieślik
- wizytacja kanoniczna parafii Zegrze Pomorskie – bp Zadarko

15 czerwca

- 40. rocznica święceń prezbiteratu biskupa diecezjalnego Edwarda Dajczaka

15-18 czerwca

- Ogólnopolskie Rekolekcje dla Duszpasterzy Akademickich – CEF

16 czerwca

- bierzmowanie w parafii Czaplinek – bp Cieślik
- spotkanie Rady KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek w Turnie k. Radomia – bp Zadarko

17 czerwca

- finał V Metropolitalnego Konkursu Papieskiego w Zespole Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Głogowie
- bierzmowanie osób niepełnosprawnych w kościele pomocniczym pw. św. Józefa w Koszalinie – bp Cieślik
- bierzmowanie w parafii katedralnej w Koszalinie – bp Cieślik

- bierzmowanie wychowanków Ośrodka „Okruszek” w parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Kolobrzegu – bp Zadarko
- bierzmowanie w parafii pw. bl. Matki Teresy z Kalkuty w Koszalinie – bp Zadarko

18 czerwca

- bierzmowanie w Korzystnie – bp Zadarko

18-20 czerwca

- Ogólnopolska Pielgrzymka Akcji Katolickiej na Jasną Górę

19 czerwca

- zakończenie pracy duszpasterskiej Neokatechumenatu z diecezji koszalińsko-kolobrzesckiej w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Kolobrzegu – bp Zadarko

19-21 czerwca

- 7. Pieszka Pielgrzymka Świętych Gór (od „Tronu Maryi” w Szczecinku na Świętą Górę k. Polanowa)
- rekolekcje dla katechetów – CEF
- wizyta młodzieży z archidiecezji krakowskiej z projektu o nazwie „Busem do marzeń” w związku z przygotowaniem do Świątowych Dni Młodzieży w parafii pw. Zmartwychwstania Pańskiego w Drawsku Pomorskim

20 czerwca

- diecezjalna pielgrzymka osób niepełnosprawnych, ich rodzin i wolontariuszy do Skrzatusza
- uroczystości 80. rocznicy Domu Polskiego w Zakrzewie – bp Cieślik
- spotkanie poświęcone Duchowi Świętemu pod nazwą „Huta Ducha Świętego” w kościele pw. NMP Gwiazdy Morza w Ustce
- Msza św. dla pielgrzymów XVI Pielgrzymki Świętych Gór w sanktuarium Matki Bożej Trzykroć Przedziwnej na Górze Chełmskiej w Koszalinie – bp Zadarko

20-21 czerwca

- XVI Pieszka Pielgrzymka Świętych Gór (z Góry Chełmskiej na Świętą Górę k. Polanowa)

21 czerwca

- Msza św. w czasie rekolekcji katechetów – bp Cieślik
- 25. rocznica parafii pw. św. Kazimierza w Koszalinie – bp Cieślik
- wizytacja kanoniczna parafii Stare Wierzchowo – bp Zadarko

22 czerwca

- Msza św. z okazji 70. rocznicy powstania Szkoły Podstawowej w Marszewie w parafii Mierzyn – bp Cieślik

23 czerwca

- spotkanie przed wizytacją Dekanatu Kolobrzeg – bp Cieślik

24 czerwca

- warsztaty związane z przygotowaniem synodu diecezjalnego w CEF-ie – bp Cieślik, bp Zadarko

25 czerwca

- święcenia diakonatu w Skrzatuszu – bp Zadarko
- Msza św. w 20-lecie święceń ks. Grzegorza Jagodzińskiego w Parsowie – bp Cieślik
- Wieczór Pełen Ducha w kościele pw. Ducha Świętego w Szczecinku

27 czerwca

- Msza św. i Święto Ludowe PSL powiatu sławieńskiego w Marszewie (par. Postomino) – bp Zadarko

27 czerwca – 3 lipca

- akcja wakacyjna kolonie Caritas w Domu Aniołów Stróżów w Kolobrzegu

27 czerwca – 13 lipca

- oazy wakacyjne – Oaza Dzieci Bożych stopnia II w Ostrowcu k. Wałcza
- oazy wakacyjne – Oaza Nowego Życia stopnia 0 w Lekowie
- oazy wakacyjne – Oaza Nowego Życia stopnia I w Złocieńcu

28 czerwca

- z cyklu „Kazania na Górze” nt. „Spowiedź. Dotyk przebaczący”
- 43. rocznica ustanowienia diecezji koszalińsko-kolobrzesckiej

- Msza św. i pobłogosławienie tablicy ku pamięci śp. ks. Jana Borzyszkowskiego („Solidarność”) w koszalińskiej katedrze – bp Zadarko

28-29 czerwca

- przejazd przez diecezję 6. Rajdu dla Życia – ogólnopolskie wydarzenie, organizowane przez młodzież, w celu promowania życia (pro-life)

29 czerwca – 2 lipca

- rekolekcje kapłańskie – CEF

29 czerwca – 5 lipca

- oazy wakacyjne – Oaza Dzieci Bożych stopnia I w Polczynie-Zdroju

Opracowali pracownicy Archiwum Diecezjalnego i Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Koszalinie przy współpracy kapłanów biskupich i rzecznika Kurii Biskupiej w Koszalinie.

POMOCE DUSZPASTERSKIE

ks. Stanisław Mieszczak SCJ

LITURGICZNE ASPEKTY ŚWIATOWYCH DNI MŁODYCH

Chcąc mówić o liturgii, która ma towarzyszyć jakiemuś wydarzeniu w życiu wspólnoty chrześcijańskiej i katolickiej, trzeba koniecznie określić jego charakter. Sama liturgia, jak dobrze wiadomo, ma wymiar soteriologiczny oraz dydaktyczny. Poprzez nią Zbawiciel wchodzi przeciwieństwo człowieka, aby dokonać jego uświęcenia i aby go uzdolnić do dialogu z Bogiem. To tutaj pierwiastek boski wchodzi w rzeczywistość ludzką i pozwala człowiekowi wznieść się ponad ograniczenia jego natury, by mógł osobiście spotkać się z Bogiem. Stąd rodzi się konieczność określenia cech tego wielkiego wydarzenia, jakim są Światowe Dni Młodych (ŚDM) Kraków 2016, aby formy liturgii (jej wymiar dydaktyczny) dostosować do czasu, miejsca i charakteru tego spotkania. Jego owoce mają bowiem ubogacać nie tylko samych bezpośrednich uczestni-

ków tego spotkania, ale mają wpłynąć także na życie całego Kościoła. Tak widział to św. Jan Paweł II.

Sens i znaczenie Światowych Dni Młodych

Wszyscy dobrze wiedzą, że Światowe Dni Młodych powstały z inicjatywy i gorącego pragnienia św. Jana Pawła II. Będąc zawsze blisko człowieka, szczególnie blisko człowieka młodego, zauważył on potrzebę takiej inicjatywy duszpasterskiej. Szczególną okazję do takiej refleksji stworzyły dwa międzynarodowe spotkania młodych w Rzymie, które ugruntowały w nim to przekonanie i tę jego proroczą wizję.

Pierwsze miało miejsce w sobotę i Niedzielę Palmową 14 i 15 kwietnia 1984 roku, z okazji zakończenia Nadzwyczajnego Jubileuszu Roku Odkupienia. W Niedzielę Wielkanocy, 22 kwietnia tegoż roku, zwracając się jeszcze raz do młodych, powierzył właśnie im krzyż – znak kończącego się Jubileuszu Odkupienia. Wyraził to w charakterystyczny dla siebie sposób: „Drodzy młodzi, pod koniec Roku Świętego powierzam wam ten znak Roku Jubileuszowego, Krzyż Chrystusa. Zanieście go światu, jako znak miłości Pana Jezusa do rodzaju ludzkiego i głoscie wszystkim, że tylko w Chrystusie, który umarł i zmartwychwstał jest nasze zbawienie i odkupienie”¹. Wtedy też zapowiedział cykliczność tych spotkań. W wielu środowiskach przyjęto ten apel bardzo sceptycznie i krytycznie. Obawiano się bowiem, że młodzież dzisiejsza nie będzie skłonna podjąć tego wezwania.

Drugie spotkanie miało miejsce 30 i 31 marca 1985 roku, również w sobotę i Niedzielę Palmową, przy Bazylice św. Jana na Lateranie. Było to z okazji inauguracji Międzynarodowego Roku Młodzi. Spotkanie to zgromadziło, jak się ocenia, około 300 tysięcy młodych. W czasie homilii na Placu świętego Piotra już w samą Niedzielę cieszył się, że młodzi chcą wyznawać swoją wiarę razem z nim i z całym Kościołem. „Chrystus jest konieczny światu. I to pragniecie, wy młodzi, wyznać razem ze mną, razem z kardynałami, biskupami, kapłanami, z osobami Boga poświęconymi, obecnymi tutaj. Pragniecie powiedzieć to głośno wszystkim ludziom, a szczególnie naszym rówieśnikom w kontekście Międzynarodowego Roku Młodzi”². Podsumowując to spotkanie tydzień później w czasie „Anioł Pański”, Ojciec Święty wyraził życzenie, aby „to wspaniałe doświadczenie mogło powtarzać się w przyszłości”, budując Światowy Dzień Młodych w Niedzielę Palmową.

Tu można postawić sobie pytanie, dlaczego św. Jan Paweł II

chciał powiązać te spotkania z Niedzielą Palmową? Nie był to przypadek. Już w homilii w 1984 roku podkreślał ważną rolę młodych, którzy cieszyli się entuzjastycznie widząc wjeżdżającego Jezusa do Jerozolimy (*Pueri Hebraeorum*). To, według niego, tłumaczyło zauważalny fenomen licznej i corocznej obecności młodych na placu św. Piotra w Rzymie właśnie w tym dniu. W szczególny sposób stało się to widoczne w Nadzwyczajnym Roku Odkupienia. Wielki napływ młodych pielgrzymów spowodował, iż właśnie to wydarzenie stało się punktem kulminacyjnym wszystkich obchodów jubileuszowych. Papież wyciągnął więc z tego doświadczenia wnioski teologiczne: „Młodzi zatem otaczają Jezusa Chrystusa w liturgii Niedzieli Palmowej, wyrażając entuzjazm, jaki budzi Jego Osoba pośród ciągle odnawiających się pokoleń”³. I dodajmy w duchu Jana Pawła II, że ten entuzjazm zaczerpnięty ze spotkania z Jezusem w liturgii, młodzi mają nieść współczesnemu światu. On, Zbawiciel, jest najwyższym ideałem i najwspanialszym wzorem całej ludzkości⁴.

W następnych latach ustalił się trochę inny rytm tych spotkań, wymuszony zresztą względami praktycznymi. W 1986 roku odbywały się ŚDM na poziomie każdej diecezji jeszcze w Niedzielę Palmową. Podobną datę wybrano w 1987 roku na spotkanie międzynarodowe w Buenos Aires (11-12 kwietnia), a także jeszcze w roku następnym na celebrację w poziomie diecezjalnym. Jednak IV ŚDM miały miejsce już 15-20 sierpnia 1989 w Compostelli. I tak już zostało na stałe. Światowe Dni Młodych celebrowane w diecezjach odbywają się w Niedzielę Palmową, jednak te międzynarodowe odbywają się przeważnie w sierpniu lub w lipcu. Jedynie w Manili celebrowano je w styczniu, by uwzględnić tamtejsze realia. Punktem wyjścia jest jednak doświadczenie Niedzieli Palmowej i radość młodych na widok Chrystusa Zbawiciela, która potem udziela się też innym.

Wizja Jana Pawła II w kształtowaniu ideału ŚDM

Mimo, iż fakty wyraźnie potwierdzały wizję, powiedzielibyśmy prorocką, Jana Pawła II w sprawie międzynarodowego spotkania młodych, nie ustawał sceptycyzm. Potrzeba było dalszego przekonywania do tej idei, nawet w najbliższym otoczeniu Papieża i w całym Kościele. On sam podjął ten temat wprost na spotkaniu Kolegium Kardynałów i całej Kurii Rzymskiej przed Świętami Bożego Narodzenia, 20 grudnia 1985 roku. Wyjaśnienie papieskie wskazało nie tyle aspekt socjologiczny lub

duszpasterski, ale można powiedzieć eklezjalny tej inicjatywy. Mówił wtedy: „wszyscy młodzi powinni czuć troskę Kościoła, dlatego cały Kościół, w łączności z następcą Piotra, niech czuje się coraz bardziej zaangażowany na poziomie światowym na rzecz młodzieży, ich niepokojów i trosk, ich oczekiwań i nadziei, aby na nie odpowiedzieć, przekazując młodym pewność, którą jest Chrystus, Prawdę, którą jest Chrystus, Miłość, którą jest Chrystus”⁵. Nie chodziło więc tutaj tylko o sprawy organizacyjne, ani nawet o zwykłą potrzebę duszpasterską, ale o podkreślenie fundamentalnej zasady życia Kościoła, jaką jest dzielenie się wiarą. W tym wypadku chodzi o dzielenie się wiarą z młodymi, o dawanie świadectwa. Sprecyzujmy tę ważną myśl Jana Pawła II dobitniej: nie chodzi tutaj, by zrobić coś "dla młodych", ale wraz z młodymi i w ich obecności odkrywać obecność Zbawiciela, jedyne Odkupiciela człowieka. I ma to czynić właśnie Kościół. Stąd cały Kościół musi być zaangażowany w przygotowanie takiego spotkania, a nie tylko młodzi dla siebie⁶.

Kolejnym bodźcem dla refleksji Papieża Polaka był Synod Biskupów w 1987 roku⁷, Jego podsumowaniem była potem adhortacja apostołska *Christifideles laici*. W niej Jan Paweł II dał wyraz swojemu przekonaniu opartemu na doświadczeniu Kościoła, że „Kościół nie może widzieć w młodych ludziach po prostu przedmiotu swojej duszpasterskiej troski. W rzeczywistości bowiem są oni, i do tego stale trzeba ich zachęcać, czynnym podmiotem, *aktywnymi uczestnikami ewangelizacji i twórcami społecznej odnowy*”⁸. Stwierdził także, na podstawie swojego doświadczenia i doświadczenia całego Kościoła, że Kościół ma wiele do powiedzenia młodym. Ale nie tylko. Tu musi być miejsce dla dialogu i dlatego również młodzi mają wiele do powiedzenia Kościołowi. „Ten dwustronny dialog, który winien przebiegać w klimacie serdeczności, otwarcia się i odwagi, ułatwi spotkanie się pokoleń i wymianę pomiędzy nimi, zaś dla Kościoła i społeczeństwa będzie źródłem bogactwa i młodości”⁹. Traktował więc te spotkania od samego początku, jako wydarzenie o wielkim znaczeniu dla Kościoła.

Zasadniczym celem tej inicjatywy, tak wspaniale rozwijającej się, było dla papieża postawienie w centrum przeżywania wiary przez człowieka młodego osoby Jezusa Chrystusa, jedyne Odkupiciela człowieka. To właśnie ten cel ma ukierunkować wszystkie inicjatywy kulturalne i edukacyjne dla młodego pokolenia. Wokół tego ma koncentrować się także cała organizacja Dni. Nazwał to nawet bardzo charakterystycz-

nie, że ta myśl musi być „refrenem” każdego ŚDM¹⁰.

Dla świętego Jana Pawła II jeszcze jeden wymiar ŚDM był bardzo ważny. To, iż odbywały się one naprzemiennie, zarówno w diecezjach, jak i na płaszczyźnie międzynarodowej, nie było przypadkowe. Takie ukształtowanie się rytmu tych spotkań „podkreśla nieodłączny dynamizm zaangażowania apostołskich młodych w podwójnym wymiarze, lokalnym i powszechnym”¹¹. Chodzi o ożywienie ideałem młodego pokolenia życie wiary całego Kościoła partykularnego i powszechnego.

Wkład papieża Benedykta XVI

Papież Benedykt XVI dołączył kilka kolejnych myśli do interpretacji tych spotkań. Potrafił je wyłowić z procesu rozwoju ŚDM. Po doświadczeniu Kolonii, a szczególnie na świeżo po doświadczeniu Madrytu, papież sformułował te refleksje i przekazał wobec Kurii Rzymskiej w końcowej części swojego przemówienia przed Bożym Narodzeniem w roku 2011¹². Widząc rozmach organizacyjny tych Dni i ich klimat, dostrzegał w nich pewien rodzaj lekarstwa na zmęczenie wiarą, jakie obserwuje się dzisiaj w społeczeństwach tradycyjnie chrześcijańskich. Młodzi, ze swoim sposobem przeżywania wiary, mogą zaproponować nie tylko nowy sposób przyjęcia i przeżycia głoszonej Ewangelii. Potrafią także zaproponować nowy sposób samej ewangelizacji, jako ewangelizacji przeżywanej osobiście. Można powiedzieć, że ukazują odmłodzony sposób bycia chrześcijaninem¹³. Swoje wnioski sformułował papież w pięciu punktach.

Po pierwsze w przeżyciu ŚDM docenił doświadczenie katolickiego, czyli uniwersalnego wymiaru Kościoła. Różnorodność języków, zwyczajów i kultur nie powoduje tutaj podziałów czy separacji, ale dzięki dotknięciu łaski Chrystusa tworzy się wielka wspólnota. Dotknięcie Chrystusa kształtuje rozum, wolę i serce każdego uczestnika w tym samym Duchu. Warto tu przywołać jego charakterystyczne słowa w tym względzie: „Wspólna liturgia stanowi pewnego rodzaju ojczyznę serca i jednoczy nas w wielkiej rodzinie. Fakt, że wszystkie ludzkie istnienia są braćmi i siostrami staje się tutaj nie tylko jakąś ideą, ale staje się realnym wspólnym doświadczeniem, które powoduje radość”¹⁴.

Drugim odkryciem papieża było spotkanie z wolontariuszami, zaangażowanymi w przygotowania ŚDM. Ocenił, że w ten sposób powstaje nowe pokolenie ludzi wiary, którzy są zdolni poświęcić tygodnie i miesiące swojego życia, by przygotować to wydarzenie. Dla nich moty-

wem działania nie są jakieś konkretne korzyści, ale odkrycie, że zrobić coś dla innych jest po prostu piękne, pięknym jest bycie dla innych¹⁵.

Trzeci wielki walor ŚDM to adoracja eucharystyczna, duchowość oparta na adoracji. Chwile głębokiego milczenia wobec Chrystusa obecnego w Najświętszym Sakramencie. Papież widział w tym akcie wyznanie wiary, podobne do Tomaszowego: „Pan mój i Bóg mój!” To dostrzeżenie rzeczywistej obecności Chrystusa zmartwychwstałego¹⁶.

Czwartym filarem tych dni, w analizie papieża Benedykta, to obecność sakramentu pojednania. Mając doświadczenie grzechu, człowiek ma tendencje do zamykania się w swoim egoizmie i łatwo poddaje się złu oraz jego logice. Pokorne zwrócenie się do Boga pozwala wskrzesić w nas tendencję odwrotną. Pozytywna moc Stworzyciela pociąga wtedy człowieka wzwyż¹⁷.

Piątym faktorem, wyraźnie dostrzegalnym w duchowości ŚDM, to radość. Jest to radość inna, głębsza niż ta dostrzegana powszechnie w społeczeństwie. Dla papieża pochodzi ona z doświadczenia pewności wiary. Bóg mnie potrzebuje i daje mi zadanie w życiu. Jest to doświadczenie miłości, które jest fundamentem optymizmu¹⁸.

Ważne dopowiedzenie papieża Franciszka

Z kolei papież Franciszek, wyjaśniając sens ŚDM, po swoim powrocie z ŚDM z Rio, podkreślił rolę pielgrzymowania na to spotkanie, a w efekcie fakt przyjęcia pielgrzymów. „Pielgrzymka łączy się zawsze z niewygodami, lecz gościnność gospodarzy pomaga radzić sobie z nimi, a wręcz przemienia je w okazje do zawarcia znajomości i przyjaźni. Rodzą się więc więzi, które potem trwają, przede wszystkim w modlitwie. Również w ten sposób rośnie Kościół na całym świecie, jako sieć prawdziwych przyjaźni w Jezusie Chrystusie, sieć, która cię wciąga, a jednocześnie wyzwala”¹⁹. Odkrywa, że te dni są przede wszystkim wielkim „świętem wiary”. Przejawia się to w radości na placach i na ulicach, ale przede wszystkim na wspólnej modlitwie i na adoracji. Ta radosna wspólnota staje się potem wymownym znakiem zarówno dla wierzących, jak i dla niewierzących. Z nich ma szansę odrodzić się prawdziwa misyjność Kościoła, jaka była u Jego początków. Z doświadczenia głębokiej radości rodzi się potrzeba dzielenia się nią z innymi, w sposób prosty i naturalny.

Wnioski sformułowane przez Papieską Radę ds. Świeckich

Papieska Rada ds. Świeckich (PRŚ), a szczególnie jej Sekcja

Młodych, została powołana przez Ojca Świętego, aby mu pomagała między innymi w sprawach duszpasterstwa młodzieży, a w tym szczególnie w przygotowaniach Świątowych Dni Młodych. To ta dykasteria watykańska troszczy się o właściwy przebieg przygotowań i potem także samej celebracji. W imieniu Ojca Świętego czuwa nad utrzymaniem właściwego ich ducha i zabiega o zachowanie istotnych elementów, które w tradycji tych Dni zostały już wypracowane i uznane za cenne. Bezpośrednio odpowiedzialnymi zaś za sprawy organizacyjne na miejscu, są członkowie Lokalnego Komitetu Organizacyjnego w kraju, który gości ŚDM. By móc dobrze zrealizować to zadanie, PRŚ zebrała kilka ważnych wskazówek, które organizatorzy muszą ściśle uwzględniać w czasie prac przygotowawczych, a które warto tutaj przywołać.

Zatem ŚDM są wydarzeniem o wyraźnym charakterze katolickim i kościelnym. To sam Ojciec Święty wybiera miejsce spotkania i zwołuje młodych, nie tylko związanych z Kościołem. On też decyduje o tematyce, którą wyjaśnia w specjalnym przesłaniu. To ma zasadniczy wpływ na sposób przygotowania i przebieg samej celebracji. Jak dobrze wiemy, także sam papież przewodniczy tym celebracjom, w obecności biskupów ze wszystkich stron świata. Chociaż są to wydarzenia o charakterze katolickim, to są jednak otwarte dla wszystkich zainteresowanych, nie tylko katolików.

W centrum tych spotkań, jak to już zostało podkreślone wyżej, jest spotkanie człowieka młodego z Chrystusem w Kościele. To nie jest spotkanie się młodych ze sobą, ale w centrum spotkania jest Zbawiciel. Dlatego takie spotkanie zawsze ma ważny wpływ na życie człowieka. Jest to spotkanie z Chrystusem w Kościele. Dlatego ważne staje się tutaj doświadczenie powszechności Kościoła katolickiego, jakie młodzi przeżywają w czasie tych dni. Kościół jest tutaj jednak widziany jako tajemnica, wciąż na nowo objawiająca się wierzącemu oraz wspólnota, w której można doświadczyć radości. Przynależność do Kościoła wiąże się ze chrztem świętym i z powołaniem do aktywnego życia w Kościele. Te spotkania mają przyczynić się do wzrostu tej świadomości oraz pobudzić umiejętność świadczenia o Chrystusie, co zaowocuje wśród młodych inicjatywami w dziedzinie ewangelizacji i realizowania misji w dzisiejszym świecie.

Na wyraźną prośbę młodych, pojawił się strukturze celebracji tych dni sakrament pojednania. To było odkrycie Jubileuszu roku 2000. Odnowienie serca w sakramencie pojednania prowadzi tym bardziej do

postawienia w centrum Eucharystii, jako momentu szczególnego spotkania ze Zbawicielem.

Doświadczenie dotychczasowych Dni ukazuje, jak stają się one mocnym impulsem do rozwoju duszpasterstwa młodzieży w Kościołach partykularnych i na płaszczyźnie narodowej. Ta konfrontacja staje się doskonałą okazją, by zweryfikować i ubogacić dotychczasowe jego formy. Cechą zaś charakterystyczną tej wizji duszpasterskiej, jaka zrodziła się w związku ze ŚDM, jest postawienie Chrystusa Zbawiciela w centrum życia każdego człowieka. To wiąże się oczywiście z ponownym odkryciem i docenieniem wspólnoty Kościoła oraz jego świętych sakramentów. W dalszej zatem konsekwencji, pojawia się potrzeba powołań do służby w Kościele.

Każdorazowe przeżycie ŚDM przynosi nowy poryw wiary, odkrywanej entuzjastycznie przez młodych. Szczególnie jest widoczne w Kościele partykularnym, który przyjmuje wtedy młodych. Niemniej powiew Ducha, nowa fala nadziei i miłości, zdaje się ogarniać także cały Kościół.

Chociaż wydarzenie to dzieje się w Kościele katolickim pod przewodnictwem papieża, to często jego oddziaływanie jest znacznie szersze, zarówno pośród chrześcijan i nie tylko. To staje się także okazją, by i w sercach młodych katolików rozpalalo się coraz bardziej pragnienie świadomego podjęcia wysiłków na rzecz budowania jedności między chrześcijanami w duchu „*ut unum sint*”.

Wzorem tych spotkań jest zawsze spotkanie Chrystusa z młodzieńcem opisane w Ewangeliach²⁰. Chociaż nie wiemy ostatecznie jak ono się skończyło, jego owoce trwają w Kościele do naszych czasów. Tym spotkaniem w jakiś sposób żyją zarówno młodzi, jak i starsi. ŚDM to spotkanie Chrystusa z ludźmi młodymi, ale miejscem tego spotkania jest Kościół. Dlatego w przygotowaniach uczestniczą ludzie młodzi i starsi, cały Kościół. Owoce zaś tego spotkania ubogacają również cały Kościół, tak młodych, jak i starszych.

Celebracje centralne ŚDM Kraków 2016

Celebracje centralne zaczynają się tradycyjnie we wtorek po południu i kończą w niedzielę. Ich myślą przewodnią jest hasło ŚDM, wyznaczone przez Ojca Świętego: *Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią* (Mt 5,7). Bogactwo tych dni przejawia się w różnych wydarzeniach, ale zawsze punktem centralnym tych spotkań jest

spotkanie młodych z Chrystusem. To zaś dzieje się przede wszystkim w celebracjach liturgicznych.

1. Msza święta z ceremonią otwarcia

Msza święta wraz z ceremonią otwarcia jest celebrowana we wtorek po południu. Organizuje ją diecezja, która organizuje ŚDM. Z tego też względu przewodniczy jej biskup tejże diecezji. Jednak od samego początku to spotkanie ma wymiar międzynarodowy. Podkreśla się to poprzez odpowiednie przyjęcie i przywitanie pielgrzymów z innych krajów. To pierwsze spotkanie, z pewnością transmitowane przez media, staje się okazją, by jeszcze raz zaprosić wszystkich wahających się, aby podjęli wysiłek pielgrzymki i przybyli na dalsze spotkania. Dotyczy to szczególnie młodych z kraju, którzy gości ŚDM, czyli w naszym przypadku z Polski.

Pragniemy ukształtować to pierwsze spotkanie, jako spotkanie z Chrystusem pod przewodnictwem Jana Pawła II. To on jest inicjatorem tych spotkań, a Kraków to jego miasto. Innym znakiem charakterystycznym tej celebracji jest uroczyste wprowadzenie i jakaś forma wspólnego uczczenia znaków ŚDM, czyli krzyża i ikony Matki Bożej „Salus Populi Romani”.

2. Ceremonia powitania Ojca Świętego

Czwartek po południu, to dzień powitania Ojca Świętego na ŚDM. Z zasady to spotkanie ma charakter radosnego świętowania. Przewiduje się w nim jednak krótki moment modlitwy. Zazwyczaj jest to liturgia słowa, w czasie której Ojciec Święty wygłasza swoje pierwsze przemówienie.

W czasie tego spotkania ma miejsce prezentacja krajów, z których pochodzą pielgrzymi, wniesienie ich flag i radosne przyjęcie ich w naszym Kościele i w naszym mieście. Tutaj także pragniemy ukazać niektóre wydarzenia z chrześcijańskiej historii Kościoła w Polsce.

3. Katechezy

W środę, czwartek i piątek rano odbywają się katechezy. Głoszą je biskupi zgodnie z tematem wyznaczonym przez Ojca Świętego. To też jest jedno z okryć ŚDM, że pierwszym katechistą w diecezji jest właśnie biskup. Stąd głoszenie katechez powierza się właśnie biskupom.

Ale z katechezami związana jest także celebracja sakramentu

pojednania oraz Eucharystii. W tym kontekście pojawia się rola grupy animacyjnej i dobrze przygotowanej służby liturgicznej. Grupę animacyjną przygotowuje Papieska Rada ds. Świeckich. Pomocą dla nich jest jednak zespół liturgiczny współpracujący z grupą animacyjną i troszczący się o szczegóły samej celebracji liturgicznej. Te zespoły musimy przygotować w Polsce i one również spełniają ważną rolę w dobrym przeżyciu spotkania młodych z Chrystusem. W poprzednich ŚDM nie zawsze organizatorzy byli w stanie przygotować te momenty w odpowiedni sposób. Zwrócono się do nas, byśmy na tę kwestię położyli mocny nacisk. W Polsce mamy dobrze rozwiniętą służbę liturgiczną i jesteśmy w stanie przygotować odpowiedni zespół liturgiczny do każdego miejsca, gdzie będzie odbywać się katecheza, adoracja, czy będzie celebrowany sakrament pojednania.

Zespoły te powinny mieć charakter międzynarodowy, dostosowany do grupy językowej, która w danym miejscu przeżywa swoją katechezę. Podstawę jednak każdej z tych grup muszą stanowić Polacy, którzy znają środowisko i potrafią porozumieć się w danej parafii. Razem z grupą animacyjną muszą przygotować celebrację, choć do nich należą szczegóły typowe dla służby liturgicznej.

W przygotowaniu tych zespołów chcemy zwrócić uwagę na do wartościowanie znaków związanych z miejscem celebracji i ułatwiających słuchanie słowa Bożego. Na pierwszym miejscu trzeba uwrażliwić posługujących na rolę ambony, która służy tylko i wyłącznie do głoszenia słowa Bożego, a nie do ogłoszeń i podawania informacji organizacyjnych. Stąd pojawia się konieczność przygotowania także odpowiedniego pulpitu z mikrofonem, różnego od ambony, dla komentarzy, ogłoszeń i prowadzenia śpiewów.

Mam nadzieję, że przygotowanie zespołów pod tym względem pozwoli potem przenieść te zasady do naszych parafii, gdzie często ambona jest po prostu mównicą, a to utrudnia zrozumienie i przyjęcie wyjątkowego znaku, jakim jest słowo Boże.

4. Droga Krzyżowa

W piątkowy dzień, a dokładnie w piątkowe popołudnie, odprawia się Drogę Krzyżową. Ta celebracja podkreśla jeszcze jeden ważny wymiar ŚDM, czyli wymiar pokutny. Cenną jej charakterystyką jest wspólne przeżycie jej z mieszkańcami miasta. Jest to modlitwa, chociaż często bywa ubogacona różnymi formami dramatycznymi.

Ponieważ hasło ŚDM Kraków 2016 nawiązuje do miłosierdzia: *Błogosławieni miłosierni...*, dlatego rozważania tego nabożeństwa pragniemy związać z kontemplacją Chrystusa miłosiernego, który objawia się w różnych sektorach życia i działalności Kościoła. Zbawiciel cierpi, bo i człowiek doświadcza różnego cierpienia. Cierpienie Zbawiciela przynosi jednak pomoc człowiekowi. Tak przejawia się łaska Bożego Miłosierdzia.

5. Czuwanie z Ojcem Świętym

W sobotę wieczorem odbywa się jedno z najważniejszych wydarzeń ŚDM, to znaczy czuwanie, chrześcijańska wigilia. To czuwanie ma kilka etapów, ale najważniejszym z nich jest moment adoracji eucharystycznej, który musi być odpowiednio przygotowany, dobrze przeżyty. Czuwanie to czas radości i refleksji, którego punktem centralnym jest spotkanie się ze Zbawicielem w cichej i wspólnej modlitwie adoracji. Ta adoracja przedłuży się potem w śpiewy uwielbienia, które mają pomóc trwać w tym wyjątkowym klimacie.

Adorację i celebrowanie sakramentu pojednania musimy przewidzieć także w późnych godzinach nocnych, co potwierdza praktyka poprzednich ŚDM. Muszą być do tego przygotowane odpowiednie miejsca, a nie sam plac, na którym odbywało się czuwanie.

Patronami tych dni są wielcy apostołowie Bożego Miłosierdzia, czyli święta Siostra Faustyna i święty Jan Paweł II. Oni też mają być głównymi przewodnikami naszej modlitwy i naszej refleksji w ten wyjątkowy wieczór. Ich bogactwo duchowe, ich świętość, która wyrasta z codzienności, mają wzbudzić w uczestnikach akt głębokiego zaufania Jezusowi Miłosiernemu.

6. Msza święta posłania

Msza święta w niedzielne przedpołudnie jest podsumowaniem całości i jednocześnie stanowi moment rozesłania młodych jako apostołów, którzy spotkali się z Jezusem. Kończy się właśnie obrzędem rozesłania, który przypomina rozesłanie apostołów opisane w Ewangelii. Doświadczenie wiary trzeba nieść innym. Celem ŚDM jest umocnienie całego Kościoła, a nie tylko samych uczestników. Owszem, dzieje się to przez spotkanie młodych z Chrystusem, ale dla dobra całego Kościoła.

W związku z przeżyciem u nas 1050. rocznicy chrztu Mieszka I (966-2016), pragniemy docenić ten Boży dar dla historii naszego Naro-

du. Przez ten akt zostaliśmy bowiem włączeni w wielką rodzinę narodów chrześcijańskich, do wspólnoty Kościoła powszechnego. Podstawą jednak tej przynależności jest chrzest święty każdego z nas. Zatem tym znakiem naszej wdzięczności Panu Bogu będzie odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych, które jednak chcemy dokonać wraz ze wszystkimi pielgrzymami przybyłymi do Krakowa. Zewnętrznym i widocznym znakiem przynależności do tej wielkiej rodziny będzie charakterystyczny znak. Proponujemy, aby było to włożenie białej szaty – białego szalika, z symbolem Chrystusa. Zalożenie tego znaku będzie bardzo spektakularne i dobrze zrozumiałe dla młodych. Całe to wielkie zgromadzenie liturgiczne byłoby ubrane na białą, niczym Kościół stojący przez tronem Baranka (por. Ap 7,9-14). Chcielibyśmy ten szalik dołączyć do pakietu pielgrzyma lub dostarczyć uczestnikom jeszcze wcześniej, w ich diecezjach. Proponuje się także, aby każdy z uczestników wypisał na tym szaliku datę swojego chrztu. Oczywiście, musi wcześniej uzyskać informację o tej dacie od swoich rodziców lub od swojego księdza proboszcza.

Proponujemy także wcześniejsze przygotowanie tego aktu. Jednym z elementów takiego przygotowania może być celebrowanie skrutyniów i wyraźne postawienie pytań, które wynikają z Ewangelii czytanej podczas każdego z nich. Przy pierwszym, kiedy czyta się Ewangelię o Samarytance (J 4), o wodzie i pragnieniu, trzeba postawić wyraźne pytanie: *Czy ty pragniesz Chrystusa Zbawiciela?* Przy drugim, po lekturze Ewangelii o uzdrowieniu niewidomego od urodzenia (J 9), stawia się pytanie: *Czy potrafisz rozpoznać Chrystusa Zbawiciela?* Wreszcie trzecie skrutynium i trzecia Ewangelia prowokują trzecie istotne pytanie dla życia chrześcijańskiego: *Czy ty wierzysz, że Chrystus może cię wskrzesić z martwych?* Kościół zawsze uważał, że są to istotne pytania dla formowania postawy prawdziwie chrześcijańskiej, więc przy takiej okazji należy je postawić młodym katolikom. Zostaje do przemyślenia sposób i moment przeprowadzenia tych celebrowań.

Odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych przez młode pokolenie w tym momencie, czyli w obecności Ojca Świętego, byłoby także dopełnieniem obchodów Millenium chrześcijaństwa w Polsce. W 1966 roku nie wpuszczono do Polski Ojca Świętego Pawła VI. W czasie obchodów milenijnych na Jasnej Górze stał pusty tron papieża, z wiązką kwiatów. Odnowienie tego aktu dzisiaj, wobec obecnego wśród nas Ojca Świętego Franciszka, i to przez pokolenie młodych, może stać się znakiem dla Kościoła w naszej Ojczyźnie.

7. Celebracja sakramentu pojednania

Celebracja sakramentu pojednania bezpośrednio wiąże się już z katechezami. Tam też powinny znaleźć się miejsca, gdzie młodzi będą mogli w swoich językach dotknąć bezpośrednio Bożego miłosierdzia.

Istnieje także zwyczaj urządzania specjalnego miejsca, wyraźnie oznakowanego, do celebracji tego sakramentu. To w czasie ŚDM 2000 w Rzymie zorganizowano po raz pierwszy, i to na wyraźną prośbę młodych, miejsce do celebracji tego sakramentu na Circo Massimo. Codziennie spowiadało tam około 2000 kapłanów. W Madrycie urządzono „Parque del Perdón”, gdzie spowiadał także papież Benedykt XVI. Podobnie było w Rio. U nas takim miejscem będzie prawdopodobnie Park Jordana.

Planuje się przygotowanie różnych form nabożeństw pokutnych, które mają pomóc w przygotowaniu się do tego sakramentu. Znaczenie takiego przygotowania podpowiada doświadczenie duszpasterskie z ostatnich dziesiątków lat.

Przy celebracji sakramentu pojednania ważną rolę mogłyby odgrywać grupy prowadzące modlitwę wstawienniczą. Często wspomina się doświadczenie z Compostelli, gdzie na stadionie trwała adoracja Najświętszego Sakramentu, a na zwieńczeniu trybun księży spowiadali. Mamy nadzieję, że uda nam się zaproponować tę posługę niektórym grupom modlitewnym i wspólnotom charyzmatycznym. To też będzie wyraźny znak obecności całego Kościoła, który buduje spotkanie z Chrystusem Zbawicielem.

Podsumowanie

Światowe Dni Młodych nie są spotkaniem towarzyskim młodzieży, ani festiwalem. Jest to spotkanie młodych z Chrystusem w Kościele. W centrum musi być doświadczenie religijne, choć pomocne w nich będą także inne wydarzenia o charakterze kulturalnym.

Przygotowanie liturgii, to przygotowanie spotkania ze Zbawicielem. Ważne w tym względzie jest przygotowanie wydarzeń centralnych, ale jeszcze ważniejsze, wydaje się, jest przygotowanie momentów osobistego spotkania młodych z Nim. Będzie się to odbywać w różnych miejscach. Trzeba zatem dowartościować wszystkie miejsca celebracji, miejsca katechez, miejsca sprawowania sakramentu pojednania, adoracji i inne. Tu liczymy na pomoc lektorów i ministrantów ze wszystkich diecezji. Uwrażliwienie ich na sposób zorganizowania miejsca, gdzie odby-

wa się święta liturgia, na wyjątkową rolę ambony, pozwoli potem przenieść tę wrażliwość w realia naszych parafii.

Wielkim wyzwaniem dla całej ekipy przygotowującej będzie dobre zorganizowanie rozdawania Komunii świętej. Oprócz kapłanów i kleryków, liczymy bardzo na szafarzy nadzwyczajnych Komunii świętej, których przybywa coraz więcej w naszych diecezjach. Postaramy się przygotować odpowiednie naczynia, jak było to w czasie poprzednich pielgrzymek papieskich do Krakowa, aby ten moment był naprawdę godny i święty.

Pragniemy, aby w tym wydarzeniu wszyscy mogli dostrzec jedność Kościoła Chrystusowego i potęgę świętości, widoczną szczególnie przez dwóch wielkich patronów ŚDM, jakimi są święta Siostra Faustyna i święty Jan Paweł II. Oni też, jak ufamy, czuwają nad całością przygotowań, tak rozległych i trudnych.

Przypisy:

¹ JAN PAWEŁ II, Przemówienie *do młodzieży* (22 kwietnia 1984).

² JAN PAWEŁ II, Homilia w *Niedzielę Palmową* (31 marca 1985) 9.

³ JAN PAWEŁ II, Homilia w *Niedzielę Palmową* (15 kwietnia 1984) 3.

⁴ Tamże, 2.

⁵ JAN PAWEŁ II, Przemówienie *do Kolegium Kardynałów i Kurii rzymskiej przed Bożym Narodzeniem 1985 roku* (20 grudnia 1985) 3: AAS 78(1986) 623. Przemówienia te, z zasady, stanowią dla papieża okazję do podsumowania życia Kościoła w kończącym się roku.

⁶ Stąd obok młodych w przygotowaniach ŚDM mają brać udział także dorośli, cały Kościół.

⁷ VII Zwyczajne Zgromadzenie Generalne Synodu Biskupów obradowało w Rzymie w dniach od 1-30 października 1987 roku. Jego tematem było powołanie i posłannictwo świeckich w Kościele i w świecie.

⁸ JAN PAWEŁ II, Adhortacja apostolska *Christifideles laici* o powołaniu i misji świeckich w Kościele i w świecie (30 grudnia 1988) 46: AAS 81 (1989) 482.

⁹ Tamże.

¹⁰ JAN PAWEŁ II, *List do kard. Edwarda Piranio z okazji seminarium na temat ŚDM zorganizowanego w Częstochowie* (8 maja 1996) 1.

¹¹ Tamże.

¹² BENEDYKT XVI, *Przemówienie do Kurii Rzymskiej z okazji Świąt Bożego Narodzenia* (22 grudnia 2011): AAS 104/1 (2012) 33-41.

¹³ Tamże, 5.36.

¹⁴ Tamże.

¹⁵ Tamże, 5, 37.

¹⁶ Tamże, 5. 38.

¹⁷ Tamże.

¹⁸ Tamże. 39

¹⁹ FRANCISZEK, przemówienie, Audyencja Generalna (4 września 2013).

²⁰ Mt 19,16-22; Mk 10, 17-22; Lk 18,18-23.

Przedruk za: ANAMNESIS, Biuletyn Komisji ds. Kultu Bożego i dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski, Rok XXI(2015) nr 2, Misterium Paschy, str. 50-58.

ks. Piotr Tomasiak

APOLOGIA WIARY JAKO ZADANIE KATECHEZY

Treść: 1. Konteksty apologii, 2. Apologia wiary jako obrona. 3. Apologia wiary jako uzasadnienie.

Wstęp

Wiele lat temu Joseph Ratzinger, jeszcze nie papież, nie kardynał ani nawet biskup, pisał, że „ktoś, kto usiłuje mówić o wierze chrześcijańskiej do ludzi żyjących w dzisiejszym świecie, odczuje wkrótce, że odważa się mówić o czymś, co jest im obce i co ich dziwi”¹. Była to diagnoza trafna dla ówczesnego świata zachodniego. Jest ona trafna i dziś. Może jeszcze w niektórych regionach naszej Ojczyzny wiara zachowała się w licznych rodzinach, ale to, czym karmione są dzieci i młodzież w mediach, to, co szykują im autorzy reform szkolnych, powoduje, że grupa ludzi, dla których wiara oraz pojęcia i postawy z nią związane będą czymś obcym, stale będzie się poszerzać. Widzimy, że i w naszym kraju wiara jest zagrożona, jakby w odwrocie, stanowi cel ataku. Pytanie Pana: „Czy Syn Człowieczy znajdzie wiarę, gdy przyjdzie?” (Lk 18, 8) jest dzisiaj szczególnie aktualne. A ponieważ jesteśmy wezwani, by zaradzić dramatowi niewiary, by zaspokajać – z Bożą pomocą – „głód słowa Bożego” (Am 8, 11), dlatego musimy postawić pytanie o apologię wiary.

Określenie to, zwłaszcza w katechezie XIX- i XX-wiecznej, ma nie najlepsze konotacje, bowiem katecheza apologetyczna oznaczała działanie stanowiące reakcję na atak na chrześcijaństwo. Katecheza apologetyczna odpowiadała na zarzuty, jakie formułowano w odniesieniu do wiary w Boga, ale w ten sposób redukowała swoją tematykę: to, co nie było atakowane, nie było pogłębiane ani wyjaśniane. Błąd katechezy apologetycznej polegał zatem na tym, że łatwo ulegano pokusie redukcji treści do kwestionowanych w danym momencie, a w istocie jej tematyka była wyznaczana przez tych, którzy atakowali wiarę. I choć w tamtych czasach wielu ludzi żarliwie i z prawdziwą nadzieją oraz radością wyznawało wiarę w Jezusa Chrystusa, znajdowało to zbyt mały oddźwięk w przekazie katechetycznym, ukierunkowanym na obronę przed atakami z zewnątrz. Nastawienie to zostało zmienione po II Soborze Watykańskim, który – jak stwierdził bł. Jan Paweł II – nie miał potępiać błędów epoki, ale w sposób jasny ukazać moc i piękno nauki wiary². W takim ujęciu powrót do określenia „apologia wiary” to nawiązanie do Ojców Kościoła, twórców pierwszych apologii, a także do pewnych koncepcji biblijnych ale też podejmowanie działania w duchu Soboru, który potwierdził dokonania oddolnych ruchów w Kościele, mających na celu ponowne odkrycie Biblii, liturgii i Ojców. Tak ujmowana apologia wiary oznacza coś więcej aniżeli jedynie obronę wiary.

Na początku niniejszego artykułu wskażę na konteksty apologii wiary, co jest istotne dla jej stosowania w ramach katechezy, ale także dla samych katechetów, skoro mają być wobec katechizowanych świadkami wiary. Następnie postaram się ukazać dwa oblicza apologii: jako obrony i jako uzasadnienia.

1. Konteksty apologii

Konteksty apologii wiary wskazują na to, do kogo jest ona adresowana. Wydaje się, że bardzo zasadniczym kontekstem jest apologia stworzona na nasz własny użytek. Zresztą formuła z 1 P 3,15, by uzasadnić nadzieję, która w nas jest, wskazuje na pierwotność naszej wiary.

Przyjęta wiara, jako dar, domaga się głoszenia w miłości innym. Nakaz misyjny nie jest wezwaniem uwarunkowanym. Dotyczy każdego wierzącego. Bardzo lapidarnie ujął tę kwestię papież Franciszek we Mszy św. kończącej Światowe Dni Młodzieży w Rio de Janeiro: "Wiara jest płomieniem, który staje się tym żywszy, im bardziej się ją dzieli,

przekazuje, aby wszyscy mogli poznać, umilować i wyznawać Jezusa Chrystusa, który jest Panem życia i historii. Jednakże uwaga! Jezus nie powiedział: jeśli chcecie, jeśli macie czas, ale: „Idźcie (...) i nauczajcie wszystkie narody”. Dzielenie się doświadczeniem wiary, dawanie świadectwa wiary, głoszenie Ewangelii jest poleceniem, które Pan daje całemu Kościołowi. Jest to nakaz, który jednak nie wynika z woli panowania czy władzy, ale z siły miłości, z faktu, że Jezus pierwszy przyszedł do nas i dał nam nie trochę siebie, lecz całego siebie, dał swoje życie, aby nas zbawić³.

Temat niniejszego opracowania wskazuje też na szczególnych adresatów głoszenia: katechizowanych. Apologia wiary wobec nich jest dawaniem świadectwa o własnej wierze, pomocą tym, którzy wierzą, by umiejętnie wykonywali obowiązki apostołstwa świeckich, szansą na rozwiązanie dylematów ludzi poszukujących, wreszcie zachętą wobec tych, którzy są letni, by uwierzyli. Sytuacja katechety przypomina – chcielibyśmy, by tak właśnie było – scenę znad Jeziora Genezaret, gdy uczniowie Jana Chrzciciela podeszli do Jezusa i spytali: „Nauczycielu, gdzie mieszkasz?” (J 1,38). Tu znowu wraca problem wartości własnego świadectwa katechety, będącego dojrzałym owocem apologii tworzonej na własny użytek: chodzi o to, by katecheta, odpowiadając, jak Jezus: „Chodźcie, a zobaczycie” (J 1, 39), ukazał im nie tyle twierdzą własnych mniemań czy kapliczkę własnej pobożności, ale by pokazał, że istotnie jego mieszkaniem jest Kościół, wspólnota wierzących, Ciało Chrystusa, Lud Boży, czyli Lud zgromadzony przez Boga.

Wreszcie kontekstem apologii jest świat, ten, w którym żyjemy, który podlega szybkim przemianom. Pismo Święte wzywa uczniów Jezusa do krytycznej postawy wobec świata, ale jednocześnie do przyjęcia, że świat jest stworzony przez Boga z miłości. Dzisiejszy świat jest mocno naznaczony fobią antychrześcijaństwa. Tak dzieje się nie tylko w krajach, gdzie chrześcijaństwo styka się z agresywnymi odłamami innych religii, ale też na Zachodzie, gdzie postępuje bardzo szybko i sprawnie „marsz przez instytucje” nowych pokoleń ateistów, dążących do wykluczenia chrześcijan. Chodzi tu o zamachy na symbole chrześcijańskie, o ograniczanie wolności wyznania i słowa, dążenie do instytucjonalnego gwałtu na sumieniu chrześcijan, by Kościoły zmusić do zmiany nauczania w dziedzinie moralnej, narzucając im kanony politycznej poprawności. Trzeba jasno powiedzieć, że perspektywa nowych prześladowań, czasu świadectwa dawanego przez męczeństwo, nie jest obecnie jakąś

fantastyczną wizją. Stopień agresji antychrześcijańskiej widzieliśmy w roku 2010 pod krzyżem na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie. Wobec tej sytuacji, która jest obecnie, i tej, która nam grozi, potrzeba obrony, ale nie agresji, bo przecież ludzie „po drugiej stronie barykady” są też odkupieni przez naszego Pana.

Lecz poza agresją trzeba unikać jeszcze dwóch postaw. Pierwsza to lęk przed światem, rezygnacja z obrony, a co za tym idzie, z głoszenia Pana i wyznawania wiary poza murami świątyń. To, że katolicy jasno i czytelnie powołują się na Ewangelię, nie jest ideologizacją Dobrej Nowiny. Niestety, ten zarzut ideologizacji będą nam stawiać nasi tchórzliwi współwyznawcy, szukający konsensusu, zgnitego kompromisu w sprawach fundamentalnych, w których – jak to profetycznie zdefiniował papież Benedykt XVI – chrześcijanin nie może iść na kompromis, jak obrońca życia, obrona rodziny i prawo do wychowania młodych pokoleń”. Głoszenie Dobrej Nowiny to nie ideologia, lecz nakaz, bezwarunkowy, prosty, domagający się, byśmy wyszli na ulice, jak zachęca papież Franciszek. Nie lękajmy się, to nasz Pan „zwyciężył świat” (J 16,33), tylko On.

Drugą postawą, przed którą chrześcijanie winni się strzec, jest postawa konformizmu, dostosowania się do świata za wszelką cenę. Różni się ona od poprzedniej tym, że nie chowa się ze swoim wyznaniem za mury kościelne, lecz idzie do świata, ale z chrześcijaństwem uładowym, prowadzi dialog, ale na warunkach postmodernistycznego świata, dla którego największą herezją jest istnienie prawdy absolutnej. Taka postawa jest aktywnie antyewangelizacyjna, bowiem w tym ujęciu krzyż nie jest znakiem sprzeciwu (por. Łk 2,34).

Obie postawy, tchórzliwego zamknięcia się za murami świątyni i konformistycznego rozmywania prawdy wiary, łączą się zwykle w Polsce z przekonaniem o nieodzowności procesów dziejowych. Takie fatalistyczne mniemanie wielu ludziom zaszczepił marksizm. I z owym fatalizmem należy najpierw stoczyć walkę, skoro to Bóg jest zwycięzcą. Chrześcijanin nie powinien bać się świata, lecz aktywnie włączyć się, na ile może, tam, gdzie żyje i pracuje, w przemianę świata i budowanie Królestwa Bożego. Należy jednak mieć na uwadze dwa wzajemnie uzupełniające się stwierdzenia Jezusa Chrystusa na temat Królestwa Bożego, które w Nim przyszło. Pierwsze to słowa, jakie Jezus wypowiedział do Pilata w trakcie procesu: „Królestwo Moje nie jest z tego świata” (J 18,36). Drugie to słowa skierowane do uczniów: „Królestwo Boże po-

śród was jest" (Lk 17, 21). Oba te stwierdzenia wyrażają tajemnicę Królestwa Bożego. ale jednocześnie mówią o świecie, do którego są posłani chrześcijanie, by dzielić się swoją wiarą: świat to nie jest Królestwo Boże i nigdy nim nie będzie. ale świat to droga do Królestwa Bożego. To stąd bierze się chrześcijańska zgoda na świat: zgoda nie na fatalizm. lecz zgoda na wysiłek apologii wiary, dzielenia się tym największym skarbem, jaki posiadamy.

2. Apologia wiary jako obrona

Świat bywa przeciwnikiem wiary, a niekiedy nawet przejawia wobec niej agresję. W tej sytuacji nie należy ulegać, o czym mowa była powyżej. Nie należy też uciekać przed rzeczywistością w iluzję idealistycznej wiary, że wszyscy są dobrzy, chcą dobrze, że bez trudu i bez problemów przyjdzie światowe braterstwo. Trzeba te miejsca ataku na wiarę rozpoznawać i obmyślać linię obrony. Należy to czynić nie tylko ze względu na naszą osobistą wiarę, na wymóg wolności jej wyznania, ale też – co ma istotne znaczenie dla tematu niniejszego opracowania – ze względu na konieczność obrony prawa młodych ludzi do poznania, wyznania i pogłębienia ich wiary.

Potrzeba zwrócić uwagę i bardzo skrótowo zarysować kilka spośród pól, na których we współczesnym świecie toczy się walka między wiarą a jej przeciwieństwem. Pierwsze z tych pól jest zakreślone przez postmodernistyczny charakter współczesnej kultury popularnej, uchylającej pytanie o prawdę i sens, wytwarzającej klimat luzu, nieustannej zabawy, groteski, nieodpowiedzialności. W takiej atmosferze przebywają także katechizowani. Tak to formułują media, przemysł niskiej rozrywki. Kwestia ta domagałaby się szerszego opisu, sięgającego do filozoficznych i socjologicznych podstaw tej sytuacji⁵, w tym miejscu wystarczy jednak stwierdzić, że tak jest, i zwrócić uwagę na fakt, że w związku tym konieczne jest chronienie sacrum i powagi wiary. Tylko wiara przeżyta poważnie. co nie znaczy, że bez radości, może wskazać na zobowiązania i doprowadzić do spotkania z Bogiem i adoracji Boga, który jest Panem. To pole obrony wiary trzeba uznać za zasadnicze, bo dotyczy ono sposobu postrzegania świata i myślenia o problemach życia. W tym miejscu można popełnić błąd, polegający na powiedzeniu choćby, że taka młodzież jest, tak ją wychowują media, to się im podoba, to akceptuje wielu rodziców. Zatem nic nie da się zrobić, można co najwyżej się dostoso-

wać. Ale spytajmy: Dostosować do czego? Do wygłupu i groteski w sprawie tak poważnej. jaką jest wiara? Czyli. co mamy robić? Uczyć modlitw, które dla tych ludzi nic nie znaczą, nie pociągają przede wszystkim za sobą żadnej powinności, nie wywołują posłuszeństwa wiary? Zapraszać na nabożeństwo, które nie jest liturgią. a happeningiem, bo wszystko musi bawić, bo radość to bezmyślna rozrywka? Czym w takim ujęciu jest wiara? Jeszcze jedną opcją, prawdę powiedziawszy nie do przyjęcia, skoro świat jest taki zabawny. Otóż, jeśli mówimy o wierze katolickiej, to nie da się przyjąć takiej opcji. Trzeba podjąć wysiłek pójścia pod prąd i przebudowania myślenia katechizowanych o sprawach fundamentalnych.

Jak to zrobić? Zwróciłbym uwagę na pięć przykładowych dróg. Pierwsza to włączenie katechizowanych w dzieła miłosierdzia. Działalność ta pozwala dotrzeć do drugiego człowieka, potrzebującego pomocy, i ułatwia odnalezienie sensu. Udział w pomocy charytatywnej, bezpośredniej, systematycznej. wytrwałej, a nie związanej z jednorazową akcją czy happeningiem, uczy także odpowiedzialności za drugiego i zmusza jakoś do stawiania fundamentalnych pytań. Druga droga to dotarcie przez media: poważny, religijny film czy poważną i mądrą literaturę. Nie jest bowiem prawdą, że młodzież absolutnie nie czyta. Owszem, dzisiaj młody człowiek czyta mniej, ale przede wszystkim czyta byle co, a dzieje się to z tego powodu, być może, że nauczyciele i rodzice nie stymulują kontaktu z dziełami bardziej ambitnymi, zmuszającymi do myślenia. Trzecia droga, ważna, niekiedy nieodzowna, to przyjacielski kontakt, który zaczyna się od wysłuchiwania tego, co uczniowie chcą nam powiedzieć. Na tej drodze katecheta ma stać się świadkiem, ale niepotrzebne jest skracanie dystansu, które często dokonuje się i z tego powodu, że dorośli chcieliby poczuć się młodszy. Ważne jest, by było to świadectwo nauczyciela, człowieka obdarzonego większym doświadczeniem. Nie chodzi tu o styl pouczający, ale potrzebne jest, by zgodzić się na bycie autorytetem. to znaczy, by dorastać do tego zadania i by uczyć, że wiara jest czymś poważnym, zobowiązującym, bo Bogu, do którego ona prowadzi, należy się posłuszeństwo.

Czwarta droga to czytanie Biblii. Dokonuje się ono w trakcie katechezy, która ma przygotować do lektury w jedności z Kościołem, również osobistej, i wskazać na autorytet Boga, który przemawia na kartach Starego i Nowego Testamentu. Piąta droga to droga liturgii, dobrze przygotowanej, sprawowanej z petyzmem, z szacunkiem dla dziedzie-

twą wspólnoty wierzących, ale i rozporządzeń Kościoła. Trzeba zatem zerwać z mitem o tym, że dzieci zawsze i wszędzie lubią zabawę, zaś młodzież spontaniczność. Otóż, jeśli liturgia ma stać się adoracją Boga, a tylko wtedy doceni powagę wiary i ochroni sacrum, musi stać się dla katechizowanych nie miejscem zabawy, spontanicznej kreatywności, ale uczestnictwem w tajemnicy Paschy Jezusa Chrystusa. A to już nie jest temat rozrywkowy, choć z całą pewnością budzi radość w życiu człowieka wierzącego. Zaś katechizowani doceniają i autentycznie potrzebują poważnego mówienia o sprawach najważniejszych, bo każdy człowiek chce być potraktowany poważnie. Oczywiście, jest jeszcze wiele innych dróg, na które należy wejść wraz z katechizowanymi; te, które wymieniłem, są jednak dla budzenia powagi wiary i zachowania *sacrum*, moim zdaniem, bardzo istotne, wręcz nieodzowne.

Postmodernizm, uchylając pytanie o sens, wypychając prawdę z centrum życia człowieka, nie jest w stanie zlikwidować ludzkiego dążenia do spotkania z nadprzyrodzonością. Stąd duchowość, oparta w chrześcijaństwie na realności kontaktu z Bogiem żywym, zastępowana jest pseudo-duchowością pogaństwa, poszukiwaniem bożków, których człowiek wymyśla, których panteon konstruuje wedle własnych zachcianek, kłamliwie nazywanych potrzebami. Apologia wiary jest obroną przed nowym pogaństwem, wyrażanym przez przesadę, wiarę w horoskopy, wykonywanie praktyk magicznych. Co więcej, nierzadko, choćby w związku z koncertami zespołów muzycznych, związanych z niektórymi subkulturami, dochodzi do inicjacji okultystycznych. Potrzeba zatem, by apologia wiary uwzględniała w mądry sposób tematy demonologiczne: tych zagadnień pomijać nie można, choć należy wystrzegać się przesady, która prowadziłaby albo do dualizmu, uznającego szatana za siłę równowazną wobec Boga, albo też doszukiwania się pierwiastków satanistycznych we wszystkich rzeczywistościach, które nie są strictly chrześcijańskie, jak legendy, podania, baśnie, fantastyka.

Jednakże równie problematyczne jest uleganie różnym formom gnostycyzmu. W wersji zasadniczej, wiąże się on z rytuałami, o których mowa była powyżej, w wersji popularnej przejawiać może się w niedojrzałym rozumieniu wtajemniczenia chrześcijańskiego, a więc szukaniu w wierze nadzwyczajności, wystawianiu Boga na próbę, uprawianiu duchowości pychy, czyli takiej, w której własna modlitwa jest powodem do chlubienia się sobą i pogardzania innymi, którzy modlą się inaczej. Zagadnienie to odnosi się zwłaszcza do ludzi, którzy są zaangażowani

w chrześcijaństwo, często nowo nawróconych, także tych, którzy zerwali z dotychczasowymi formami pobożności. W tym kontekście apologia wiary oznacza pogłębienie rozumienia, czym jest wtajemniczenie i modlitwa chrześcijanina, docenienie pobożności ludowej⁶, w formach liturgicznych zachowanie hermeneutyki ciągłości, wreszcie nakazuje pewną rezerwę zarówno w ocenie, jak też w proponowaniu uczestnictwa w Mszach o uzdrowienie, modlitwach charyzmatycznych etc. Nie twierdząc, że te ostatnie formy są do odrzucenia, ale domagają się one pewnego przygotowania, jeśli chodzi o uczestników, i rozumienia w kontekście całości życia Kościoła, by nie prowadziło do postaw sekciarskich, gnostyckich. Jak zauważa Bruno Forte, „wierzy nie ten, kto oczekuje znaków, lecz kto daje znaki miłości niewidzialnemu Miłującemu, który żywa”⁷. Problemem wielu ludzi młodych zawsze była i jest niecierpliwość, stąd łatwo biorą oni udział w rozmaitych wydarzeniach jednorazowych, ale mających posmak cudowności, tymczasem przed postawą poszukiwania nadzwyczajności należy młodych ludzi chronić, bowiem, jak zauważa papież Franciszek w encyklice *Lumen fidei*, „wiara ze swej natury wymaga wyrzeczenia się chęci natychmiastowego posiadania, (...) jest zaproszeniem, by otworzyć się na źródło światła, szanując tajemnicę Oblicza, które zamierza objawić się osobiście i w odpowiednim czasie”⁸.

Kolejnym zagrożeniem dla wiary jest postawa praktycyzmu. Zgodnie z nią, należy czynić to, co jest opłacalne, co przynosi wymierną korzyść. Bł. Jan Paweł II w encyklice *Fides et ratio* definiował ją jako „sposób myślenia tych, którzy dokonując wyborów, nie widzą potrzeby odwołania się do refleksji teoretycznej ani do ocen opartych na zasadach etycznych”⁹. Postawa praktycyzmu związana współgra z postmodernistycznym uchylaniem się od poszukiwania prawdy, a jej katalizatorem staje się dziś mentalność techniczna. Tak tę kwestię diagnozuje papież Franciszek w encyklice *Lumen fidei*: „We współczesnej kulturze często występuje tendencja do przyjmowania za jedyną prawdę tę związaną z techniką: prawdziwe jest to, co człowiek potrafi zbudować i zmierzyć dzięki swojej wiedzy; jest to prawdziwe, bo funkcjonuje, a tym samym czyni życie wygodniejszym i łatwiejszym. Dzisiaj wydaje się to jedyną prawdą pewną, jedyną, którą można podzielić się z innymi, jedyną, o której można dyskutować i wspólnie się w nią zaangażować”¹⁰.

Praktycyzm przyjmuje czasem formę fałszywej pokory i znajduje, niestety, oparcie w pewnych nurtach teologicznych, przed którymi przestrzegaliśmy w adhortacji *Catechesi tradendae* bł. Jan Paweł II, stwierdza-

jąc, że „bardziej ukryte niebezpieczeństwo rodzi się czasem z samego sposobu pojmowania wiary. Pewne współczesne szkoły filozoficzne, które zdają się mieć wpływ na niektóre zasady i opinie teologów, a poprzez nie na praktykę duszpasterską, z upodobaniem głoszą, że zasadniczą postawą umysłu ludzkiego jest ustawiczne poszukiwanie; i że to poszukiwanie nie osiąga nigdy swego celu. Pogląd ten, jeśli się go przyjmie w teologii, prowadzi niechybnie do twierdzenia, że wiara nie jest pewnością, lecz jakimś pytaniem, nie jest jasnością, lecz ciemnością, w którą się wkracza”¹¹. Stąd bierze się niekiedy pogarda dla postawy wiary bez zastrzeżeń, praktycznego przyjęcia postawy wyrażonej słowami: „Jestem katolikiem, ale”.

Warto też wskazać na dwie, wymieniane przez Josepha Ratzingera, płaszczyzny ujawniania się pragmatyzmu w kościelnej codzienności, powodujące, że pozornie wszystko jest w porządku, w rzeczywistości wiara wyczerpuje się i niknie. Pierwsza to próba rozszerzenia zasady większości na wiarę i obyczaj. Druga to dowolne zmienianie liturgii. Odpowiedź jest następująca: „Wiara, którą sami możemy ustanowić, nie jest wiarą. (...) Wiara i praktyka religijna albo pochodzą od Pana i otrzymujemy je przez Kościół i Jego sakramenty, albo nie ma ich wcale”¹².

Wobec praktycyzmu konieczne jest stosowanie właściwie rozumianej zasady dialogu katechetycznego, która prowadzi do ukazania korelacji między sytuacją człowieka i jego pytaniami a odpowiedzią wiary. Stosowanie tej zasady zakłada ze strony katechezy fundamentalny brak akceptacji dla mentalności rynkowej, wyrażającej się w zgodzie na uznanie kryterium opłacalności jako zasadniczego. Innymi słowy, chodzi o takie wychowanie w wierze, które już na wstępie buduje na pewności wiary i autorytecie Boga. Jest to bardzo trudne zadanie, ale konieczne do podjęcia. W innym bowiem wypadku lekcja religii stanie się nośnikiem propozycji niezobowiązującej i będzie ze swym przekazem trafiać w próżnię.

Z praktycyzmem współgra psychologizm. Warto pamiętać, że chęć psychologicznego opisu, stawiania diagnozy, podejmowania terapii, to wszystko wynika z nastawienia, by skutecznie przeciwdziałać trudnościom w sferze psychicznej. Samo to dążenie nie jest niczym zdroźnym. Psychologizm, tak jak go tutaj rozumiem, polega jednak na czymś innym, mianowicie zawłaszcza sfery, które nie dadzą się opisać psychologią, ani modyfikować się za pomocą terapii. W ten sposób psychologia staje w opozycji do duchowości i zamiast stać się użyteczna, staje się

szkodliwa, wręcz, że użyję języka, jakim chętnie posługują się psychologowie, toksyczna. Psychologia staje się w ten sposób zastępnikiem religii. To zjawisko może oddziaływać bezpośrednio na nauczanie religii w szkole z dwóch powodów. Po pierwsze, dlatego, że w wielu poradnikach dotyczących duchowości została ona zastąpiona opisem psychologicznym, zamiast kierownictwa duchowego uprawia się raczej poradnictwo psychologiczne. Po drugie, nauczyciele religii uczestniczą w rozmaitych szkoleniach i przynajmniej w sferze szkolnej są one silnie ukierunkowane na uniwersalność oddziaływań i terapii psychologicznych. Tymczasem praktyka wskazuje, iż oddziaływania te często są po prostu nieskuteczne, bo wyrastają z ideologii¹³.

Jako przykład ideologicznego traktowania religii można podać teksty Anseima Gnina, autora dość popularnego, którego książki bywają wykorzystywane przez katechetów¹⁴. W jednej ze swoich prac sugeruje on, by ewangeliczną perykopę o wskrzeszeniu Łazarza (J 11, 17-44) interpretować następująco: „Można by Łazarza i obie jego siostry postrzegać jako rodzeństwo żyjące w nie najlepszych układach, w których Łazarz jest na straconej pozycji. Obie siostry zdominowały go. (...) Dla Łazarza nie ma już miejsca. (...) W atmosferze przemożnego matkowania już nie jest w stanie żyć.

Musi umrzeć”¹⁵. Interpretacja ta jest autorowi potrzebna, gdyż chce on uzasadnić konkretne tezy, zakładane przez pewne ujęcie psychologiczne. Niemniej jednak ma ona niewiele wspólnego z odczytaniem orędzia zawartego w tej ważnej i klasycznej katechezie chrzcielnej o Jezusie Chrystusie, Panu życia. Na tym przykładzie widać, jak bardzo zideologizowane ujęcie psychologiczne ogranicza zakres oddziaływania orędzia ewangelicznego. Ten sam autor stosuje podobne ujęcie w odniesieniu do anegdoty, dochodząc do takiego, na przykład, wniosku, że „Gabriel jest aniołem żeńskim, najbardziej chyba erotycznym aniołem, o jakim mówi nam Biblia (...) Gabriel chciałby, byśmy byli zapłodnieni jak Maria, aby także nasza dusza stała się brzemienią słowem Boga, aby jego słowo stało się w nas ciałem. Gabriel odpowiada za erotyczny wymiar duchowości”¹⁶. Takie ujęcie, łączące znowu jedną ze szkół psychologicznych z danymi teologii prowadzi wyraźnie do banalizacji, a nawet wypaczenia treści orędzia ewangelicznego.

W odniesieniu do psychologizmu trzeba jasno postawić sprawę, że jest on niezwykle szkodliwy dla wyznawania wiary, sprowadza bowiem rzeczywistość wiary do poziomu naturalnego, a ponieważ rzeczy-

wistość ta bardzo wyraźnie jest niesprowadzalna do mechanizmów psychicznych, wskazuje na Boga i Jego łaskę, stąd danymi wiary zaczyna się manipulować. Czyż nie jest to wypełnienie programu oświeceniowej redukcji wiary, który tak dobitnie opisuje papież Franciszek w encyklice *Lumen fidei*: „Przestrzeń dla wiary otwierała się tam, gdzie rozum nie mógł oświecić, gdzie człowiek nie mógł mieć pewności. Pojmowano więc wiarę jako ucieczkę spowodowaną przez brak światła, pod wpływem ślepego uczucia, albo jako subiektywne światło, zdolne być może rozpaścić serce, dostarczyć prywatnej pociechy, ale którego nie można zaproponować innym jako obiektywne, wspólne światło oświecające drogę”¹⁷. Obrona obiektywności, nadprzyrodzoności wiary, a przez to jej zobowiązalności, jest zasadniczym zadaniem apologii wiary. Ale zanim prawda ta zostanie przekazana uczniom, musi być przekonaniem samego katechety.

Wymienione uprzednio zagrożenia wiary łączą się w pewien system ideologiczny, zwany sekularyzmem. Polega on na traktowaniu „świata, człowieka i kultury jako jedynej rzeczywistości, z wyeliminowaniem Boga i Jego praw”¹⁸. U źródeł sekularyzmu stoi oskarżanie Boga, czynienie przestrzeni dla niewiary i wchodzenie w tę przestrzeń rozmaitych współczesnych bałwanów. O problemie tym pisze Romano Guardini następująco: „Bogiem może stać się kultura, postęp, siła. Bóstwa docierają do nas zewsząd, z początku nie mają żadnej postaci, ale mogą ją przybrać. Mogą mieć postać, imię, świątynię i cześć. Tam, gdzie się wprowadzą, nie ma miejsca dla żywego Boga”. I dodaje: „Bóstwa te są elementami klątwy świata oraz otchłanią cierpienia i najgłębszej rozpacz. Siła ta musi zostać pokonana, a chwała zabrana przez fałszywych bogów, musi zostać zwrócona Temu, któremu się ona należy”¹⁹. We wszystkich sytuacjach zagrożenia wiary istnieje wspólny mianownik: jest nim świat, który jest skażony grzechem, przeciwny Bogu. Wierzący musi swoją wiarą, wiernością jej, dbałością o nią, pokonać świat i przywrócić go Bogu. Bo wszędzie tam, gdzie wiara człowieka zostaje ochroniona, przybliża się Królestwo Boże. I to, jak się zdaje, jest podstawową formą apologii wiary w obliczu sekularyzmu.

3. Apologia wiary jako uzasadnienie

Przedstawione zakresy działania apologii jako obrony byłyby niepełne, gdyby nie został przedstawiony pewien program pozytywny, wykorzystujący rozumienie apologii wiary jako jej uzasadnienia. Na początku jednak chciałbym uczynić pewne istotne zastrzeżenie. Otóż już poprzednia część niniejszego opracowania wskazuje na uzasadnienie wiary, bowiem po to, by jej bronić, trzeba znaleźć uzasadnienie. Niniejsza część poświęcona jest uzasadnieniu w warunkach, gdy nie pojawiają się trudności. Takie sytuacje zdarzają się nieczęsto, ale zawsze przygotowują do nieoczekiwanej konfrontacji.

Na samym początku należy wskazać na związek między wiarą i prawdą. Zasadniczym uzasadnieniem dla wiary jest fakt, że odzwierciedla ona rzeczywistość, przekazuje o niej prawdę, wprowadza człowieka w krąg Boga żywego w sposób skuteczny. Od samego początku swego istnienia Kościół zwracał uwagę na prawowierność wyznawanej wiary²⁰. U podstaw przepowiadania i praktykowania wiary stoi zdrowa nauka, co przedstawiają – jako konieczny wymóg – Pawłowe listy pasterskie. Określenie to jest przeciwstawne wobec nauki chorej czyli błędnej lub kłamliwej²¹. Związek konieczności prawdy dla wiary uzasadnia papież Franciszek w encyklice *Lumen fidei* następująco: „Wiara bez prawdy nie zbawia, nie daje pewności naszym krokom. Pozostaje piękną baśnią, projekcją naszych pragnień szczęścia, czymś, co nas zadawała jedynie w takiej mierze, w jakiej chcemy ulegać iluzji. Albo sprowadza się do pięknego uczucia, które daje pociechę i zagrzewa, ale uzależnione jest od zmienności naszego ducha, zmienności czasów, niezdolne podtrzymać na stałej drodze w życiu”²².

Ze związku wiary i prawdy wynika potrzeba właściwego rozumienia, czym jest depozyt oraz dogmat. Pojęcie depozytu Katechizm Kościoła Katolickiego wiąże z Tradycją i Pismem Świętym, powierzeniem go Kościołowi przez apostołów²³. Termin ten oznacza w Pawłowych listach pasterskich

„całokształt wiary chrześcijańskiej, który należy, przekazując, zachować nietkniętym”²⁴. Stanowi on rękojmię jedności w wyznaniu wiary, jej celebrowaniu i życiu nią²⁵. Podstawową regułą zachowania depozytu wiary jest „trzymanie się prostej linii prawdy” (2 Tm 2, 15).

Z kolei dogmat to reguła wiary, a ściślej: „oficjalne sformułowanie treści objawienia Bożego, dokonane przez papieża lub kolegium

biskupów z papieżem na czele, zobowiązujące do wierzenia cały Kościół²⁶. W dogmacie, jako w konkretnym sformułowaniu, „Kościół wyraźnie odpowiada na pytanie o swoją wiarę i w ten sposób przyjmuje za nią odpowiedzialność przed Bogiem i przed ludźmi²⁷. Istotne jest, byśmy rozumieli, że wierzymy nie w dogmaty, ale w rzeczywistość, którą dogmaty przybliżają lub – jak to celnie ujął Romano Guardini – której strzegą²⁸. Rzeczywistość ta coraz wyraźniej się odsłania, jeśli człowiek stawia pytania dotyczące Boga i chce zbliżyć się do prawdy i do jej Źródła. Na tym polega rozwój dogmatów, zapoczątkowany widocznym w Piśmie Świętym rozwojem pojęć i prawd objawionych. O rozwoju tym pisze bł. John Henry Newman następująco: „Nie jest tak, że najpierw mówi się jedną prawdę, a potem drugą, lecz cała prawda albo znaczne jej części są powiedziane od razu, tyle że w postaci elementarnej, czy też w miniaturze, a potem zostają one rozszerzone i wykończone w szczegółach, w miarę jak postępuje bieg objawienia²⁹. Powołując się na tego uczonego, papież Franciszek w encyklice *Lumen fidei* potwierdza zasadę rozwoju dogmatycznego i zauważa, że cechą charakterystyczną ciągłości doktryny w czasie jest „zdolność asymilacji w sobie wszystkiego, co znajduje w różnych środowiskach, w jakich jest obecna, w różnych kulturach, z jakimi się spotyka, oczyszczając wszystko i znajdując dla tego lepszy wyraz³⁰”.

Rozważania o zdrowej nauce, o depozycie wiary i o dogmacie mają ogromne znaczenie dla apologii wiary jako uzasadnienia w kontekście katechetycznym. Wszystko to, co zostało powiedziane, winno odnosić się do prawdy, której człowiek nie jest w stanie osiągnąć, ale która winna osiągnąć i zawładnąć człowiekiem. Prawda ma charakter bezinteresowny.

Kwestię dogmatu i jego rozwoju należy widzieć też w sposób praktyczny, a przez to nie należy się oburzać na postawienie pytania przez katechizowanych: Po co nam to wiedzieć? Do czego nam to potrzebne? Tak sformułowane pytania, niekoniecznie muszą oznaczać skłanianie się ku ciasnemu praktycyzmowi, który powoduje redukcję wiary. Warto w tym miejscu przywołać uwagę Josepha Ratzingera, który przypominając dramatyczną walkę toczoną w wieku IV i V o prawdę, kim jest Chrystus, zauważa, iż „w tej walce nie chodziło o spekulacje metafizyczne, gdyż nie zdołałyby one wstrząsnąć (...) najprostszymi ludźmi. Chodziło raczej o pytanie: co się dzieje, gdy zostaję chrześcijaninem, gdy przyjmuję imię Chrystusa, i przez to stwierdzam, że On jest wzorem

człowieka i miarą człowieczeństwa? Jakiej to dokonuje przemiany istnienia? (...) Jak głęboko sięga ta przemiana?³¹

Problem depozytu wiary i dogmatu odnosi się do bardzo ważnego zadania, formułowanego w dokumentach katechetycznych, jakim jest budzenie pewności wiary³². Katecheza korzysta z osiągnięć teologii, lecz opinie teologiczne nie mogą stanowić reguły ani normy nauczania³³. Nie można burzyć pewności wiary przez dociekania, które mogłyby ukazywać katechizowanemu hipotezy teologiczne w taki sposób, jakby one były zdefiniowaną przez Kościół prawdą wiary³⁴. Prawowierność katechety polega na szukaniu tego, co prawowierne, na korzystaniu z wyników refleksji teologicznej o tyle, o ile została ona potwierdzona przez Urząd Nauczycielski Kościoła.

Związek wiary i prawdy jest w encyklice *Lumen fidei* mocno osadzony na związku obu z miłością. Papież Franciszek stwierdza mianowicie, że „wiara poznaje w miarę jak jest związana z miłością, bowiem miłość wnosi światło³⁵”. Problemem jest fakt, iż „współczesnemu człowiekowi wydaje się, że kwestia miłości nie ma nic wspólnego z prawdą. Miłość jawi się dziś jako doświadczenie, związane ze światem niestałych uczuć. W związku z tym stawia pytanie: Czy rzeczywiście jest to adekwatny opis miłości? I odpowiadając, stwierdza: Owszem, ma związek z naszą uczuciowością, ale taki, aby otworzyć ją na ukochaną osobę i w ten sposób zapoczątkować drogę, która jest wyjściem z zamknięcia we własnym „ja” i zbliżaniem się do drugiej osoby, by zbudować trwałą relację; miłość dąży do jedności z ukochaną osobą. Widzimy więc, w jakim sensie miłość potrzebuje prawdy. Jedynie kiedy jest oparta na prawdzie, miłość może przetrwać w czasie, przezwyciężyć ulotność chwili i pozostać mocna, by wspierać wspólną drogę. Zatem nie można rozdzielać miłości i prawdy. Bez miłości prawda staje się zimna, bezosobowa, uciążliwa dla życia konkretnej osoby. (...) Kto kocha, rozumie, że miłość jest doświadczeniem prawdy, że to ona otwiera nasze oczy, byśmy mogli zobaczyć całą rzeczywistość w nowy sposób, w jedności z ukochaną osobą³⁶”.

Ponieważ wiara jest związana z miłością, o którą tak bardzo trzeba się troszczyć i chronić ją we współczesnym świecie, stąd wiara domaga się zmienienia sposobu postrzegania świata. Problem ten pojawił się w poprzednich rozważaniach, dotyczących apologii wiary jako obrony przed sekularyzmem i dróg, na których postawy związane z sekularyzmem mogą wdrzeć się w życie wierzącego. Wiara – jak zauważa Jo-

séph Ratzinger – nie jest jedną z możliwych opcji, wyborem upodobań, ale jest nawróceniem. Dzieje się tak dlatego, że dotyka ona wprost egzystencji człowieka³⁷. Kwestię tę wiąże encyklika *Lumen fidei* z faktem, że wiara-nawrócenie jest przeciwieństwem bałwochwalstwa: „jest odsuwaniem się od bożków, by powrócić do Boga żywego dzięki osobistemu spotkaniu”³⁸.

Fakt związku między wiarą, prawdą i miłością generuje jeszcze jeden ważny, uzasadniający wiarę element. Wiara jest mianowicie zaufaniem. Ten fakt jest znany na gruncie nauki³⁹. Wspomina o nim w encyklice *Fides et ratio* bl. Jan Paweł II, zauważając, że badacz korzystający z osiągnięć poprzedników zawiera wiedzy zdobytej przez innych⁴⁰. Okazuje się bowiem, że „w życiu człowieka nadal o wiele więcej jest prawd, w które po prostu wierzy, niż tych, które przyjął do osobistej weryfikacji”⁴¹. W ten sposób prawda nabiera znaczenia egzystencjalnego i pomaga człowiekowi w poszukiwaniu sensu życia. Rozum bowiem potrzebuje oparcia nie tylko w chłodnych kalkulacjach i wynikach pomiarów, ale również w „ufnym dialogu i szczerzej przyjaźni”⁴². Człowiek, poszukując prawdy, jednocześnie „poszukuje osoby, której mógłby zawierzyć”⁴³. Podobnie dzieje się z wiarą.

W encyklice *Lumen fidei* czytamy, że „Bóg proszący Abrahama, by całkowicie się Mu powierzył, objawia się jako źródło, od którego pochodzi wszelkie życie”⁴⁴. To właśnie zaufanie okazane Bogu, konieczne w wierze, uprawomocniające ją, staje się warunkiem usprawiedliwienia. Jak zauważa Raniero Cantalamessa, „chrześcijaństwo nie rozpoczyna się od tego, co człowiek musi zrobić, ale od tego, co Bóg uczynił dla jego zbawienia”⁴⁵. Temu właśnie Bogu należy się cześć i pełne zaufanie, tego Boga chrześcijanin stawia w centrum swego życia. Zaufanie Bogu w pełni broni wiary i jej sensu. Oczywiście, rzeczą bezsensowną byłoby odwrócenie się od zagadnień moralnych, wszelako trzeba pamiętać o tym, że „uczynki nie są przyczyną, lecz owocem zbawienia”⁴⁶. W wierze chrześcijańskiej zaufanie złożone w Bogu jest powodem życia moralnego, nie na odwrót. Ta świadomość winna wpływać na przekaz katechetyczny. Tymczasem bywa inaczej i chrześcijaństwo zaczyna się jawić jako jeszcze jedna doktryna moralna, tracąc swoją oryginalność i zobowiązawalność. Warto może w tym miejscu przytoczyć znaczące świadectwo Vittorio Messoriego, który tak pisze o konieczności patrzenia na moralność z wnętrza wiary: „Pomyśl o ewangelicznej etyce, tak jak została ona usystematyzowana i zaproponowana przez katolickie Magiste-

rium. Była ona nieludzka i odpychająca z mojego punktu widzenia; postrzegana natomiast z właściwego miejsca – pełna głębokiej mądrości i najwyższej doskonałości. Pozostając przy sprawach moralności: z „zewnątrznej” perspektywy moralność chrześcijańska – a szczególnie katolicka – jawi się jako ucieczka przed wszystkim tym, co ci ona zabiera. Z „wewnętrznej” perspektywy widzisz natomiast jak dużo daje ci w zamian, pojmujesz jej wartość i doceniasz ją; nie mogłeś jednak tego zrozumieć, dopóki nie patrzyłeś z właściwego miejsca”⁴⁷.

Bardzo istotnym elementem apologii wiary jako usprawiedliwienia jest ukazanie wiary jako drogi wspólnoty i do wspólnoty. Wszyscy, którzy nauczają i którzy znają kierunek krytyki katolicyzmu, pojawiającej się w mediach, zdają sobie sprawę, iż zasadnicze ostrze skierowane jest na rozdzielenie wiary w Boga Jezusa Chrystusa i wiary w Kościół. Przybiera to formę jednego z dwóch haseł: „Chrystus – tak, Kościół – nie”, albo przeciwnie: „Chrystus – nie, Kościół – tak”. W pierwszym przypadku chodzi o całkowitą indywidualizację wiary, w drugim o uczynienie z Kościoła organizacji pożytku publicznego, przydatnej dla dzieł charytatywnych i społecznych. W obu wypadkach jednak zobowiązawalność wiary zostaje uchylona. Zagadnienia tego nie omawiałem przy okazji prezentowania apologii wiary jako obrony, gdyż tu chodzi o sprawę całkiem fundamentalną, podstawę uzasadniania tego, dlaczego chrześcijanin jest chrześcijaninem. Sprawę tę jednoznacznie wyjaśnia Katechizm Kościoła Katolickiego: „Wiara nie jest aktem wyizolowanym. Nikt nie może wierzyć sam, tak jak nikt nie może żyć sam. Nikt nie dał wiary samemu sobie, tak jak nikt nie dał sam sobie życia. Wierzący otrzymał wiarę od innych, dlatego powinien ją przekazywać innym”⁴⁸. Słowa te mówią zarówno o kościelności przyjmowania wiary, jak i dzielenia się nią. Myśl ta jest obecna także w encyklice papieża Franciszka *Lumen fidei*, gdzie wskazuje się, że kościelność wiary konieczna jest dla jej rozwoju, ponieważ „wiara przekazywana jest z pokolenia na pokolenie, zaś dzięki nieprzerwanemu łańcuchowi świadectw dociera do nas oblicze Jezusa, a dzieje się to przez dostęp do większej pamięci, której podmiotem jest Kościół. To Kościół jest Matką, uczącą nas mówić językiem wiary”⁴⁹. Dzięki Kościołowi ten, kto wierzy, nigdy nie jest sam, i dlatego wiara dąży do tego, by się rozpowszechnić, zapraszać innych do swej radości. Świadomość konieczności przejścia od wierzę do wierzymy powoduje też, że dzięki Kościołowi jesteśmy w stanie zrozumieć, czym jest prawdziwe braterstwo, bowiem „my” wierzących nie jest drugorzędnym

dodatkiem dla ludzi słabego ducha: „jest w pewnym sensie tym, o co chodzi – międzyludzką wspólnotą, jest rzeczywistością. W ten sposób wiara chrześcijańska daje prawdę jako drogę i dopiero jako droga staje się ona prawdą człowieka”⁵⁰.

Podsumowanie

Na zakończenie należy wskazać na bardzo istotny i praktyczny wymiar wiary, jakim jest fakt, mocno podkreślony w historii ojca naszej wiary, Abrahama, który spotkał się z Bożym wezwaniem do wyjścia z własnej ziemi, zaproszeniem do otwarcia się na nowe życie. To, czego doświadczył Abraham, otwiera w jego życiu „drogę ku nieoczekiwanej przyszłości”⁵¹. Na głos wzywającego Boga „opuszcza to, co pewne, przejrzyste, przewidywalne, w imię tego, co niepewne: na Twoje słowo. Bowiem słowo, które usłyszał jest dla niego bardziej rzeczywiste niż to, co może obliczyć i wziąć do ręki”⁵². Opowiedziana przez Josepha Ratzingera i papieża Franciszka historia Abrahama zawiera motyw nieprzewidywalności. Ten motyw bywa bardzo pociągający dla młodych ludzi, do tego należy ich wychować, by na słowo Pana potrafili ofiarować życie. Taki jest cel katechezy, taki też w sumie jest cel lekcji religii, skoro służy ona ewangelizacji. Takie ujęcie może, co prawda, nie do końca współgrać z zapisem efektów kształcenia, ale w edukacji, nie tylko religijnej, chodzi o sprawy daleko ważniejsze niż normy i standaryzacje oświatowe: chodzi o człowieka, jego przyszłość i szczęście. A w nauczaniu religii chodzi o blask wiary: „Kto wierzy, widzi; widzi dzięki światłu oświecającemu cały przebieg drogi, ponieważ przychodzi ono do nas od zmartwychwstałego Chrystusa, niezachodzącej nigdy gwiazdy porannej”⁵³.

Streszczenie

Artykuł traktuje o ważnej sprawie jaką jest apologia wiary w katechezie. Współczesny wierzący, czy nie wierzący młody człowiek potrzebują uzasadnienia dlaczego wierzyć; jest głodny słów prawdy o wierze. W artykule wskazano na konteksty apologii wiary, co jest istotne dla jej stosowania w ramach katechezy, ale także dla samych katechetów. W artykule ukazano dwa oblicza apologii: jako obrony i jako uzasadnienia. Obrona winna być ukierunkowana na postmodernizm niosący pust-

kę, ignorujący prawdę obiektywną i sferę sacrum. Apologia wiary w katechezie winna opierać się na prawdzie i na depozycie wiary, który jest zawarty w dogmacie Kościoła. Ten kierunek pozwoli skonfrontować życie z wiarą i doprowadzić do spotkania we wspólnocie wiary z Panem.

Słowa kluczowe: *apologia, wiara, katecheza*

Przypisy:

Ks. prof. dr hab. Piotr Tomasiak – Dziekan Wydziału Teologicznego UKSW, Koordynator Biura Programowania Katechezy przy Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, Konsultor Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski, Przewodniczący Zespołu Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski ds. Egzaminu Maturalnego z Religii, Przewodniczący Zespołu Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski ds. Nowelizacji Programów Katechetycznych, Konsultor Rady Naukowej Konferencji Episkopatu Polski, kapłan Diecezji Warszawsko - Praskiej.

¹ J. Ratzinger, Wprowadzenie w chrześcijaństwo, Kraków 1996, s. 31.

² JAN PAWEŁ II, *Konstytucja apostolska „Fidei depositum”*, w: KKK.

³ Papież FRANCISZEK, *Homilia wygłoszona na placu Copacabana podczas Mszy św. kończącej 28. Światowe Dni Młodzieży (28 VII 2013)*, I; w: „Nasz Dziennik” 2013, nr 177, s. 9.

⁴ Zob. SC 83. Zasady te papież Benedykt XVI sformułował w przemówieniu do przedstawicieli Europejskiej Partii Ludowej 30 III 2006 roku, określając je mianem *zasad, co do których żadne negocjacje nie są możliwe. Są to: troska o życie we wszystkich jego stadiach, od momentu poczęcia aż do naturalnej śmierci; uznanie i promocja naturalnego modelu rodziny jako związku między mężczyzną i kobietą, opartego na małżeństwie, jak również jego obrona przed tendencjami do zrównywania w prawach z innymi związkami, które przyczyniają się do jej destabilizacji: wreszcie ochrona prawa rodziców do wychowania własnych dzieci* [cyt. za: R. de Mattei, *Dyktatura relatywizmu*, Warszawa 2009, s. 23n].

⁵ Szerzej na ten temat zob. A. BRONK, *Krajobraz postmodernistyczny*, „Ethos” 1996, nr 1-2, s. 79nn; A. GRZEGORCZYK, *Postmodernizm przeciwko prawdzie*, „Ethos” 1996, nr 1-2, s. 150nn; T. SIEROTOWICZ, *Człowiek postmodernizmu*, „Przegląd Powszechny” 1996, nr 3, s. 281nn; E. GELLNER, *Postmodernizm, rozum i religia*, Warszawa 1997; S. WIELGUS, *Postmodernizm*, w: *Katecheza wobec wyzwań współczesności*, red. R. CZEKAŃSKI, Płock 2001, s. 33nn; P. TOMASIAK, *Przemiany współczesnej kultury jako wyzwanie dla wychowania religijnego w szkole*, „Roczniki Pastoralno-Katechetyczne” 2011, t. 3, s. 107nn.

⁶ W CT 54 kwestia ta jest bardzo jednoznacznie ustawiona, gdy bl. JAN PAWEŁ II pyta, w jaki sposób katecheza powinna wykorzystać pozytywne strony pobożności ludowej. I dodaje: Mam tu na myśli pewne formy pobożności, które w wielu stronach lud wierny zachowuje ze wzruszającą żarliwością i czystą intencją, chociaż wiara leżąca u ich podłoża wymaga oczyszczenia, czy nawet ponownego prostowania pod wielu względami. Przymińmy tu niektóre łatwe do zrozumienia modlitwy, tak chętnie powtarzane przez wielu prostych ludzi, czy pewne formy pobożności, praktykowane ze szczerym pragnieniem pokutowania lub przypodobania się Bogu. W olbrzymiej większości tych modlitw i praktyk, obok rzeczy, które muszą być odrzucone, są elementy, które właściwie wykorzystane będą przyczyniać się do głębszego zrozumienia tajemnicy Chrystusa: miłości i miłosierdzia Bożego, Wcielenia Chrystusa, Jego odkupieńczego krzyża i Zmartwychwstania, działania Ducha Świętego w poszczególnych wiernych i w Kościele, tajemnicy życia przyszelego po śmierci, praktyki cnót ewangelicznych, a także sposobu życia chrześcijan w świecie itp. Dlaczego więc mielibyśmy wykorzystywać elementy niechrześcijańskie, czy nawet przeciwne chrześcijaństwu, a zaniedbywać elementy, może nawet wymagające przejrzenia i poprawy, ale mające coś chrześcijańskiego w samych swych korzeniach.

⁷ B. FORTE, *Fundamenty wiary*, Kraków 2012, s. 11.

⁸ LF 13.

⁹ FeR 89.

¹⁰ LF 25. Na ten temat zob. również J. RATZINGER, *Wiara i przyszłość*, Kraków 2007, s. 59n. II

¹¹ CT 60.

¹² J. RATZINGER, *Wiara – prawda – tolerancja. Chrześcijaństwo a religie świata*, Kielce 2004, s. 104n.

¹³ Na temat tych groźnych zjawisk zob. W. K. KILPATRICK, *Psychologiczne uwiedzenie*, Poznań 1997; P. C. VITZ, *Psychologia jako religia*, Warszawa 2002.

¹⁴ Szerzej na temat manipulacji Biblią w twórczości Anselma Grūna zob. M. ROSIK, *O Anselma Grūna czytaniu Biblii*, w: *Manipulacje Biblią*, red. W. M. Stabryła, Tychy 2011, s. 157nn. Autor tego artykułu przywołuje niedopuszczalną interpretację następujących perykop ewangelicznych: Zacheusz (Łk 19, 1-10), uzdrowienie kobiety chorej na krwotok (Mk 5,25-34), wskrzeszenie córki Jaira (Mk 5,21-24, 35-43), uwolnienie od złego ducha córki Syrofenicjanki (Mk 7, 24-30), uzdrowienie epileptyka (Mk 9,14-25), wskrzeszenie młodzieńca z Nain (Łk 7, 11-17).

¹⁵ A. GRÜN, *Pismo Święte w interpretacji psychologii głębi*, Kraków 1998, s. 82n.

¹⁶ A. GRÜN, *Każdy ma swego anioła*, Kraków 2002, s. 104n.

¹⁷ LF 3.

¹⁸ D. OLSZEWSKI, *Sekularyzacja*, w: *Słownik teologiczny*, red. A. Zuberbier,

Katowice 1998, s. 528.

¹⁹ R. GUARDINI, *Wyznanie wiary*, Poznań 2013, s. 120.

²⁰ R. MURAWSKI, *Historia katechezy. cz. I: Katecheza w pierwszych wiekach*, Warszawa 2011, s. 99.

²¹ A. JANKOWSKI, *Trwajcie mocno w wierze. Wołanie Nowego Testamentu o prawowierność*, Kraków 1999, s. 153n.

²² LF 24.

²³ KKK 84.

²⁴ A. JANKOWSKI, *Trwajcie mocno w wierze*, dz. cyt., s. 140.

²⁵ KO 10.

²⁶ A. ZUBERBIER, *Dogmat*, w: *Słownik teologiczny*, red. A. Zuberbier, dz. cyt., s. 126. Zob. też KKK 88; F. KRENZER, *Taka jest nasza wiara*, Paris 1981 („Znaki Czasu”, t. 39), s. 156.

²⁷ Tamże, s. 155.

²⁸ Tamże. ROMANO GUARDINI stwierdza dosłownie tak: *Dogmat nie deklaruje, lecz zabezpiecza całość. Jest jak mur zbudowany wokół świętego źródła, żeby nie wypłynęło*.

²⁹ J. H. NEWMAN, *O rozwoju doktryny chrześcijańskiej*, Ząbki brw., s. 77. Na ten temat zob. też J. Ratzinger, *Wiara – prawda – tolerancja*, dz. cyt., s. 116nn; A. JANKOWSKI, *Trwajcie mocno w wierze*, dz. cyt., s. 180nn.

³⁰ LF 48.

³¹ J. RATZINGER, *Wprowadzenie w chrześcijaństwo*, dz. cyt., s. 78n.

³² CT 60.

³³ VS 116.

³⁴ CT 61.

³⁵ LF 26.

³⁶ LF 27.

³⁷ J. RATZINGER, *Kościół wspólnotą*, Lublin 1993, s. 128.

³⁸ LF 13.

³⁹ GILBERT KEITH CHESTERTON zauważa, że *sam rozum jest kwestią wiary. Aktem wiary jest twierdzenie, że nasza myśl ma jakiegokolwiek odniesienie do rzeczywistości* [G. K. CHESTER-TON, *Ortodoksja*, Warszawa 1998, s. 42]. Oczywiście, w tym znaczeniu nie chodzi o wiarę chrześcijańską, lecz o zaufanie czy uwierzenie. Chesterton łączy te dwa pojęcia, by pokazać absurdalność przeciwstawiania sobie nauki i wiary.

⁴⁰ FeR 32.

⁴¹ FeR 31.

⁴² FeR 33.

⁴³ FeR 33.

⁴⁴ LF 11.

⁴⁵ R. CANTALAMESSA, *Wiara, która zwycięża świat*, Kraków 2006, s. 57.

⁴⁶ G. F. RAVASI, *Biblia jest dla ciebie. Mały kurs teologii biblijnej*, Poznań 2011, s. 271.

⁴⁷ V. MESSORI, *Dlaczego wierzę? Życie jako dowód wiary. Rozmowa z A. Torriellim*, Kraków 2009, s. 278n.

⁴⁸ KKK 166.

⁴⁹ LF 38.

⁵⁰ J. RATZINGER, *Wprowadzenie w chrześcijaństwo*, dz. cyt., s. 88.

⁵¹ LF 9.

⁵² J. RATZINGER, *Wiara i przyszłość*, dz. cyt., s. 26.

⁵³ LF 1.

Przedruk za: *Studia Teologiczne* 32/2014, Białystok-Drohiczyń-Lomża, str. 87-105.

INNE

London, 1.02.2015

DOKUMENTACJA MAŁŻEŃSKA PRZYGOTOWYWANA W POLSKIEJ MISJI KATOLICKIEJ W ANGLII I WALII (PMK)

Kompetencja co do przygotowania dokumentacji małżeńskiej:

Gdy przynajmniej jedno z narzeczonych należy do Lokalnej Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii przygotowanie do małżeństwa łącznie ze spisaniem Protokołu Kanonicznego Badania Narzeczonych powinno odbyć się w Lokalnej Polskiej Misji Katolickiej. Dokumentacja jest wtedy przesyłana do Biura Centralnego Polskiej Misji Katolickiej gdzie dokumenty są sprawdzane, odpowiednie pozwolenia i dyspensy wydane przez Wikariusza dla Polaków w Anglii i Walii, łącznie z uznaniem stanu wolnego narzeczonych. Dokumenty przesyłane są do odpowiedniej Kurii która przesyła je do parafii ślubu po udzieleniu *NIHIL OBSTAT*.

Niestety Księża Proboszczowie zmuszają narzeczonych do spisywania Protokołów Kanonicznego Badania Narzeczonych w Polsce mimo, iż narzeczeni mieszkają w Anglii od wielu lat, z całkowitym pominięciem polskiej parafii w Anglii do której narzeczeni należą lub żądając od polskich księży pracujących w PMK wystawienia licencji, której księża nie mogą udzielić.

Czasem stawiane są wymagania, by dokumentację małżeńską przesyłać bezpośrednio do parafii ślubu z pominięciem Kurii, gdyż jest to zdaniem Księży 'strata czasu'.

W tym roku spotkaliśmy się z przypadkami w których Księża Proboszczowie przygotowywali sami dokumentację małżeńską związków mieszanych a nawet Disparitas Cultus bez odwoływania się do Kurii i błogosławili związki małżeńskie bez pozwolenia na małżeństwo mieszane czy dyspensy od różnicy religii.

Mieliśmy do czynienia nawet z przypadkami w których Księża Proboszczowie w Polsce błogosławili małżeństwa pomimo, iż nieochrzczona strona była po ślubie cywilnym i rozwodzie.

Były przypadki gdy Księża Proboszczowie zapewniali narzeczonych z których jedna strona była nieochrzczona i po związku cywilnym, iż nie ma żadnych przeszkód do zawarcia małżeństwa sakramentalnego, na rok przed ślubem. Dopiero, gdy Ksiądz Proboszcz żądał przywiezienia Licencji od Księdza z Anglii na krótko przed ślubem, sprawa wyszła na jaw i ślub musiał być odwołany.

Zapowiedzi

Księża Proboszczowie parafii ślubu w Polsce często żądają, by wygłosić zapowiedzi w Anglii. Oczekują także, iż dokumenty małżeńskie danej pary narzeczonych dotrą do parafii ślubu w terminie pozwalającym na wygłoszenie trzech zapowiedzi. Konferencja Episkopatu Anglii i Walii zniosła zapowiedzi wiele lat temu wychodząc z założenia, iż w dzisiejszych czasach nie ma to żadnego sensu. Zapowiedzi zostały zastąpione specjalną przysięgą, tak zwanym

Statutory Declaration, składanym przed Commissioner for Oath przez wszystkich narzeczonych.

Rejestracja (umiejscowienie) cywilnego kontraktu zawartego w Wielkiej Brytanii w prawie polskim

Coraz częściej narzeczeni mieszkający w Wielkiej Brytanii zawierają tu śluby cywilne lecz pragną zawrzeć związek sakramentalny w Polsce. Dotyczy to przede wszystkim par, w których jedna ze stron nie jest Polką/Polakiem, ze względów praktycznych i łatwych, w porównaniu z wymogami polskimi, procedur obowiązujących w Wielkiej Brytanii. Zauważamy jednak także wzrost ślubów cywilnych zawieranych w Wielkiej Brytanii przez narzeczonych Polaków tutaj mieszkających.

W ubiegłym roku mieliśmy do czynienia z wypadkami gdy osoby, które usiłowały zataić kontrakt cywilny zawarty poza Polską wychodząc z założenia, że skoro nie został on zarejestrowany w Polsce i w prawie polskim uchodzą za kawalera/pannę mogą zawrzeć nowy związek małżeński nie mając rozwodu. Prawda wyszła przy składaniu *Statutory Declaration*.

Nigdy nie uniknie się prób oszustw. Może jednak dobrze by było wprowadzić obowiązek rejestracji kontraktów cywilnych zawartych poza Polską w prawie polskim przed ślubem kościelnym lub przynajmniej rozpoczęcia procedur rejestracji w wypadkach gdy kontrakt cywilny zawierany jest krótko przed ślubem kościelnym.

Termin otrzymania dokumentacji małżeńskiej przez parafię ślubu.

Do Polskiej Misji Katolickiej często docierają skargi narzeczonych i ich rodzin iż księża proboszczowie parafii ślubu straszą ich, iż ślub się nie odbędzie jeśli dokumenty nie dotrą do parafii na co najmniej trzy tygodnie przed ślubem. Były nawet przypadki gdy ostateczny termin otrzymania dokumentów w parafii podany był jako trzy miesiące. Polska Misja Katolicka stara się przygotować dokumentację małżeńską jak najsprawniej lecz czasem, terminy wyznaczane przez Księży Proboszczów są nieosiągalne.

Chciałbym zaproponować możliwe rozwiązanie tego problemu: Księża spisujący Protokoły Kanonicznego Badania Narzeczonych wydawaliby potwierdzenie, że dokumentacja małżeńska danej pary została przez nich przyjęta; będzie przesłana do Polskiej Misji Katolickiej, która skontaktuje się z parafią ślubu, gdyby, po sprawdzeniu dokumentów okazało się, że ślub nie może się odbyć.

W przeciwnym przypadku parafia ślubu interweniuje w odpowiedniej Kurii, gdy dokumenty nie dotrą na tydzień przed ślubem.

Ks. Stefan Wylężek
Rektor PMK w Anglii i Walii

**INFORMACJA O ZMIANIE PRZEPISÓW
DOTYCZĄCYCH ZAWIERANIA MAŁŻEŃSTW
WYZNANIOWYCH ZE SKUTKAMI CYWILNYMI
(TZW. MAŁŻEŃSTWA KONKORDATOWE)
ZMIENIONA I UZUPEŁNIONA W DNIU 16 MARCA 2015
ROKU**

1. Z dniem 1 marca 2015 roku wchodzi w życie nowe przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. „Prawo o aktach stanu cywilnego” (pasc), nowelizacja ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. „Kodeks rodzinny i opiekuńczy” (kro) oraz związane z nimi przepisy wykonawcze, w tym rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego (rozp.) oraz Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie ogłoszenia wykazu stanowisk, których zajmowanie upoważnia do przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz sporządzania zaświadczeń stanowiących podstawę sporządzania aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (obw.).

2. Zgodnie z nowymi przepisami, zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane przez kierownika urzędu stanu cywilnego narzeczeni będą mogli uzyskać w dowolnym urzędzie w Polsce, niezależnie od zameldowania (art. 15 ust. 2 kro),

nie będą musieli również w celu uzyskania tego zaświadczenia przedkładać odpisu aktu urodzenia (art. 76 ust. 1 pasc).

3. Powyższe zaświadczenie z dniem 1 marca 2015 r. będzie ważne sześć miesięcy, a nie tak jak dotychczas trzy miesiące (art. 4¹ ust. 2 kro).

4. Zmienia się także formularz powyższego zaświadczenia, a także zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. (ukazało się w Dzienniku Ustaw RP 9 lutego 2015 r., poz. 194) przewiduje, że te dwa zaświadczenia będą na oddzielnych kartkach papieru. Kierownik USC wydaje „swoje” zaświadczenie, które jest dwustronicowe, natomiast duchowny będzie wydawał „swoje” zaświadczenie na odrębnym formularzu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przekazało kierownikom urzędów stanu cywilnego wyjaśnienie odnośnie do dokumentów związanych z zawarciem małżeństwa wyznaniowego ze skutkami cywilnymi. Z pisma Departamentu Spraw Obywatelskich z dnia 11 marca 2015 r.

(DSO-ZP-6000-17/2015) wynika, co następuje:

a) Kierownicy USC „wydając zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności do zawarcia małżeństwa powinni kierować się celowością i realnymi potrzebami w tym zakresie”.

b) Z pisma wynika także, że zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności do zawarcia małżeństwa kierownik USC sporządza w trzech egzemplarzach, z których dwa przekazuje narzeczonym: jeden przeznaczony jest następnie do zachowania w parafii ślubu, a drugi przeznaczony jest dla kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu małżeństwa – ten egzemplarz parafia przekazuje do USC wraz z zaświadczeniem, o którym poniżej. Trzeci egzemplarz zaświadczenia kierownik USC zachowuje w swojej dokumentacji.

c) Drugie z zaświadczeń, czyli „zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego” (czysty formularz) kierownik USC przekazuje narzeczonym w trzech egzemplarzach, które winny zostać przekazane duchownemu w parafii ślubu. Tak jak dotychczas, zaświadczenie to w trzech egzemplarzach wypełnia duchowny w parafii, w którym miała miejsce ceremonia zaślubin. Następnie jeden egzemplarz proboszcz przekazuje do miejscowego urzędu stanu cywilnego w terminie pięciodniowym celem

sporządzenia aktu małżeństwa, drugi wręczany jest nowożeńcom, a trzeci należy zachować w dokumentacji parafialnej.

d) W związku z obowiązywaniem przepisów przejściowych urzędy do 31 sierpnia 2015 roku mogą także wydawać zaświadczenia według dotychczasowych wzorów. Należy w takiej sytuacji postępować tak jak dotychczas: po zawarciu małżeństwa i sporządzeniu zaświadczenia jeden egzemplarz przekazać do miejscowego USC, drugi wręczyć nowożeńcom, trzeci zachować w dokumentacji parafialnej.

e) W przypadku stosowania nowych wzorów zaświadczeń możemy spotkać się dwiema sytuacjami:

- USC wydaje i przekazuje narzeczonym 3 egzemplarze zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności do zawarcia małżeństwa oraz 3 egzemplarze czystego druku zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego;

- USC wydaje i przekazuje narzeczonym 2 egzemplarze zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności do zawarcia małżeństwa oraz 3 egzemplarze czystego druku zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego.

W każdym z tych przypadków proboszcz wydaje nowożeńcom jedynie zaświadczenie o zawarciu małżeństwa, natomiast do miejscowego USC przekazuje po jednym egzemplarzu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności do zawarcia małżeństwa oraz zaświadczenia o zawarciu małżeństwa (stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego).

5. Tak jak dotychczas, na duchownym ciąży obowiązek doręczenia zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego wraz z zaświadczeniem stwierdzającym brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa do USC właściwego ze względu na miejsce zawarcia małżeństwa w terminie 5 dni, odliczając dni uznane ustawowo za wolne od pracy (art. 8 ust. 3 kro), czyli najczęściej będzie tak, że w przypadku małżeństwa zawartego w sobotę ostatnim dniem terminu doręczenia będzie piątek następnego tygodnia, gdyż nie liczy się sobota (dzień zawarcia małżeństwa) i niedziela (dzień ustawowo wolny od pracy). Nadanie jako przesyłki poleconej w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego

w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529) jest równoznaczne z przekazaniem do urzędu stanu cywilnego.

6. Zaświadczenie podpisują czytelnie: oboje nupturienti, dwóch pełnoletnich świadków, duchowny, przed którym zostało zawarte małżeństwo oraz duchowny uprawniony do sporządzania zaświadczeń.

7. Na formularzu tego zaświadczenia nie przewidziano miejsca na pieczęć parafii. Nie jest jasne, czy to jest celowe czy przypadkowe pominięcie. Proponuje się, by *ad cautelam* obok podpisu w dolnej części zaświadczenia umieścić pieczęć okrągłą parafii.

8. W Monitorze Polskim RP z dnia 26 lutego 2015 r. ukazało się także nowe Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 lutego 2015 r. (poz. 230) w sprawie ogłoszenia wykazu stanowisk, których zajmowanie upoważnia do przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz sporządzania zaświadczeń stanowiących podstawę sporządzania aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Zasadniczo nie wnosi ono nic nowego w przedmiotowej kwestii, ale doprecyzowuje, zgodnie z przepisami prawa kanonicznego, terminologię dotyczącą nazw stanowisk, których pełnienie daje prawo do przyjęcia oświadczeń i sporządzenia i podpisania zaświadczenia. Terminologię tę należy stosować przy sporządzaniu zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego.

Zawiera ono następujące wykazy w odniesieniu do Kościoła Katolickiego:

a) stanowiska, których zajmowanie upoważnia do przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński: ordynariusz miejsca (biskup diecezjalny, administrator apostolski, administrator diecezji, wikariusz generalny, wikariusz biskupi), biskup polowy, proboszcz, administrator parafii, duchowny odpowiednio delegowany; (w kategorii: „duchowny odpowiednio delegowany” mieści się wikariusz parafialny, który jest delegowany zazwyczaj na sposób ogólny do asystowania przy zawieraniu małżeństwa, a także każdy inny biskup, prezbiter i diakon, który otrzymał delegację ogólną bądź szczególną do asystowania, stąd też w tym przypadku w odpowiednim miejscu zaświadczenia należy wpisać po imieniu lub imionach i nazwisku duchownego sformułowanie

„duchowny delegowany”, z pominięciem wszystkich tytułów, godności i stanowisk duchownego asystującego na podstawie delegacji)

b) stanowiska, których zajmowanie upoważnia do sporządzania zaświadczeń stanowiących podstawę do sporządzania aktu małżeństwa: ordynariusz miejsca (biskup diecezjalny, administrator apostolski, administrator diecezji, wikariusz generalny, wikariusz biskupi), biskup polowy, proboszcz, administrator parafii, wikariusz lub inny duchowny odpowiednio delegowany w zastępstwie proboszcza.

W załącznikach jest zamieszczony nowy wzór zaświadczenia stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego oraz przykładowy sposób wypełnienia tegoż zaświadczenia.

(Opracował: LA)

KRONIKA ŻAŁOBNA

Ksiądz Jerzy RUSZKOWSKI, s. Tadeusza i Marii, urodził się 06.11.1956 r. w Okonku. Po ukończeniu Wyższego Seminarium Duchownego w Gościkowie-Paradyżu przyjął 17.05.1981 r. święcenia kapłańskie z rąk bp. Ignacego Jeża. Święcenia diakonatu otrzymał 13.03.1980 r.

Pełnił posługę duszpasterską w następujących parafiach:

- od 15.06.1981 r. do 18.08.1981 r. praca duszpasterska w parafiach Radawnica, Siemyśl, Żydowo /zastępstwa księży proboszczów/;
- od 27.08.1981 r. do 15.04.1983 r. jako wikariusz w parafii pw. Narodzenia Najśw. Maryi Panny w Białogardzie;
- od 16.04.1983 r. do 09.09.1986 r. jako wikariusz w parafii pw. św. Anny w Przechlewie;
- od 10.09.1986 r. do 19.09.2005 jako proboszcz parafii pw. św. Piotra i Pawła Ap. w Lędyczku;
- od 20.09.2005 r. do 30.06.2006 jako proboszcz parafii pw. NMP Królowej Polski w Jastrowiu;
- od 1.07.2006 do 31.07.2014 jako proboszcz parafii pw. Najśw. Serca Pana Jezusa i św. Mikołaja w Rzeczenicy;
- od 1.08.2014 aż do zgonu w dniu 28.05.2015 jako proboszcz parafii pw. św. Franciszka z Asyżu w Charzynie. Ks. Jerzy Ruszkowski pełnił również obowiązki wizytatora katechetycznego i wicedziekana w dekanacie Jastrowie.

M 1